

ЗВІТ

РЕКТОРА
НАЦІОНАЛЬНОГО АЕРОКОСМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО
«ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
ЗА 2018 РІК

**(затверджено на конференції трудового колективу ХАІ
26 грудня 2018 року)**

Ректор _____ **М. В. Нечипорук**

ЗМІСТ

	Стор.
1 ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	
1.1 Загальна характеристика навчальних підрозділів університету	
1.2 Ліцензовані обсяги підготовки фахівців	
1.3 Контингент студентів	
1.4 Підсумки набору студентів на перший курс	
1.5 Зміст підготовки фахівців	
1.6 Кадрове забезпечення навчального процесу	
1.7 Організаційне, науково-методичне і матеріально-технічне забезпечення навчально-виховного процесу	
1.8 Якість підготовки і використання випускників	
1.9 Інноваційна діяльність	
1.10 Участь студентів у міжнародних, всеукраїнських студентських олімпіадах і всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук	
1.11 Доуніверситетська освіта	
1.12 Система управління якістю	
1.13 Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності і вищої освіти	
1.14 Участь у конкурсах і виставках	
2 Науково-дослідна робота	
2.1 Загальна частина	
2.2 Виконання науково-дослідних робіт	
2.3 Підготовка і атестація наукових кадрів вищої кваліфікації	
2.4 Науково-дослідна робота студентів і молодих учених	
2.5 Організація і проведення Всеукраїнських і Міжнародних конференцій	
2.6 Видання науково-технічних журналів і збірок наукових праць	
2.7 Удосконалення матеріальної бази наукових підрозділів	
3 Міжнародна діяльність	
3.1 Розвиток міжнародного співробітництва	
3.2 Основні досягнення року	

3.3	Прийом делегацій іноземних держав і міжнародних делегацій	
3.4	Міжнародні конференції	
3.5	Гранти і міжнародні проекти	
3.6	Мобільність студентів і аспірантів по роках	
3.7	Розвиток міжнародної освіти в ХАІ	
3.8	Вартість навчання по роках	
3.9	Навчально-методична робота з міжнародної освіти. Висновки та пропозиції	
4 Заочне навчання в університеті		
5 Інформатизація в університеті		
6 Виховна робота		
6.1	Організаційна робота	
6.2	Навчально-виховна робота	
6.3	Культурно-масова робота	
6.4	Спортивна робота	
6.5	Лекційно-просвітницька робота	
6.6	Робота в гуртожитках	
6.7	Соціальна робота	
6.8	Студентське самоврядування	
6.9	Перспективні напрямки виховної роботи	
7 Заходи із забезпечення експлуатації будівель, споруд, інженерно-технічних і телекомунікаційних систем		
7.1	Експлуатація будівель, споруд	
7.2	Теплопостачання, водопостачання й водовідведення	
7.3	Система електропостачання	
7.4	Телекомунікаційна система	
7.5	Автотранспортне обслуговування	
7.6	Житловий сектор	
7.7	Відпочинок	
7.8	Упорядкування обліку об'єктів державної власності нерухомого майна	
8 Заключна частина		

1 ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі – університет) має статус національного закладу вищої освіти і функціонує на засадах автономності й самоврядування.

Університет здійснює свою освітню діяльність відповідно до Законів України «Про освіту» від 23.05.1991 № 1060-XII (зі змінами), «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII та інших законів, нормативних документів Міністерства освіти і науки України (далі – МОН України), додаткових прав, наданих йому за результатами акредитації та його Статуту.

Освітня діяльність в Університеті здійснюється на підставі ліцензій, затвердженої наказом МОН України про переоформлення ліцензій від 18.08.2017 № 180-л.

1.1 Загальна характеристика навчальних підрозділів університету

2018 року в структурі університету змінилися назви двох факультетів: радіотехнічних систем та літальних апаратів на факультет радіоелектроніки, комп'ютерних систем та інфокомунікацій; економіки і менеджменту на факультет програмної інженерії та бізнесу.

Сьогодні навчання студентів відбувається на восьми факультетах:

- факультет літакобудування;
- факультет авіаційних двигунів;
- факультет систем управління літальних апаратів;
- факультет ракетно-космічної техніки;
- факультет радіоелектроніки, комп'ютерних систем та інфокомунікацій;
- факультет програмної інженерії та бізнесу;
- гуманітарний факультет;
- факультет з підготовки іноземних громадян.

Освітній процес в Університеті забезпечують 40 кафедр, з яких 34 - випускові.

На початку 2018 року було змінено назви таких кафедр:

- 501 – кафедра аерокосмічних радіоелектронних систем;

– 502 – кафедра радіоелектронних та біомедичних комп’ютеризованих засобів і технологій;

– 503 – кафедра комп’ютерних систем, мереж і кібербезпеки;

– 504 – інформаційно-комунікаційних технологій ім. О. О. Зеленського.

З 1 вересня 2018 року кафедру документознавства та української мови об’єднано з кафедрою мовної підготовки та природничих наук.

1.2 Ліцензовані обсяги підготовки фахівців

Університет здійснює підготовку фахівців за освітніми рівнями: перший – бакалаврський, другий - магістерський, третій - освітньо-науковий, у тому числі для іноземних громадян. На початок 2018/2019 навчального року кількість ліцензованих спеціальностей (бакалаврів, спеціалістів, магістрів, докторів філософії) становить 115. Усі спеціальності акредитовано, що підтверджено сертифікатами про акредитацію, крім спеціальності 101 «Екологія». У весінньому семестрі 2018 року чотири кафедри акредитували освітньо-професійні програми, а саме: кафедра 707 акредитувала освітньо-професійну програму «Психологія» за спеціальністю 053 «Психологія» за другим (магістерським) рівнем; кафедра 304 - освітньо-професійну програму «Прикладна математика» за спеціальністю 113 «Прикладна математика» за другим (магістерським) рівнем; кафедра 405 – освітньо-професійну програму «Системний аналіз і управління» за спеціальністю 124 «Системний аналіз» за другим (магістерським) рівнем (відповідні сертифікати акредитації отримано 27 лютого 2018 року); кафедра 503 - освітньо-професійну програму «Безпека інформаційних і комунікаційних систем» за спеціальністю 125 «Кібербезпека» за другим (магістерським) рівнем (сертифікат акредитації отримано 20 червня 2018 року).

З 1 вересня 2018 року університет активно проходить акредитацію освітніх програм у зв’язку з переходом на новий перелік спеціальностей для набору студентів за освітніми програмами. Кафедри підготували 101 акредитаційну справу.

У 2018 році вперше отримано ліцензію на підготовку магістрів за спеціальністю 075 «Маркетинг» в обсязі 100 місць на термін навчання.

Ліцензовані обсяги підготовки фахівців за першим (бакалаврським),

другим (магістерським), третій (освітньо-науковим) освітніми рівнями на один календарний рік в університеті наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Ліцензовані обсяги підготовки фахівців в університеті

Вид підготовки фахівців	Ліцензований обсяг
Підготовка бакалаврів	5845
Підготовка спеціалістів	4060
Підготовка магістрів	2125
Підготовка докторів філософії	490

1.3 Контингент студентів

В університеті навчається 6487 студентів. Середньорічна кількість студентів у 2018 роціенної форми навчання становить 5344 особи, заочної – 1143 особи. Зміни в контингенті студентів за останні п'ять років зображені на рисунку 1.1.

Кількість осіб

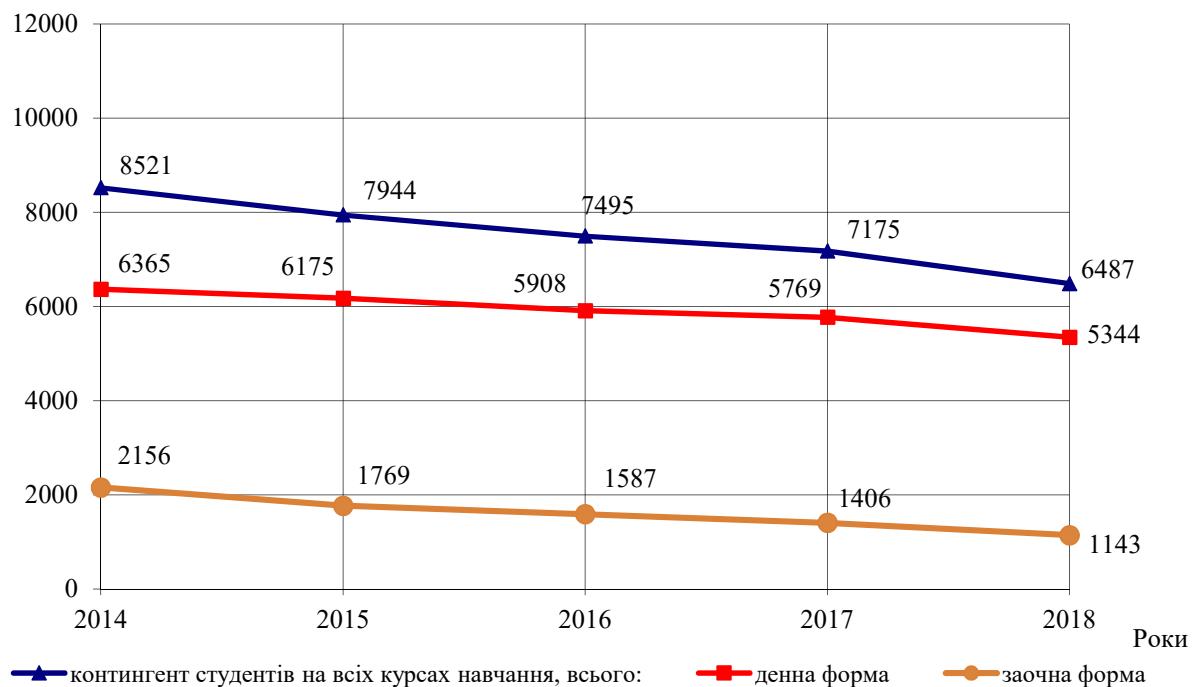

Рисунок 1.1 – Середньорічна кількість студентів університету за останні 5 років

Зміни в контингенті студентів, що навчаються за бюджетною і

контрактною формами навчання, без урахування іноземних студентів, наведено на рисунку 1.2.

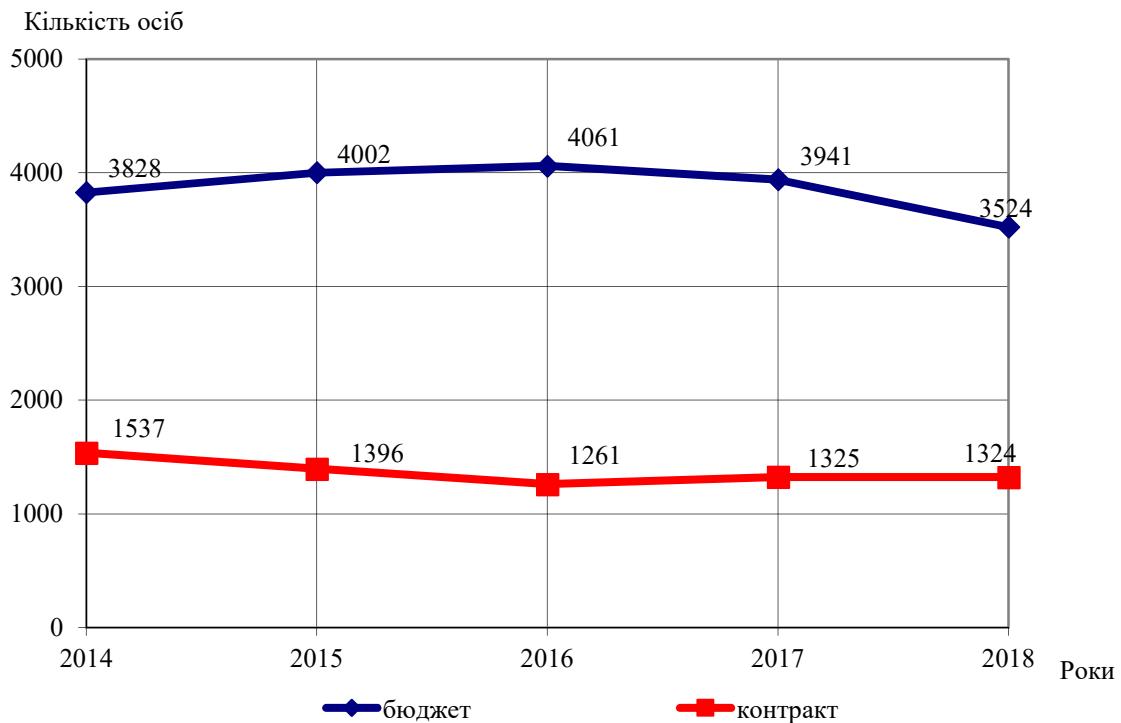

Рисунок 1.2 – Середньорічна кількість студентів університету денної форми навчання залежно від джерел фінансування за останні 5 років

1.4 Підсумки набору студентів на перший курс

Відповідно до діючої ліцензії, наданої Національному аерокосмічному університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», університет у 2018 році мав право прийняти на перший курс денної та заочної форм навчання 5845 осіб. Максимально можлива кількість бюджетних місць, на які можна було приймати абітурієнтів, що мають повну загальну середню освіту, становила 906, фіксоване держзамовлення для зарахування абітурієнтів, що мають освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст», за скороченою програмою – 291. Отже, максимальне держзамовлення на перший курс у 2018 році становить 1197 місць.

Усього було подано 6345 заяви, у минулому році – 6694 заяви. У перерахунку на кількість абітурієнтів це означає, що в середньому кожен абітурієнт подав до відбіркових комісій університету більше трьох заяв. Кількість заяв, поданих абітурієнтами у 2018 році в електронній формі, становить майже 100 %.

Конкурс на бюджетні місця був таким:

- факультет літакобудування – 3,65 (4,58 у 2017 році);
- факультет авіаційних двигунів – 2,42 (3,25 у 2017 році);
- факультет систем управління літальних апаратів – 4,34 (5,23 у 2017 році);
- факультет ракетно-космічної техніки – 3,5 (4,36 у 2017 році);
- факультет радіоелектроніки, комп'ютерних систем та інфокомунікацій – 7,16 (7,91 у 2017 році);
- факультет програмної інженерії та бізнесу 10,71 (10,65 у 2017 році);
- гуманітарний факультет 23,42 (32,2 у 2017 році).

У 2018 році на контрактну форму навчання зараховано 255 студентів, що на 76 осіб менше, ніж у 2017 році (331 особа у 2017 році).

Таким чином, усього на перший курс денної форми навчання у 2018 році зараховано 931 студент (638 студентів на базі повної загальної середній освіти, 293 студента на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»), порівняно з минулим роком кількість зарахованих зменшилась на 115 осіб.

У 2018 році зараховано 7 студентів пільгового контингенту, що становить 0,75 % від загального набору.

На перший рік навчання набрано 48 слухачів аспірантури за 12 спеціальностями та 4 слухача докторантурі за трьома спеціальностями.

Контингент студентів першого курсу наведено в таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Контингент студентів, які закінчили середню школу, по областях України і м. Харкову

№ п/п	Область (місто)	Кількість студентів	№ п/п	Область (місто)	Кількість студентів	
1	м. Харків	275	8	Сумська	27	
2	Харківська		9	Херсонська	5	
3	Донецька	81	10	Миколаївська	7	
4	Луганська	53	11	Кіровоградська	9	
5	Полтавська	33	Інші		32	
6	Дніпропетровська	71				
7	Запорізька	44	Іноземці за квотою		1	
Усього			713			

Інформацію по зарахуванню на перший курс за денною і заочною формами навчання в останні 5 років наведено у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 - Набір студентів до університету в 2014 – 2018 роках

Показники	Рік				
	2014	2015	2016	2017	2018
Денна форма навчання					
Зараховано на бюджетну форму навчання	1064	903	895	707	676
Зараховано на контрактну форму навчання	347	194	302	329	255
Усього зараховано	1411	1097	1197	1036	931
Заочна форма навчання					
Зараховано на бюджетну форму навчання	15	10	10	6	7
Зараховано на контрактну форму навчання	81	106	84	50	55
Усього зараховано	96	116	94	56	62

Розмір плати за навчання студентами-контрактниками наведено в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 – Розмір плати за навчання у 2014–2018 роках

Показники	Рік				
	2014	2015	2016	2017	2018
Бакалавр	min, грн.	5660	6790	6790	7500
	max, грн.	7970	9570	9570	10500
Спеціаліст	min, грн.	5560	6670	6670	–
	max, грн.	7820	9380	9380	–
Магістр	min, грн.	7070	8480	8480	9320
	max, грн.	9330	11190	11190	12300
					10590
					13980

Зміни порівняно з 2017 роком:

- а) обсяг прийому студентів на перший курс на місця держзамовлення зменшився на 31 особу;
- б) обсяг прийому студентів на перший курс за контрактом зменшився на 74 особи.

1.5 Зміст підготовки фахівців

Навчальний процес в університеті здійснюється згідно з державними стандартами освіти, опрацьованими на їх основі освітньо-професійними програмами, навчальними планами, типовими й робочими програмами.

Навчальні, ознайомчі, виробничі й переддипломні практики проводяться на провідних підприємствах багатьох галузей промисловості й соціальної сфери: ДП «Антонов»; ДКБ «Південне» ім. М. К. Янгеля; АТ «Мотор Січ»; ДП «ВО Південмаш ім О. М. Макарова»; КДКБ «Луч»; ЗМКБ «Прогрес»; ДП «НВКГ «Зоря» – «Машпроект»; ПрАТ «Авіаконтроль»; ДНВП «Об'єднання Комунар»; ХДАВП; НВП «Хартрон»; ПАТ «Турбоатом», ДП ХМЗ «ФЕД»; ПрАТ «ФЕД»; ТОВ «ПРОГРЕСТЕХ-Україна»; ДП «Красилівський агрегатний завод»; ДП «Завод 410 ЦА»; ДАХК «Артем»; ДП «Конотопський авіаремонтний завод «АВІАКОН»; ПАТ «Київський радіозавод»; ДП «Запорізький державний авіаційний ремонтний завод „МіГремонт”»; ТОВ «Автодом Харків»; ДП «Одеський авіаційний завод»; ДП «Чугуївський авіаційний ремонтний завод»; ДАХК «Артем», м. Київ; українсько-німецьке ТОВ «АВІА-ПРО», м. Житомир; українсько-німецьке СП «Flight Design», м. Херсон; ДП «Одеський авіаційний завод» та ін. В IT-сфері до компаній, на яких проходять практику наші студенти, належать Nix Solutions, Sigma Software, Artjoker, Gameloft, Data Group, Телесенс IT, Brightgrove та інші.

Університет забезпечує реалізацію системи дуальної освіти при підготовці фахівців для багатьох провідних підприємств і координує взаємодію з підприємствами та університетом в галузі освітньої, наукової та інноваційної діяльності: ДП «Антонов», АТ «Мотор Січ», ЗМКБ «Прогрес» ім. академіка О. Г. Івченка, ПАТ «ФЕД», ДКБ «Південне» ім. М. К. Янгеля, ПАТ «Турбоатом».

Студенти ХАІ, які навчаються на базі ДП «Антонов», в межах своєї майбутньої спеціальності набувають практичних навичок і досвіду, що підвищує їх майбутній кваліфікаційний рівень. У своїх дипломних проектах вони використовують виробничі дані й матеріали. Так, наприклад, у межах спеціальності 134 «Авіаційна та ракетно-космічна техніка» студенти вивчають технологічні процеси оброблення традиційних і спеціальних конструкційних матеріалів; обладнання, інструмент і технологічне оснащення, що використовуються для операцій лиття, штампування, механічного оброблення, зварювання і паяння, електрофізичного й електрохімічної оброблення, складання тощо.

Оскільки ДП «Антонов» є науково-дослідним підприємством, націленим на пошук шляхів удосконалення авіаційної техніки, аспіранти ХАІ також беруть безпосередню участь у цьому.

Найголовніше, чого набувають усі студенти в межах дуальної освіти ХАІ-ДП «Антонов», – це практичний досвід розроблення та аналізу шляхів розвитку сучасних технологій літакобудівного виробництва, що застосовуються, зокрема, під час створення вітчизняних пасажирських літаків, а також транспортних літаків великої вантажопідйомності типу «Антей», «Руслан» і «Мрія». Цей досвід може бути використаний на інших авіаційних і машинобудівних підприємствах України.

На підставі підписаного договору про творче співробітництво між університетом та АТ «Мотор Січ» студенти мають змогу одночас працювати на профільному підприємстві й навчатися в університеті. Студенти факультетів № 1, 2, 4 спеціальностей 134 «Авіаційна та ракетно-космічна техніка» і 142 «Енергетичне машинобудування» після закінчення Запорізького авіаційного коледжу мають змогу навчатися за скороченою програмою й працювати на підприємствах за профільними спеціальностями.

Кожного року відібрани студенти 5-го курсу продовжують навчання на базі ДП КБ «Південне» ім. М. К. Янгеля, при цьому поєднують працю на реальних робочих місцях на підприємстві й навчання. Значна кількість з них залишається працювати на підприємстві. Випускники університету заслужено зарекомендували себе з кращого боку, і попит на них з боку підприємства кожен рік збільшується.

Таким чином, університет разом з промисловими підприємствами

реалізує наскрізну систему підготовки кадрів.

1.6. Кафедрове забезпечення навчального процесу

Основою кадової політики університету є підбір висококваліфікованих фахівців із базовою освітою і підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру й докторантuru.

Зарахування на роботу відбувається за контрактами, строковими трудовими договорами на конкурсній основі.

Навчально-виховний процес в університеті забезпечують 744 штатних викладача, у тому числі 459 осіб, або 61,69 %, мають вчене звання і (або) науковий ступінь. Цей показник порівняно з 2017 роком зменшився на 1,37 %. Кількісний склад професорсько-викладацького контингенту за науковими ступенями і вченими званнями наведено на рисунку 1.3.

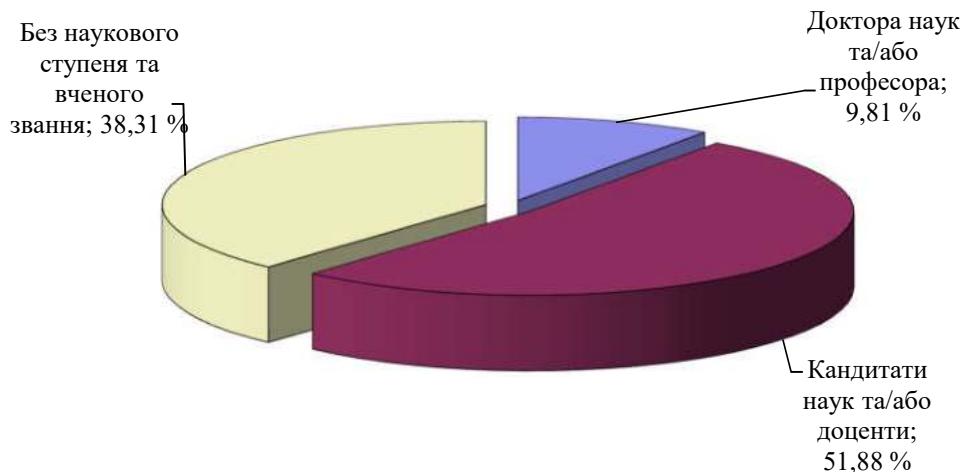

Рисунок 1.3 – Кадровий склад університету за науковими ступенями і вченими званнями у 2018 році

Порівняно з 2017 роком кількісний склад професорсько-викладацького контингенту та якісний склад науково-педагогічних працівників університету майже не змінилися.

Кадровий склад за посадами у 2018 році наведено на рисунку 1.4.

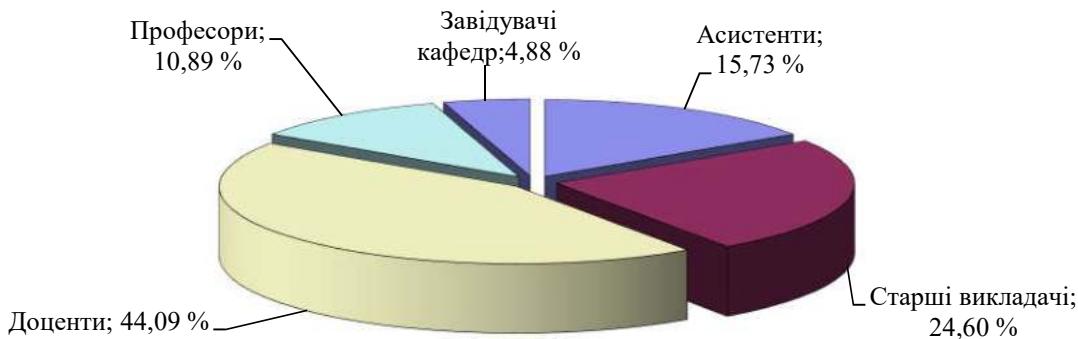

Рисунок 1.4 - Кадровий професорсько-викладацький склад за посадами у 2018 році

Порівняно з 2017 роком кількість викладачів, які працюють на посаді асистента, збільшилась майже на 0,82 %, а кількість викладачів, які працюють на посаді старшого викладача, зменшилась на 0,6 %.

Важливим фактором діяльності кафедр є підвищення якісного складу науково-педагогічних працівників кафедр університету, що пов'язано із захистом наукових дисертацій та отриманням вчених звань. На рисунку 1.5 зображено якісний склад науково-педагогічних працівників кафедр університету.

На кафедрах 101, 302, 402, 503, 601, 602, 605, 703 і 706 кількість штатних науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та (або) вчене звання, порівняно з минулим роком збільшилась.

Протягом 2018 року два науково-педагогічних працівника були нагороджені нагрудним знаком «Василь Сухомлинський», два – отримали Подяки Міністерства освіти і науки України, сім – отримали Подяки Голови Харківської обласної ради, шість – Грамоти Харківської обласної ради, сім – Почесні грамоти Харківської обласної держадміністрації та Харківської обласної ради, сім – Подяки Харківського міського голови, вісім – Почесні грамоти виконкому міської ради, вісім – Почесні грамоти Харківської міської ради, а також один науково-педагогічних працівник був відмічений дипломом міської ради на професійному конкурсі «Вища школа Харківщини – кращі імена» у номінації «Викладач фундаментальних дисциплін».

Протягом 2018 року було захищено викладачами університету 4 дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук та 24 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

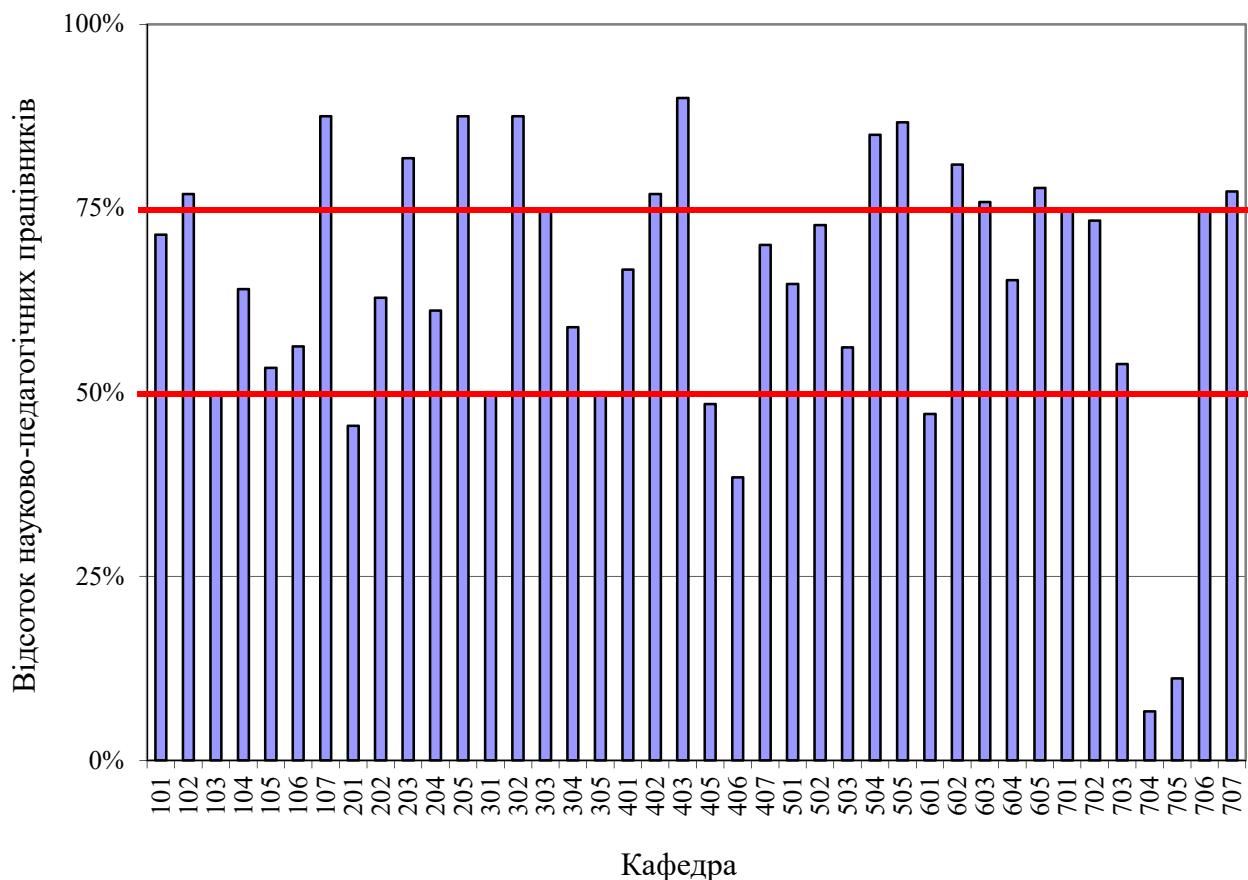

Рисунок 1.5 - Якісний склад науково-педагогічних працівників кафедр,
що мають науковий ступінь і (або) вчене звання

Середній вік викладачів по університету становить 48,19 роки, майже не змінилося з 2017 роком. В той час середній вік докторів наук становив 62,86 років, кандидатів наук – 48,98 років. В порівнянні з минулим роком середній вік докторів наук та кандидатів наук по університету також майже не змінився (рисунок 1.6.).

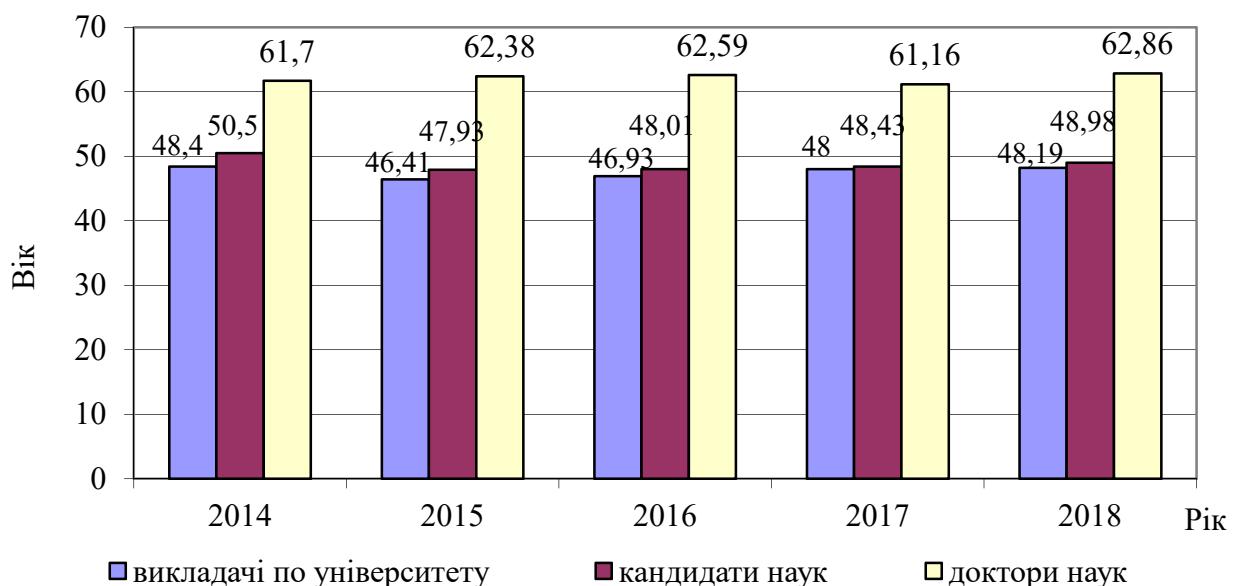

Рисунок 1.6 – Середній вік викладачів університету за науковими ступенями

В університеті створено систему безперервного підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу, педагогічного й навчально-допоміжного персоналу, яка успішно функціонує. У зв'язку зі змінами навчального плану на 2018/2019 навчальний рік додатково було передбачено підвищення кваліфікації за такими дисциплінами:

1. Модуль за професійно-орієнтованими напрямами:
  - а) упровадження дистанційних освітніх технологій у навчальний процес університету – для науково-педагогічних працівників, методистів дистанційної освіти (розроблення курсів дистанційної освіти за замовленнями кафедр);
  - б) англійська мова й підготовка до міжнародної сертифікації згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти на рівень володіння В2.
2. Модуль з підвищення загальноосвітнього й загальнокультурного рівнів:
  - а) діловодство – курс для працівників й осіб, що відповідають за діловодство кафедр;
  - б) актуальні проблеми змісту й організації вищої освіти в Україні – для науково-педагогічних працівників, які відповідають за організацію навчального процесу (декани факультетів, завідувачі кафедр та їх заступники, члени науково-методичної ради університету та галузевих науково-методичних комісій).

3. Модуль з вивчення сучасних інформаційних технологій загального та спеціального призначення:

а) основи комп'ютерного дизайну науково-методичної літератури й електронних презентацій (графічні редактори та засоби підготовки оригінал-макетів, засоби підготовки електронних презентацій) для педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу кафедр.

4. Модуль з удосконалення володіння мовами:

а) термінологічне й методичне забезпечення англомовної академічної діяльності;

б) термінологічне й методичне забезпечення україномовної академічної діяльності.

2018 року кваліфікацію підвищив 41 фахівець підприємств промисловості:

- Харківського державного авіаційного виробничого підприємства;
- ПрАТ «ФЕД».

У звітному році 85 науково-педагогічних і 6 педагогічних працівників отримали свідоцтва про підвищення кваліфікації.

Відповідно до пункту 3.2 Наказу № 1518 від 30.10.2013 «Про затвердження вимог до вищих навчальних закладів і закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки і підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямами і спеціальностями» організовано курси підвищення кваліфікації щодо впровадження дистанційних освітніх технологій у навчальний процес університету для науково-педагогічних працівників кафедр 704, 603. У роботі курсів узяли участь 57 викладачів.

Обрання (переобрання) на посади науково-педагогічних працівників відбувається за конкурсом відповідно до Статуту університету та «Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення та звільнення з посад, продовження терміну роботи НПР». Інформація про кількість вакантних посад на кафедрах університету публікується в газеті «За авіакадри» (рисунок 1.7).

КОНКУРС**НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. Е. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС****НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТИХ ПОСАД ПРОФЕСОРІВ:**

по кафедрі системи керування літальних апаратів – 1 посада, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – професор, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі вищої математики та системного аналізу – 1 посада, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – доктор фізико-математичних наук, вчене звання – професор, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТИХ ПОСАД ДОЦЕНТІВ:

по кафедрі хімії, екології та експертизних технологій – 1 посада, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі системи керування літальних апаратів – 3 посади, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук або вища освіта, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі інформаційних управлюючих систем – 6 посад, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі авіаційних приладів та вимірювань – 3 посади, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі інформатики – 3 посади, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних або фізико-математичних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі радіоелектронних та біомедичних комп’ютеризованих засобів і технологій – 1 посада, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі інформаційно-комунікаційних технологій ім. О.О. Зеленського – 3 посади, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі фізики – 1 посада, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат фізико-математичних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі менеджменту – 5 посад, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних або економічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі інженерії програмного забезпечення – 2 посади, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних або педагогічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі права – 2 посади, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 5 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТИХ ПОСАД СТАРШИХ ВІКЛАДАЧІВ:

по кафедрі інформаційних технологій проектування – 1 посада, вимоги до претендентів: – освіта – вища, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі інформаційних управлюючих систем – 1 посада, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних наук, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі авіаційних приладів та вимірювань – 1 посада, вимоги до претендентів: – освіта – вища, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі інформатики – 1 посада, вимоги до претендентів: – освіта – вища, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі вищої математики та системного аналізу – 3 посади, вимоги до претендентів: – освіта – вища, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі радіоелектронних та біомедичних комп’ютеризованих засобів і технологій – 2 посади, вимоги до претендентів: – освіта – вища, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць за фахом кафедри;

по кафедрі економічної теорії – 2 посади, вимоги до претендентів: – освіта – вища за фахом кафедри, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі менеджменту – 1 посада, вимоги до претендентів: – науковий ступінь – кандидат технічних або економічних наук, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць за фахом кафедри;

по кафедрі інженерії програмного забезпечення – 1 посада, вимоги до претендентів: – освіта – вища, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі іноземних мов – 2 посади, вимоги до претендентів: – освіта – вища (філологічна, перекладацька), стаж науково-педагогичної роботи – не менше 3 років;

по кафедрі фізичного виховання – 1 посада, вимоги до претендентів: – освіта – вища, стаж науково-педагогичної роботи – не менше 5 років, досвід підготовки спортсменів високого рівня (1 разряд і вище);

НА ЗАМІЩЕННЯ ВАКАНТИХ ПОСАД АСИСТЕНТІВ:

по кафедрі конструкцій і проектування ракетної техніки – 1 посада, вимоги до претендентів: – освіта – вища за фахом кафедри, наявність стажу науково-педагогичної роботи та наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі інформаційно-комунікаційних технологій ім. О.О. Зеленського – 1 посада, вимоги до претендентів: – освіта – вища за фахом кафедри, наявність стажу науково-педагогичної роботи та наукових праць за фахом кафедри;

по кафедрі менеджменту – 3 посади, вимоги до претендентів: – освіта – вища, наявність публікацій за фахом кафедри;

по кафедрі іноземних мов – 2 посади, вимоги до претендентів: – освіта – вища (філологічна, перекладацька), наявність стажу науково-педагогичної роботи.

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення в газеті. До обов’язкових документів, які подаються на конкурс, входять: заявя на ім’я ректора про допуск до участі у конкурсі, документи про освіту, науковий ступінь, вчене звання, список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій.

ДОКУМЕНТИ ПОДАВАТИ ЗА АДРЕСОЮ:

Вул. Чкалова, 17, м. Харків, 61070, Національний аерокосмічний університет ім. М. Е. Жуковського «ХАІ», вченому секретарю ради університету, тел. 788-40-32

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВІДОЦТВО

XK № 170 від 06.04.1994

(057) 788 47 38 gazeta@khai.edu
Номер підготовлено і зверстано
в редакції газети "За Авіакадри"
вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК

Національний аерокосмічний університет
ім. М. Е. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Номер видруковано в друкарні ТОВ "Золоті сторінки"
вул. М.Бажанова, 28, м. Харків. Тираж 1000. Замовлення № 597
Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ

Дмитро Ігнат’єв,
Олена Пахніна, Марія Мазорчук,
Тетяна Козіна, Влада Любіва,
Олена Медвед’

Рисунок 1.7 – Примірник газети «За авіакадри»

Посади, на заміщення яких було оголошено конкурс у 2018 році, та їх кількість показано на рисунку 1.8.

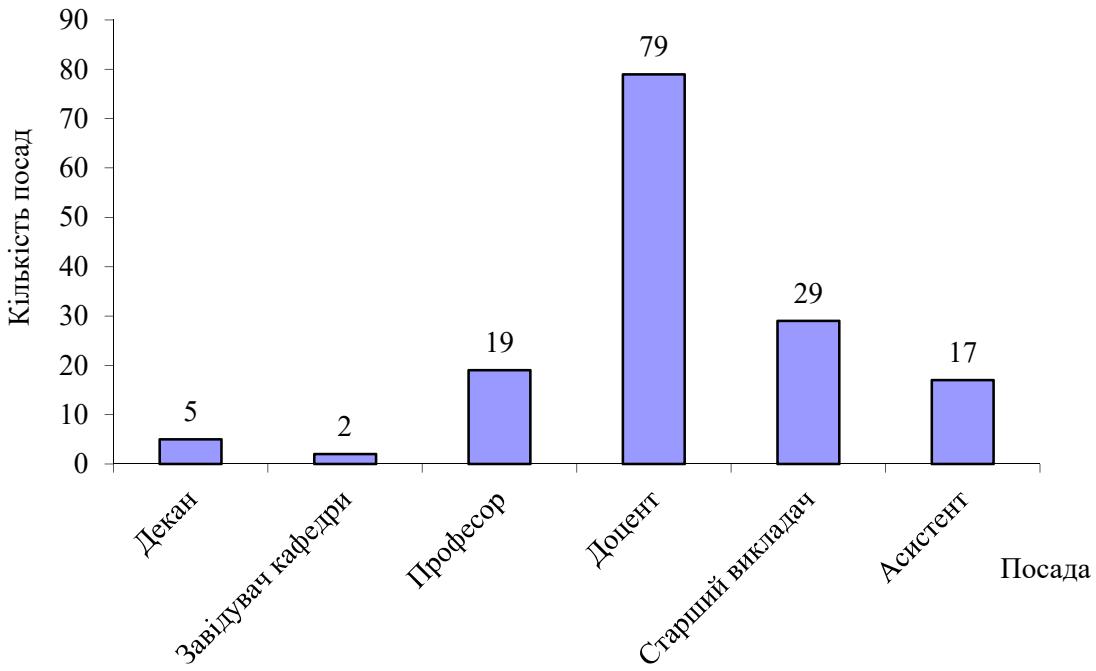

Рисунок 1.8 – Кількість вакансій, на які було оголошено конкурс

1.7 Організаційне, науково-методичне і матеріально-технічне забезпечення навчально-виховного процесу

Основними нормативними документами, що визначають організацію освітнього процесу в університеті, є «Положення про організацію освітнього процесу СУЯ ХАІ-НОВ-П/005:2016», стандарти вищої освіти, освітні програми, навчальні плани, навчальні програми дисциплін, робочі програми навчальних дисциплін.

Зожної дисципліни навчального плану розроблено робочу програму, яка містить перелік тем лекцій і тем, винесених на самостійне опрацювання, перелік лабораторних і практичних робіт, плани семінарських занять, перелік основної та додаткової літератури. Також у програмах наведено контрольні запитання для перевірки засвоєних знань.

Належна увага в університеті приділяється новітнім освітнім технологіям, упровадженню нових форм освітнього процесу.

Необхідно складовою забезпечення освітнього процесу є наявність та ефективне функціонування науково-технічної бібліотеки (НТБ).

Науково-технічна бібліотека 2018 року реалізувала комплекс заходів, що визначає її місце в інформаційно-освітньому просторі університету, сприяє її

інноваційному розвитку.

За звітний період до НТБ надійшло більше 8000 примірників документів, і на 01.11.2018 бібліотечний фонд становить 984340 примірників. До складу інформаційних ресурсів, що зберігаються в НТБ, входять 625757 книг, 215911 періодичних видань, 30408 неопублікованих документів та ін. Кількість навчальних і наукових інформаційних ресурсів із загального фонду НТБ відповідно становить 398413 і 369717 примірників. 2018 року передплачено й отримано 129 найменувань періодичних видань.

З метою забезпечення збереження інформаційних ресурсів проведено перевірку 52288 примірників документів у фондах підрозділів НТБ.

У 2018 році продовжена політика НТБ з формування бібліотечного фонду, яка полягає в поєднанні володіння документом та організації віддаленого доступу до нього, у комплектуванні електронних інформаційних ресурсів, в організації власної багатопрофільної електронної бібліотеки (ЕБ) та інституціонального депозитарію, у розширенні доступу до реферативних і повнотекстових електронних ресурсів бібліотек та інших генераторів мережних інформаційних ресурсів.

Електронні інформаційні ресурси у звітний період мають такий склад:

- електронна бібліотека – 8139 документів, 24,5 % з яких – навчальна література;
- перероблений офіційний web-сайт НТБ – 1773 контент-сторінки;
- електронний каталог – 445870 бібліографічних записів (779191 примірник);
- електронні видання на CD/DVD-дисках – 311 примірників;
- передплаченні бази даних: Web of science, SCOPUS, Будстандарт;
- 14 назв онлайн-журналів 2016 і 2017 років видання;
- тестовий доступ: інформаційно-бібліотечні системи «Лань», «Znanium»;
- БД наукової періодики відкритого доступу.

За звітний період підготовлено регламентувальні документи й встановлено програмне забезпечення (DSpace) для тестового функціонування інституціонального депозитарію (eKhAIIR).

Робота з лінгвістичного забезпечення автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи, що функціонує в НТБ, 2018 року полягала в підтримці

інформаційно-мовних словників і класифікаторів на актуальному рівні, забезпечені здійснення системних функцій пошуку інформації за тематичними запитами та індексуванні документів. Класифікаційні та дескрипторні словники за звітний період поповнилися 554 термінами та предметними рубриками українською, англійською й російською мовами.

Проблемно-орієнтовані бази даних «Літальні апарати» і «Праці співробітників університету», які є частиною електронного каталогу, стали основою для складання бібліографічних продуктів, виданих на паперових носіях, та електронних інтерактивних, повнотекстових бібліографічних покажчиків. 2018 року видано й подано в електронному варіанті на сайті НТБ біобібліографічний покажчик «Два поколения в одном вузе. Юрий и Виктор Гранины», підготовлено до видання біобібліографічні покажчики «Профессор Пихтовников Р. В.» і «Профессор Епифанов С. В.» і список праць до книги, присвяченої ректорові університету 1998–2017 років професору Кривцову В. С., викладено на сайті щоквартальний електронний «Бюлєтень нових надходжень».

Бібліотечне, довідково-бібліографічне, інформаційне, сервісне – ті форми й види обслуговування користувачів, які було задіяне в роботі НТБ у звітний період.

Реалізовано такі послуги: автоматизація книговидачі й приймання документів; оформлення єдиної картки читача з особистим штрих-кодом і QR-кодом Web-сайта НТБ; дистанційне електронне замовлення літератури з Web-сайта та виконання замовлення відповідними підрозділами НТБ; визначення користувачами Pin-коду, що підтверджує отримання літератури у тимчасове використання; виконання бібліографічних довідок в автоматизованому режимі; доступ до ЕК та ЕБ з глобальних мереж; оформлення списку відібраної в ЕК літератури згідно з існуючими стандартами зі складання бібліографічного опису документів; перегляд електронного читацького формуляра; доступ до віртуальної довідкової служби (38 відповідей на одноразові запити користувачів); електронна доставка документів (5204 сторінки тексту в 2018 році відправлено користувачам з допомогою електронної пошти); інформування про фонди бібліотеки через віртуальні тематичні виставки (18 виставок); безоплатний доступ до Інтернету за технологією Wi-Fi; індексування праць співробітників за індексами УДК, доповнене консультуванням

користувачів з широкого кола питань; створення авторського профілю в БД ResearcherID, ORCID, Google Scholar; складання списків використаної літератури в дисертаційних роботах згідно з сучасними вимогами та існуючими стандартами; реєстрація наукових тем і звітних документів за поточними науковими темами в УкрІНТЕІ.

За звітний період у НТБ за єдиним обліком зафіковано 8631 користувач, 6190 з яких – студенти. Крім того, за даними Google Analytics, 21547 віддалених користувачів з унікальними IP-адресами 139242 рази звернулися до сайта НТБ через електронні інформаційні мережі. 2018 року користувачам видано 601138 документів, 13930 назв електронних інформаційних ресурсів скачано з електронної бібліотеки.

Індивідуальні, групові й масові форми інформаційного забезпечення освіти та науки:

- надання інформації та документів абонентам за системою диференційованого обслуговування керівництва (направлено 2246 інформаційних повідомень);
- проведення щомісячних «Днів інформації» і відкритих тематичних переглядів (19 заходів);
- проведення «Днів кафедри» (один захід) і «Днів аспіранта» (один захід).

«День кафедри» і «День аспіранта» та повідомлення, що включені до їх програми – «Бібліотека в єдиному інформаційно-освітньому просторі університету»; «Алгоритм автоматизованого інформаційного пошуку в АІБС НТБ»; «Книгозабезпеченість навчальних дисциплін та комплектування підручників», «Опис документів за ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис» та за стандартом журналу IEEE, що видається Інститутом інженерів електротехніки та електроніки (США)»; «Створення бібліографічних посилань згідно з ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»; «Наукометричні бази даних»; «Сучасні вимоги до наукових публікацій»; «Створення авторського профілю в БД ResearcherID, ORCID, Google Scholar» – стали заходами з формування інформаційної культури університетської спільноти у звітному році.

Науково-технічна бібліотека безпосередньо брала участь в освітньому процесі університету. Цього року НТБ провела заняття з основ інформаційної

культури зі студентами 1-го курсу денної та заочної форм навчання за 6-годинною програмою та студентами старших курсів факультету ракетно-космічної техніки загальною кількістю 268 академічних годин. Крім того, виконуючи освітні функції, НТБ створювала умови для проходження навчальної, виробничої та переддипломної практики студентів за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» та консультувала студентів-дипломників у написанні бакалаврських і магістерських робіт, що базуються на досвіді роботи науково-технічної бібліотеки університету.

У діяльності НТБ ключовими є соціокумікативна, просвітницька й виховна функції, спрямовані на сприяння моральному, естетичному вихованню студентської молоді, розвитку її творчого потенціалу, формуванню стійкого інтересу до читання. Ці функції мають різні форми й реалізуються різними методами популяризації фонду бібліотеки.

За участі кафедр, громадських організацій університету проведено три великих заходи: творчий вечір харківської поетеси Лариси Французової «Первенец весны» з презентацією збірки «Лавандовые сны»; «Час Візбора» – презентація ювілейної збірки літературного об'єднання «Третій цех» клуба пісенної поезії ім. Юрія Візбора; лекція з бібліотерапії психотерапевта Максима Жидка «Книги как лекарство», зустріч у літературному музеї «Літературний простір» (до 30-річчя літературного музею).

Рисунок 1.9 – Лекція максима Жидка

Рисунок 1.10 – Презентація ювілейної збірки «Час Візбора»

Рисунок 1.11 – Лекція Зубара Аласанії «Критичне мислення замість кретинського споживання»

Рисунок 1.12 – Інтерактивна гра «Літературний флірт»

Рисунок 1.13 – Творче читання з Михайлом Шильманом

2018 року відбулося 24 засідання «Літературної вітальні», де були присутні 269 студентів і співробітників університету.

Кількість корпоративних проектів, в яких приймає участь науково-технічна бібліотека, збільшилася, що свідчить про подальший розвиток партнерських відносин з іншими бібліотеками із забезпеченням багатопланових запитів користувачів НТБ. У звітний період подано такі проекти:

- електронний зведений каталог періодичних видань, що надійшли до провідних бібліотек м. Харкова (ЕЗКП) – ХНБК;
- електронний зведений каталог періодичних видань, що надійшли до бібліотек закладів вищої освіти м. Харкова – ЦНБ;
- зведений каталог бібліотек Харкова – 7 бібліотек міста, де функціонує АІБС «Бібліотека/УФД»;
- «Метабібліографія Харківщини»;
- «Бібліотечна енциклопедія Харківщини»;
- «Єдина картка читача» бібліотек Харкова, що передбачає безоплатний доступ до фондів і зовнішніх електронних інформаційних ресурсів у локальних мережах бібліотек-учасниць проекту.

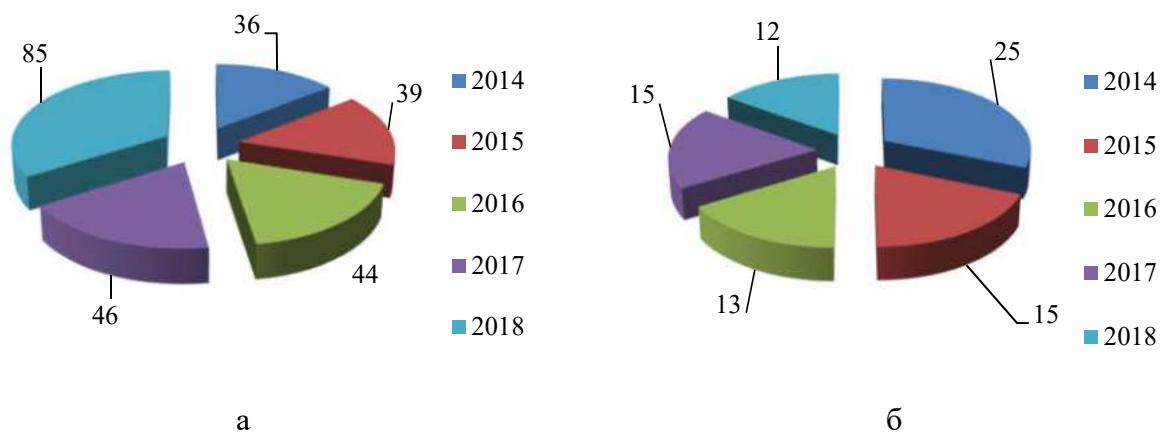
2018 року Видавничим центром ХАІ виконано значний обсяг робіт.

2018 року редакційно-видавничим відділом університету відредаговано й підготовлено до видання 122 найменування навчальної літератури (76 – типографським способом, 46 – електронним) обсягом 832,3 умовно-друкарських аркушів (529,3 – типографським способом, 303 – електронним). Порівняно з 2017 роком кількість найменувань навчальної літератури збільшилась на 15 %.

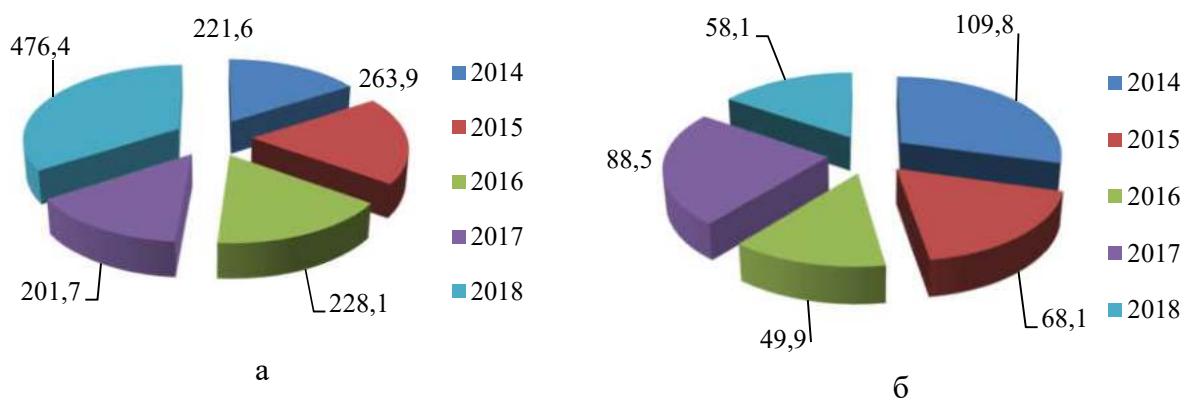
Кількісний склад навчальної літератури, виданої у 2018 році, показано на рисунку 1.14.

Постійно збільшується кількість видань українською мовою (рисунки 1.15 та 1.16).

Рисунок 1.15 – Кількість навчальної літератури, виданої у 2014–2018 роках:
а – українською мовою; б – англійською мовою

Рисунок 1.16 – Навчальна література, видана у 2014–2018 роках, умовно-друкарських аркушів: а – українською мовою; б – англійською мовою

Додатково до плану було відрядовано дев'ять найменувань обсягом 103,8 умовно-друкарських аркушів:

- друкарським способом – 8 найм., 98,8 друк. арк.;
- електронна форма видання – 1 найм., 5 друк. арк.

Видавничим центром видано 73 найменування обсягом 510,56 умовно-друкарських аркушів і загальним накладом 5453 примірника, серед яких навчальні посібники з основного плану й додатково до плану 2018 року

Структуру видання навчальної літератури наведено в таблиці 1.5 і зображенено на рисунках 1.17 і 1.18.

Таблиця 1.5 – Видання 2018 року

Рік	План / додатково до плану	Кількість найменувань	Умовно-друкарських аркушів	Наклад (примірників)
2018	Усього	73	510,56	5453
у т.ч.	за планом	64	407,45	5000
	додатково до плану	9	103,11	453

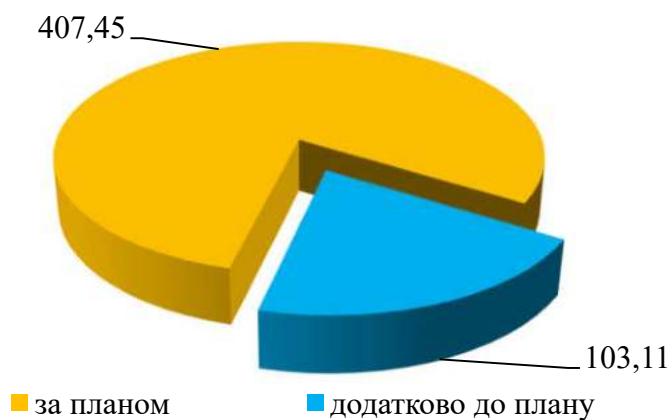

Рисунок 1.17 – Структура навчально-методичної літератури, виготовленої у видавничому центрі ХАІ 2018 року в умовно-друкарських аркушах

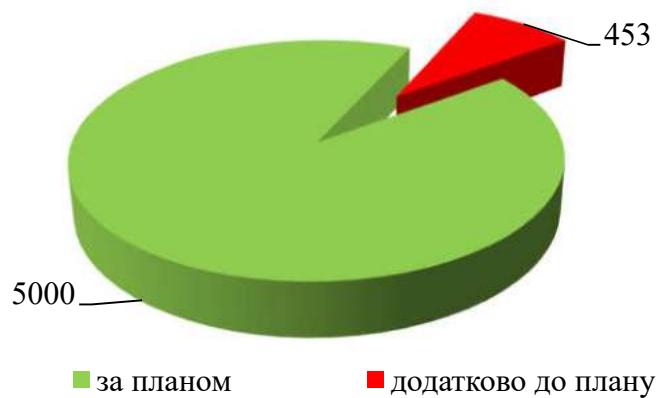

Рисунок 1.18 -- Структура навчально-методичної літератури, виготовленої у видавничому центрі ХАІ 2018 року у примірниках

Мовну структуру видання навчальної літератури наведено в табл.1.6 і зображенено на рисунку 1.14.

Таблиця 1.6 – Видання за видами мови

Рік	Мова видання	Кількість найменувань	Умовно-друкарських аркушів	Наклад (примірників)
2018	Усього	73	510,56	5453
у т.ч.	Англійською	5	19,56	350
	Російською	15	184,56	1300
	Російською й українською	6	62,00	323
	Українською	47	244,44	3480

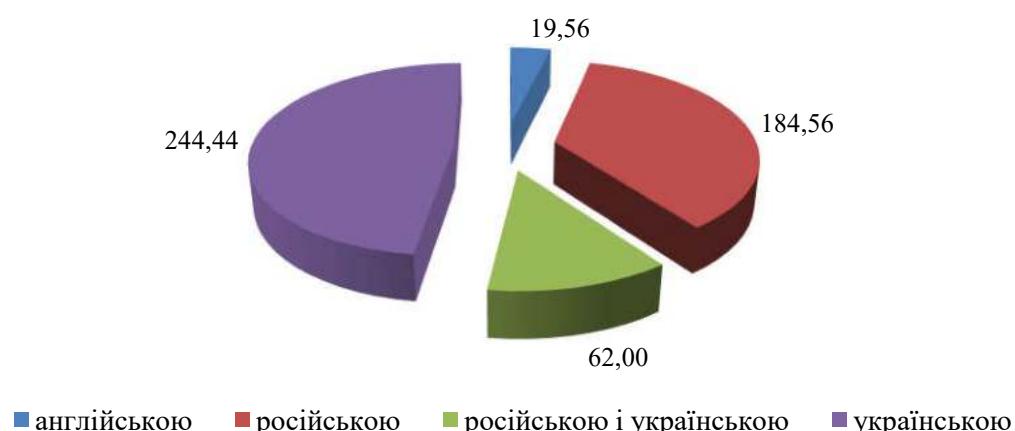

Рисунок 1.19 – Мовна структура навчально-методичної літератури, виготовленої у видавничому центрі ХАІ у 2018 році, в умовно-друкарських аркушах

Далі подано копії обкладинок деяких видань, виготовлених у 2018 році (рисунок 1.20).

Рисунок 1.20 – Обкладинки для навчальних посібників, виготовлених 2018 року

У звітній період у видавничому центрі віддруковано 544 примірники збірників наукових праць (4 найм.) і науково-технічних журналів (рисунок 1.21).

Рисунок 1.21 - Обкладинки збірників наукових праць і науково-технічних журналів, виготовлених 2018 року

Окрім навчальної літератури видавничим центром було випущено продукцію, наведену в таблиці 1.7.

Таблиця 1.7 – Продукція, видана в 2018 році

№ п/п	Вид продукції	Наклад (примірники)
1	Бланкова продукція	220586
2	Автореферати	15 найм. / 1500 пр.
3	Журнально-бланкова продукція	3708
4	Рекламна продукція (у тому числі повнокольорова)	14461
5	Медичні карти	2000
6	Залікові книжки	2250
7	Студентські квитки	600
8	Палітурні роботи	3263
9	Читацькі квитки	850
10	Кatalожні картки	31500

1.8 Якість підготовки фахівців

2018 року випуск фахівців за денною формою навчання становив 2608 осіб, із них бакалаврів – 1108 осіб, спеціалістів – 316 осіб, магістрів – 1184 особи.

2018 року збільшено навантаження на екзаменаційні комісії університету у зв'язку з уведенням нових термінів підготовки магістрів (освітньо-професійна програма – 1 рік 4 місяці, освітньо-наукова програма – 1 рік 9 місяців). Тому за звітній період було здійснено три випуски магістрів:

1-й випуск відбувся у лютому 2018 року. Закінчили навчання студенти, які навчалися за освітніми програмами 2016 р., термін навчання становив 1 рік 6 місяців;

2-й випуск відбувся у червні 2018 року. Закінчили навчання студенти, які навчалися за освітніми програмами 2016 р., термін навчання становив 1 рік 10 місяців;

3-й випуск – уперше випускаємо у грудні 2018 року студентів, які навчалися за освітньо-професійними програмами 2017 р., термін навчання становив 1 рік 4 місяці.

Динаміку випуску фахівців за роками показано на рисунку 1.22.

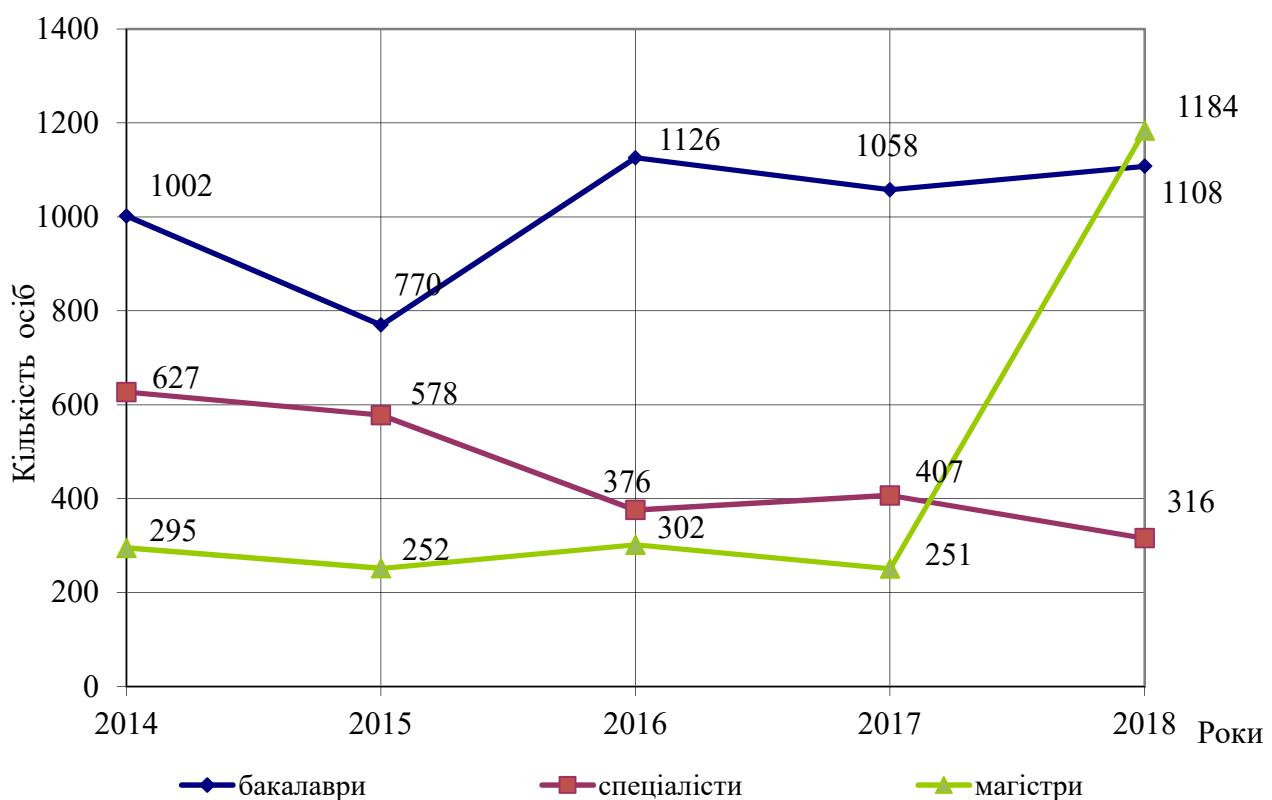

Рисунок 1.22 – Випуск фахівців різних рівнів

У 2018 році випуск спеціалістів був останнім. Відповідно Закону «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII університет не веде підготовку за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст».

Серед випускників бакалаврів диплом з відзнакою отримали – 7,85 %, спеціалістів – 17,4 %, для магістрів цей показник становить 28,6 %. Порівняно з минулим роком дещо зменшилася кількість випускників, які отримали диплом з відзнакою.

У 2017/2018 навчальному році відраховано: з денної форми навчання – 440 студентів, з яких 313 – за невиконання вимог навчального плану, 99 – за власним бажанням, 28 – із інших причин; із заочної форми навчання – 129 студентів, з яких 21 – за невиконання вимог навчального плану, 25 – за власним бажанням, 9 – з інших причин, 74 – за порушення умов контракту.

Тематика дипломних проектів традиційно містить технологічні й наукові проблеми промислових підприємств аерокосмічного профілю, науково-дослідних інститутів і кафедр університету. Традиційними для університету є

широке залучення до роботи в екзаменаційних комісіях спеціалістів з провідних машинобудівних підприємств.

Висновки голів екзаменаційних комісії про результати захисту, відгуки керівників організацій і рецензентів підтверджують високий рівень підготовки фахівців.

Активно розвивається робота відділу сприяння працевлаштуванню студентів та випускників.

На виконання Розпорядження Кабінету Міністрів України № 1726-р від 27.08.10 «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» і Розпорядження МОН України № 170-р від 20.12.10 в університеті було створено відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників. До основної діяльності відділу належать: розподіл випускників на перше місце роботи, організація передбачених у навчальній програмі всіх видів практик, організація й проведення заходів, спрямованих на сприяння працевлаштуванню.

У зв'язку з відміною на державному рівні обов'язкового працевлаштування процент звернень до відділу з питань отримання направлення на перше місце роботи значно зменшився.

2018 року стосовно працевлаштування звернулося 323 випускники, що на 79 чоловік менше ніж 2017 р. (без урахування випуску у грудні 2018 р.).

За аналізом повернутих повідомлень до направлення на перше місце роботи, виданих студентам денної форми навчання, згідно з планом персонального розподілу або гарантійним листом від підприємства/організації/установи, складено процентне співвідношення фактично працевлаштованих із загальної кількості випускників (рисунок 1.23).

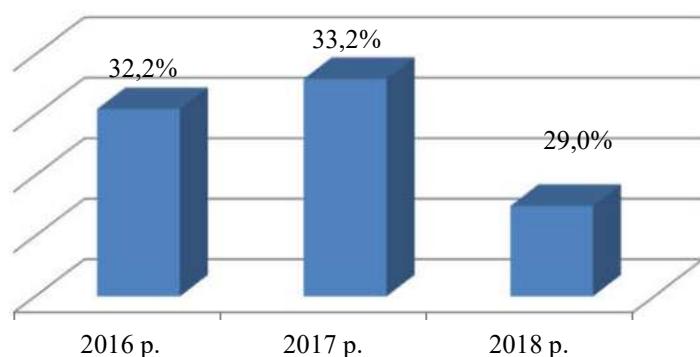

Рисунок 1.23 – Процентне співвідношення фактично працевлаштованих із загальної кількості випускників державної форми навчання за роками

Незважаючи на це, активно розвивається робота відділу сприяння працевлаштуванню студентів та випускників у цьому напрямку. Значно збільшився банк потенційних роботодавців. Сьогодні він складається з 336 підприємств (компаній, установ).

2018 року укладено 86 договорів про співробітництво з підприємствами, компаніями й організаціями 9 областей України (рисунок 1.24), 161 угода на проходження практики студентами, 2 договори про науково-технічне співробітництво й підготовку фахівців.

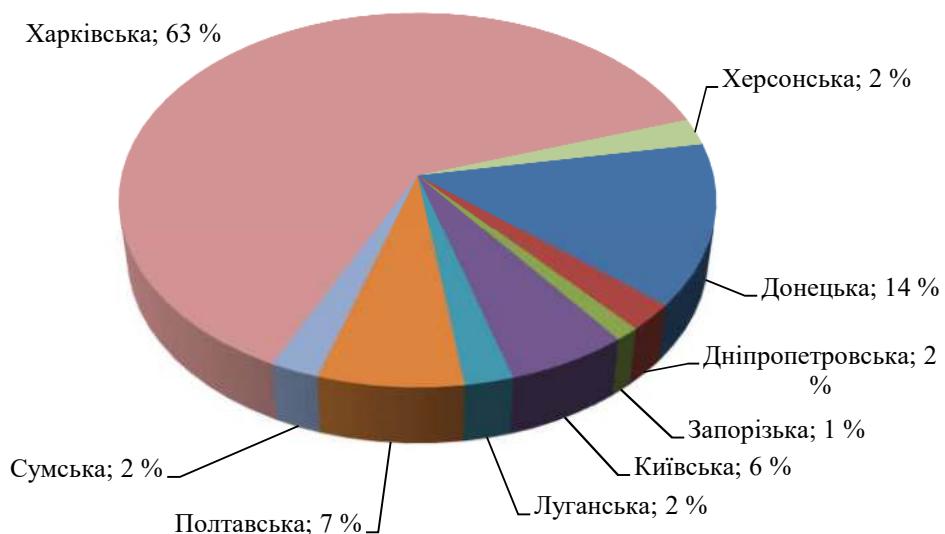

Рисунок 1.24 – Територіальний розподіл підприємств, з якими укладено договори про співробітництво 2018 року

З метою допомоги студентам ХАІ визначитися з першим місцем роботи 2018 року проведено 26 зустрічей (що на 16 більше, ніж 2017 року) з представниками підприємств і компаній, а саме: «Ерам», «DB Best», «NIX Solution», «Code IT» «Philip Morris», «KMZ Industries», «Фактор друк», «Light Up», «Вертикаль», «Data Art», «Новий стиль», «Anuitex», «Прогрестех Україна» і Благодійний фонд ім. Св. Володимира. Організовано екскурсію для студентів до компанії «Data Art».

У березні було організовано зустріч з представниками компанії AAL Group LTD (Об'єднані Арабські Емірати) для проведення тестування з метою відбору для стажування й подальшого працевлаштування на підприємстві. За результатами стажування до роботи у компанії було запрошено шість студентів

університету з 1, 3 й 5 факультетів.

19 квітня в університеті відбувся Студентсько-промисловий форум «Ярмарок вакансій ХАІ 2018» – рекордний порівняно з попередніми роками за кількістю підприємств, компаній – учасників та їх представників. У форумі прийняли участь 83 підприємства з 11 областей України (рисунок 1.25), серед яких:

- 55 виробничих компаній;
- 21 IT-компанія;
- 7 підприємств сфери фінансів і послуг.

Кількість представників підприємств/компаній становила 196 чол.

Окремим гостем форуму став IT-CLUSTER KHARKIV.

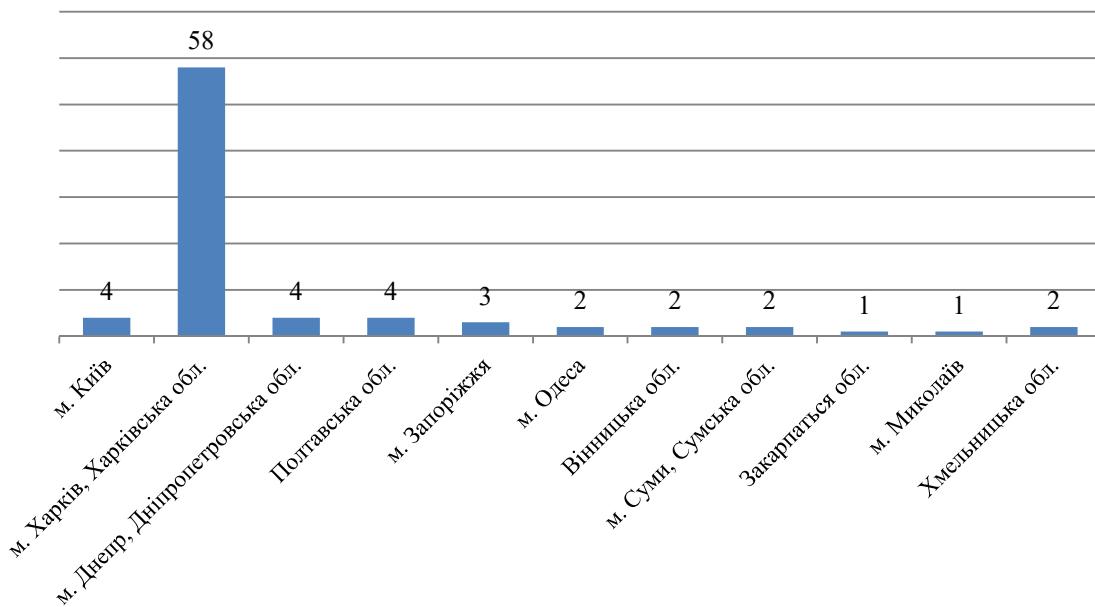

Рисунок 1.25 – Територіальний розподіл учасників Студентсько-промислового форуму «Ярмарок вакансій ХАІ 2018»

У «Ярмарок вакансій ХАІ 2018» взяли участь біля 3000 студентів, а також потенційних абітурієнтів і студентів – учнів Аерокосмічного ліцею ХАІ.

Рисунок 1.26 – «Ярмарок вакансій ХАІ 2018»

З 12.11.2018 р. по 16.11.2018 р. було проведено Студентсько-промисловий тиждень «Work Week 2018» – проект зі сприяння працевлаштуванню студентів 3–5 курсів та випускників профільних напрямів підготовки. Кожен день тижня «Work Week» містив презентації роботодавців України за різними профільними напрямками, які охоплювали спеціальності різних факультетів. У програмі заходу взяли участь: Компанія «ZONE 3000», Компанія «Procter&Gamble», ТОВ «БПР Україна».

Рисунок 1.27 – Зустріч студентів з представниками підприємств

У відділі постійно функціонує система інформування про вакансії, стажування, практики, презентації компаній, семінари, тестування, екскурсії через деканів, заступників деканів, завідувачів кафедр і співробітників кафедр, через персональні дані студентів, які було отримано під час анкетувань на зустрічах з роботодавцями, а також на інформаційних стендах, розташованих на території університету, на сайті університету й у соцмережах (Facebook, Instagram).

Постійно проводиться аналіз попиту і пропозицій на ринку праці

фахівців, підготовку яких здійснює університет. Працює двосторонній зв'язок з кадровими службами багатьох провідних підприємств.

Здійснюється допомога в оформленні й надісланні резюме студентів й випускників, які ще не визначилися з першим місцем роботи або бажають її змінити.

1.9 Інноваційна діяльність

Центр розвитку інновацій, міжнародного науково-технічного та освітнього співробітництва було створено 1 лютого 2018 р. з метою формування ефективної системи підтримки інноваційних проектів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», інтенсифікації процесів упровадження й комерціалізації результатів наукових досліджень, розвитку стартап-руху й науково-технічного співробітництва університету з провідними компаніями та ЗВО України, ЄС і проектів Європейської комісії. Напрями діяльності Центру:

1 Підтримка інноваційних проектів і розвиток стартап-руху

- проведення циклу семінарів по створенню бізнес-моделі стартапу;
- підготування 11 команд і проведення краш-тесту в межах підготовки проектів до Всеукраїнського фестивалю стартапів 5 березня 2018 р.;
- підготування 13 команд для участі у стартап-конкурсі в рамках заходу KhAI Innovate;
- організація заходу «Фестиваль інновацій KhAI Innovate» 28 і 29 листопада 2018 р.;

Рисунок 1.28 – Семінари по створенню бізнес-моделі стартапу

Рисунок 1.29 – Краш-тест у межах підготовки проектів до Всеукраїнського фестивалю стартапів

Рисунок 1.30 – Фестиваль KhAI Innovate

2 Упровадження і комерціалізація результатів наукових досліджень університету

- сприяння кафедрам університету у підготованні 30 проектів перспективного розвитку університету з освітньої, наукової, виробничої й іншої діяльності та матеріально-технічної бази;
- підготовання 24 рекламних буклетів інноваційних розробок університету;
- сприяння НДЧ у придбанні в США детекторів для електронного мікроскопа;
- сприяння фаховим виданням Університету (6 шт.) в укладенні договору між Університетом і PILA, завдяки якому університет отримав префікс DOI від Crossref, що дає змогу реєструвати унікальні ідентифікаційні номери для наукових статей фахових видань та інтегрувати їх із сучасними наукометричними інструментами й базами. Завдяки цій угоді університет отримав можливість виконувати необхідні вимоги МОН щодо технічного оформлення сучасних наукових фахових видань, що позитивно впливає на їх презентацію у світовій науковій спільноті й покращує перспективи цитування;
- сприяння НДЧ у придбанні ГТД малої тяги та іншого комплектування стенда для реалізації міжнародного наукового проекту в межах програми «CleanSky».

3 Розвиток науково-технічного співробітництва університету

- узяття участі в міжнародному студентському форумі «The International Forum»;
- проведення зустрічей з іноземними студентами з питань стажування на базі ХДАВП;

- організація трансляції онлайн марафону «Форум освітніх можливостей»;
- організація семінару з компанією Distributed Lab для науково-педагогічних співробітників ІТ-кафедр університету;
- організація зустрічей 13 іноземних делегацій зацікавлених в укладенні ліцензійних угод і розвитку міжнародної системи трансферу технологій.

Рис. 1.31 – Онлайн марафон «Форум освітніх можливостей»

Рис 1.32 – Зустріч з іноземними студентами щодо стажування

Рис 1.33 – Семінар з компанією DistributedLab

Рис. 1.34 – Зустріч іноземних делегацій

4 Участь в проектах націлених на покращення матеріально-технічної бази університету та підвищення кваліфікації педагогічних працівників

- в рамках проекту «Вища освіта України», за фінансової підтримки Європейського інвестиційного банку та Північної екологічної фінансової корпорації організація та координування проведення енергоаудиту 12 об'єктів університету;
- проведення моніторингу фондів (12 шт.) підтримки проектів по енергоефективності, надсилання листів з пропозицією співробітництва;
- підготовлення заяви на участь у проекті «Центр молодіжних ініціатив EURO-SPACE» в рамках програми «Громадський бюджет м. Харкова на 2018-2021 роки»;
- формування та подача заяви на участь у проекті «PeaceCorps».

Рисунок 1.35 – Проведення енергоаудиту 12 об'єктів університету

1.10 Участь студентів у міжнародних, всеукраїнських студентських олімпіадах і всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук

2018 року студенти Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» брали участь у I і II турках всеукраїнських студентських олімпіад з навчальних дисциплін і спеціальностей та всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук.

Переможцями II туру стали:

- Морозов Роман Євгенович з дисципліни «Фізика»;
- Спаський Василь Микитович з дисципліни «Опір матеріалів»;
- Ястrebов Дмитро Ігорович з дисципліни «Нарисна геометрія та геометричне моделювання на ПЕОМ»;
- Серова Аделіна Михайлівна з дисципліни «Фінанси»;
- Фарятьєв Ілля Юрійович з дисципліни «Системи автоматизованого проектування та комп’ютерного моделювання в машинобудуванні»;
- Поляков Владислав Сергійович з напряму «Авіа- та ракетобудування»;
- Шемет Богдан Олегович з напряму «Двигуни та енергетичні установки літальних апаратів»;
- Довженко Олексій Вікторович з напряму «Авіаційний транспорт»;
- Гараж Анастасія Сергіївна з напряму «Аеронавігація».

12 студентів посіли призові місця в таких номінаціях:

- 2-ге місце з дисципліни «Опір матеріалів»;
- 2-ге місце з дисципліни «Економіка підприємства»;
- 2-ге місце з дисципліни «Технічна діагностика обчислювальних пристрій та систем»;
- 2-ге місце за напрямом «Авіоніка»;
- 2-ге місце за напрямом «Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології»;
- 3-те місце з дисципліни «Теорія машин і механізмів»;
- 3-те місце з дисципліни «Деталі машин і основи конструювання»;
- 3-те місце з дисципліни «Інвестування»;
- 3-те місце з дисципліни «Цивільний захист»;
- 3-те місце з дисципліни «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»;
- 3-те місце за напрямом «Авіаційний транспорт»;
- 3-те місце за напрямом «Енергетичний менеджмент та енергоефективність. Енергетичний менеджмент та інженіринг».

Переможцями всеукраїнських і міжнародних конкурсів студентських наукових робіт стали:

- Баюра Ігор Олександрович та Кривенда Михайло Сергійович – галузь знань «Авіаційна та ракетно-космічна техніка»;
- Шевченко Микита Сергійович – галузь знань «Авіаційна та ракетно-космічна техніка»;
- Зінченко Дмитро Юрійович – галузь знань «Енергетичне машинобудування»;
- Найдіч Яків Вадимович – галузь знань «Авіоніка».

10 студентів посіли призові місця в таких номінаціях:

- 2-ге місце в галузі знань «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті»;
- 2-ге місце в галузі знань «Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології»;
- 2-ге місце в галузі знань «Авіаційний транспорт»;
- 2-ге місце в галузі знань «Автомобільний транспорт»;
- 3-те місце в галузі знань «Комп’ютерні науки»;
- 3-те місце в галузі знань «Енергетичне машинобудування»;

- 3-те місце Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з актуальних проблем пакувальної індустрії.

1.12 Доуніверситетська освіта

Протягом 2018 року відділом доуніверситетської освіти було реалізовано заходи, спрямовані на популяризацію інженерно-технічних і природничо-математичних спеціальностей; поліпшення науково-методичного й організаційного забезпечення навчального процесу в галузі підготовки громадян України до вступу до Університету; рекламу освітніх послуг і виявлення й розвитку обдарованих вступників, надання їм допомоги у виборі майбутньої професії, реалізації здібностей талановитих учнів.

Проведено захід «Посвята в студенти ХАІ» та організовано відвідування школярами загальноосвітніх закладів міста Харкова (500 школярів) і студентами 1-го курсу ABIA Fest у селищі міського типу Коротич.

Рисунок 1.36 – ABIA Fest у селищі міського типу Коротич

На базі університету було організовано й проведено три Дні відкритих дверей за участю школярів 8–11 класів загальноосвітніх закладів м. Харкова, Харківської області та населених пунктів зі всієї України, що підтримують тісний зв'язок і взаємодію в галузі доуніверситетської підготовки молоді до вступу до ВНЗ: 03.02.2018 р. – 450 учасників; 20.10.2018 р. – 349 учасників; 17.11.2018 р. – 300 учасників.

Рисунок 1.37 – День відкритих дверей 20.10.2018 р.

17.03.2018 було проведено предметні Олімпіади з української мови й математики для слухачів системи доуніверситетської підготовки на базі університету – 97 учасників.

На підготовчі курси (фізико-математичної школи ХАІ) зараховано 119 слухачів на основі вечірньої й заочної форм навчання (88 слухачів – школярів 11-го класу, 30 слухачів – школярів 10-го класу). Випуск підготовчих курсів становив 88 слухачів, 48 з яких стали студентами університету.

З метою поширення інформації щодо пропонованих університетом освітніх програм та умов прийому було організовано й проведено виїзні Дні відкритих дверей по Київському, Московському й Шевченківському районах м. Харкова, в містах Нова Водолага, Балаклія, Краснокутськ, Чугуїв, Ізюм, Лозова, Куп’янськ, Зміїв, Мерефа, Богодухів, Дергачі, смт Проходи, Шевченкове, Донець, Кегічівка, Слобожанське, Буди, селах Тишкі, Вільшани Харківської області, м. Краматорськ, Слов’янськ, Маріуполь Донецької обл.

Для популяризації освітньої діяльності університет брав участь у 10 освітніх заходах місцевого й загальноукраїнського масштабів: «Ярмарку вишів», м. Харків; XVI Міжрегіональній виставці «Освіта та кар’єра» м. Кременчук; Міжнародній виставці освітніх закладів «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном», м. Харків; форумі «Успішний 11-класник», м. Харків; фестивалі Technical education м. Дніпро; XX-тій Спеціалізованій виставці навчальних закладів «Абітурієнт», м. Запоріжжя; Міжрегіональній виставці-презентації «Полтавський абітурієнт – 2019», м. Полтава; Спеціалізованому заході «Ярмарок професій» у межах Дня відкритих дверей, м. Старобільськ; X-й Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2018», виставці «Інноватика в сучасній освіті», м. Київ.

21–23 березня 2018 у місті Львів прийняли участь у заході «Форум з ракетобудування та розвитку космічних технологій», присвяченому популяризації ракетно-космічних технологій та розвитку ракетобудування.

21.04.2018 р. пройшов ІІ тур Всеукраїнської олімпіади з математики для абитурієнтів серед 186 переможців І туру. Переможцями ІІ туру стали 88 школярів, які отримали додаткові бали до сертифіката ЗНО з математики при вступі до ХАІ.

Для методичної допомоги вчителям і налагодження тісної взаємодії між ХАІ та ЗНЗ було проведено чотири семінари вчителів фізики й математики системи доуніверситетської підготовки ХАІ (21.04.2018 р., 09.06.2018 р., 14.11.2018 р., 13.12.2018 р.). Найважливішим результатом роботи став початок спільнотворення й методичного відпрацювання дистанційних курсів на базі системи дистанційного навчання Moodle для самостійної підготовки школярів з математики й фізики.

Рисунок 1.38 – День відкритих дверей 20.10.2018 р.

Відповідно до «Програми взаємодії ВНЗ та ЗНЗ щодо допомоги вступникам 2018 року у підготовці до зовнішнього незалежного оцінювання» (згідно з Рішенням Ради ректорів ВНЗ Харківської області від 15.09.2017) ХАІ взяв активну участь щодо допомозі з підготовки випускників районів Харківської області шляхом проведення семінарів-тренінгів, тематичних круглих столів із профільними викладачами шкіл.

Кількісні характеристики учасників системи підготовчих курсів університету до складання ЗНО на основі дистанційної підготовки по Харківській області є такими: м. Балаклія (Балаклійський р-н) – 13 учасників; м. Ізюм (Ізюмський р-н) – 33 учасники; м. Зміїв (Зміївський р-н) – 30 учасників; м. Чугуїв (Чугуївський р-н) – 34 учасника; с. Руські Тишки (Харківський р-н) –

14 учасників; м. Мерефа (Харківський р-н) – 16 учасників; м. Богодухів (Богодухівський р-н) – 31 учасник; м. Дергачі (Дергачівський р-н) – 21 учасник; смт. Вільшани (Дергачівський р-н) – 19 учасників; смт. Солоницівка (Дергачівський р-н) – 45 учасників; с. Двурічний Кут (Дергачівський р-н) – 6 учасників; смт. Слобожанське (Зміївський р-н) – 15 учасників; м. Лозова (Лозівський р-н) – 14 учасників; м. Куп’янськ (Куп’янський р-н) – 19 учасників. Разом – 310 учасників.

Для самостійної (дистанційно-заочної) підготовки школярів загальноосвітніх закладів Харківської області з обмеженим доступом до Internet та IT-технологій проведено роботу з підготовки чотирьох методичних матеріалів із вирішення завдань ЗНО з 2012 по 2017 роки з таких предметів: математика, фізики, англійська мова, українська мова і література. Під час підготовки наведені методичні матеріали було опрацьовано спільно з методистами науково-методичного відділу Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти. Ці матеріали отримали позитивні рецензії від профільних фахівців.

Рисунок 1.39 – Посібники з підготовки до ЗНО

Співробітники приймальної комісії отримали близько 3000 комплектів профільних олімпіад з української мови і літератури, математики для слухачів доуніверситетської підготовки на базах системи профільної підготовки школярів до вступу в університет.

Традиційним для XAI залишилося проведення конференції учнівської молоді «Гагарінські читання 2018» 12–13 квітня 2018 р., метою якої є популяризація перспектив розвитку авіаційної та ракето-космічної техніки. До оргкомітету конференції надійшло близько 198 тез доповідей учасників.

29.09.2018 р. на базі чотирьох кафедр ІТ-напряму (302, 304, 503, 603) було організовано й проведено ІІ Чемпіонат з інформаційних технологій «XAI IT

СИР», у якому взяли участь 150 школярів міста Харкова. Учасники чемпіонату боролися за головний приз – Кубок, а також інші цінні призи від організаторів Чемпіонату й спонсорів – провідних ІТ-компаній України.

03.11.2018 р. на базі кафедри 105 проведено шкільний турнір «Хочу в ІТ», метою якого було наближення до того, щоб стати айтішником і дізнатися багато цікавого про сферу ІТ-технологій. Захід відвідало 89 школярів, переможцями стала команда Аерокосмічного ліцею.

10.11.2018 р. на базі факультету радіоелектроніки, комп’ютерних систем та інфокомунікацій пройшов профорієнтаційний захід – квест «РексіФест» для школярів 10–11 класів і студентів старших курсів технікумів. Кількість учасників склала 100.

Уперше проведено турнір з робототехніки на базі кафедр 105, 202, 301, 305, 503. Кількість учасників – 50, дата проведення – 12 травня 2018 р.

На базі лабораторій університету організовано ознайомчі й навчальні практики для учнів 8-х і 10-х класів загальноосвітніх шкіл м. Покров і Китайгород (30 школярів), м. Павлоград (20 школярів) та школ Кийського району м. Харкова (500 школярів).

З 22 по 26 жовтня 2018 р. на кафедрі 603 було організовано весняні шкільні канікули для 23 школярів міста Харкова у вигляді майстер-класів з ІТ-технологій.

Рисунок 1.40 – Учнівські практики

Згідно з угодою № 5-Х від 20 листопада 2016 р. про співробітництво Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти й Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» на базі університету функціонували два пункти проведення зовнішнього незалежного оцінювання. На території університету було організовано сесію пробного незалежного

оцінювання якості освіти, сесію основного незалежного оцінювання з наступних предметів: українська мова і література, математика, фізики, біологія. 2018 року також було проведено єдиний вступний іспит з іноземних мов та єдине фахове вступне випробування для вступу на здобуття ступеня вищої освіти «магістра» за спеціальністю 081 «Право».

З 28 по 30 червня 2018 р. на території університету проходив чемпіонат інтелектуальних ігор «Що? Де? Коли?» для школярів 8–11 класів із шести областей України (140 учасників).

Рисунок 1.41 – Чемпіонат інтелектуальних ігор «Що? Де? Коли?»

Перейменовано два факультети й вісім кафедр для забезпечення кращої привабливості для абитурієнтів.

Організовано роботу з висвітлення значущих заходів на телебаченні, роботу з інформування абитурієнтів про майбутні події в ХАІ, створено офіційні сторінки ХАІ в соцмережах Facebook, Instagram, YouTube, Telegram. Центр зв’язків з громадськістю веде плідну роботу щодо розповсюдження в ЗМІ інформації про важливі події в ХАІ.

Організовано рекламу освітніх послуг у вагонах метрополітену в березні й листопаді 2018 р.

Підготовлено проморолики ХАІ тривалістю 1 хв. і 7 с. і велося їх просування на каналі YouTube з адресацією на сайт ХАІ.

На базі спортивного манежу з 9 по 11 лютого 2018 р. було проведено турнір з футболу серед юних футболістів 2007 року народження на Зимовий кубок міста Харкова, участь у якому взяли 16 команд зі всієї України.

28 квітня 2018 р. команда школярів-авіамоделістів взяла участь у Турнірі на кубок міста Харкова серед вільнолітаючих моделей.

26–30 червня 2018 р. співробітники університету взяли участь у Всеукраїнських змаганнях серед школярів з авіамодельного спорту в класі вільнополітаючих моделей у місті Конотоп.

23 грудня 2018 р. на базі спортивного манежу ХАІ за підтримки Федерації авіамодельного спорту Харківської області відбулися обласні змагання серед школярів з літальних моделей.

1.13 Система управління якістю

В університеті розроблено й запроваджено систему управління якістю відповідно до закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами), ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) і з урахуванням вимог Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), яка підтримується й постійно поліпшується.

Система управління якістю охоплює всі види освітньої діяльності й процеси, які впливають на якість освітніх послуг, що надаються в Національному аерокосмічному університеті ім. М. С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

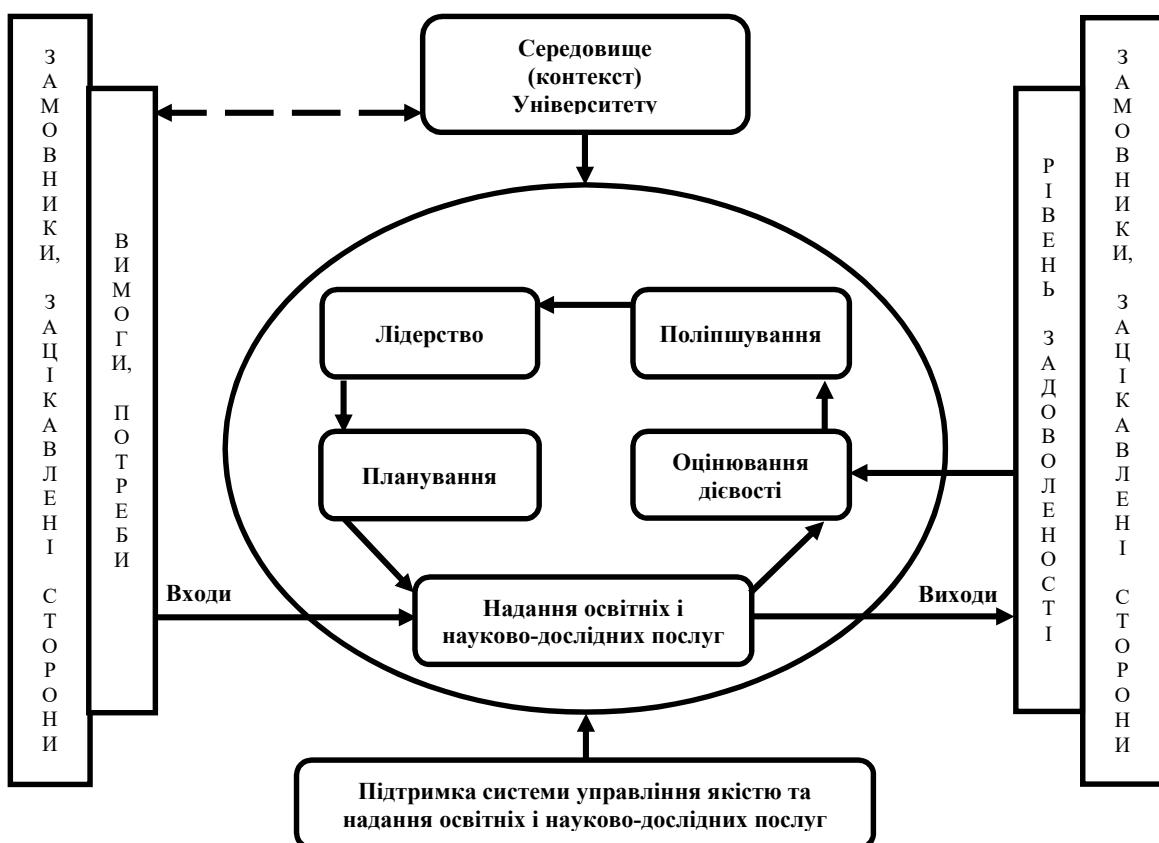

Рисунок 1.42 – Структура системи управління якістю університету

В університеті розроблено й запроваджено систему управління якістю відповідно до закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами), ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) і з урахуванням вимог Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), яка підтримується й постійно поліпшується.

Система управління якістю охоплює всі види освітньої діяльності й процеси, які впливають на якість освітніх послуг, що надаються в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Основним регламентувальним документом, у якому описано систему управління якістю, є Положення про систему управління якістю Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

У Положенні встановлено взаємозв'язок і взаємодію процесів системи управління якістю, розподіл відповідальності й повноважень між посадовими особами університету в системі управління якістю, ресурси й засоби моніторингу процесів.

Сфорою застосування системи управління якістю є діяльність Університету щодо надання послуг вищої освіти з підготовки фахівців освітніх ступенів бакалавра, магістра, доктора філософії і доктора наук (у тому числі для іноземних студентів) і науково-дослідна й методична діяльність.

Місія

Розвиток професійного й наукового потенціалу України в галузях космонавтики, авіації, ракетобудуванні, загального машинобудування, ІТ-технологій та інших галузях науки шляхом надання високоякісних освітніх послуг і реалізації інноваційних науково-дослідних розробок відповідно до сучасних потреб виробництва й вимог зацікавлених сторін, зберігаючи й примножуючи кращі традиції технічної університетської освіти.

Головна мета

Надання якісної й сучасної багаторівневої освіти, входження до провідних наукових, дослідних, освітніх, методичних та інноваційних кіл країн світу й підтримка іміджу провідного технічного університету України, вихід на провідні позиції серед закладів вищої освіти за якістю освітніх послуг як у країні, так і за її межами.

Створення системи управління якістю

Стратегічні напрями:

- постійне підвищення показників системи забезпечення якості освіти;
- забезпечення ефективності функціонування системи управління якістю та її безперервного вдосконалення;
- забезпечення реалізації принципів академічної добродетелі відповідно до вимог стандарту ESG 2015;
- безперервний розвиток і вдосконалення освітніх послуг і наукової діяльності;
- упровадження передового світового досвіту в галузях освіти й науки та результатів власних науково-дослідних розробок в освітній процес;
- постійне оновлення й модернізація наукової і матеріально-технічної баз університету;
- забезпечення збалансованості теоретичної і практичної підготовки фахівців, ефективної і результативної взаємодії університету з роботодавцями;
- створення в університеті сприятливих умов для розвитку творчої співпраці науковців і студентів;
- забезпечення ефективного й прозорого процесу інформування всіх зацікавлених сторін про діяльність університету;
- упровадження самоконтролю й самоаналізу на всіх рівнях;
- розвиток корпоративної культури в університеті.

Керівництво Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» забезпечує доведення до розуміння всіх працівників цієї Політики у сфері якості, важливості її ефективної реалізації і є відповідальним за ефективне функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти і її постійне вдосконалення.

1.14 Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності й вищої освіти

В університеті запроваджено систему внутрішнього забезпечення освітньої діяльності й вищої освіти відповідно до вимог Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої

освіти (ESG) університету, яку детально викладено в Положенні «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти»:

Ця система створена для такого:

- демонстрація можливостей університету надавати якісні освітні послуги, які відповідають чинним законодавчим і регламентувальним нормативним документам у сфері вищої освіти, а також задовольняють сучасним вимогам і потребам національного й міжнародного ринків праці;
- орієнтація співробітників університету на підвищення якості освітніх послуг і підтримку результативного функціонування системи.

Система внутрішнього забезпечення освітньої діяльності й вищої освіти університету складається з таких стандартів:

- політика щодо забезпечення якості;
- розроблення й затвердження освітніх програм;
- студентоцентроване навчання, викладення й оцінювання;
- зарахування, досягнення, визначення й атестація студентів;
- викладацький персонал;
- навчальні ресурси й підтримка студентів;
- інформаційний менеджмент;
- публічна інформація;
- поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- запобігання академічному plagiatu в наукових працях співробітників, студентів, аспірантів і докторантів університету і його виявлення.

Відповідно до затвердженого «Плану заходів щодо забезпечення результативного (ефективного) функціонування внутрішньої системи забезпечення якості у 2018/2019 навчальному році» в системі внутрішнього забезпечення освітньої діяльності й вищої освіти у відповідний період виконано кілька заходів.

Політика у сфері якості

Для забезпечення гарантії досягнення стратегічних цілей і підтримки ефективності роботи університету проведено SWOT-аналіз діяльності Університету (таблиця 1.8) та встановлено ризики (таблиця 1.9). Керівництво університету сформулювало політику у сфері якості відповідно до стратегії управління університетом, яка відповідає стандартам вищої освіти, вимогам до ліцензування освітньої діяльності й акредитації освітніх програм. Ця політика є

орієнтованою на задоволення потреб та очікувань замовників і підтримує розвиток культури якості, у межах якої всі внутрішні сторони беруть на себе відповідальність за якість і долучаються до забезпечення якості на всіх рівнях університету. Політику спрямовано на задоволення вимог і постійне поліпшення результативності внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Таблиця 1.8 – SWOT-аналіз діяльності Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» 2018/2019 навчальному році.

Сильні сторони	Слабкі сторони
1	2
<p>1. Імідж Університету.</p> <p>2. Широкий вибір освітніх програм.</p> <p>3. Постійне вдосконалення освітніх програм і відкриття нових з урахуванням тенденцій сучасного та майбутнього розвитку галузей виробництва.</p> <p>4. Високий науковий потенціал, наявність аспірантури та докторантury і відповідних спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій.</p> <p>5. Постійна участь студентів, викладачів та науковців у регіональних, національних і міжнародних грантових програмах, наукових проектах, конкурсах.</p> <p>6. Періодичні спеціалізовані наукові видання, які входять до національних і міжнародних науково-метричних баз і власний видавничий центр.</p> <p>7. Розвинуті наукова, навчально-методична і матеріально-технічна бази.</p> <p>8. Компетентність, досвідченість і висока кваліфікація науково-педагогічних і наукових працівників.</p> <p>9. Налагоджені довготривалі партнерські відносини з підприємствами-лідерами у всіх</p>	<p>1. Недостатній рівень практичного досвіду науково-педагогічних і наукових працівників.</p> <p>2. Низька оплата праці науково-педагогічних працівників.</p> <p>3. Обмежений рівень фінансування.</p> <p>4. Неefективне управління в структурних підрозділах.</p> <p>5. Недостатнє матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу.</p> <p>6. Низька швидкість реагування на зміни вимог ринку праці.</p> <p>7. Недостатній рівень інформатизації суспільства про свою діяльність та наявність програм додаткової освіти.</p> <p>8. Недостатньо гнучка і прозора система прийняття управлінських рішень.</p> <p>9. Недостатнє забезпечення ІТ-інфраструктури університету.</p> <p>10. Неefективна система внутрішнього інформування, комунікація та взаємодія між підрозділами Університету.</p> <p>11. Недостатньо ефективна система мотивації співробітників до інновацій в освітньому і науковому процесі та професійного росту.</p> <p>12. Недостатня готовність НПП</p>

Продовження таблиці 1.8

1	2
<p>галузях за якими ведеться підготовка фахівців в університеті.</p> <p>10. Налагоджені міжнародні науково-освітні зв'язки, великий досвід з підготовки іноземних громадян.</p> <p>11. Поглиблення знань, умінь студентів, аспірантів та викладачів за рахунок участі у програмі академічної мобільності.</p> <p>12. Сприяння з боку університету працевлаштуванню випускників.</p> <p>13. Високорозвинена інфраструктура університету.</p> <p>14. Розташування студмістечка поряд з навчальними корпусами в лісопарковій зоні міста. На території студмістечка розташовані гуртожитки, пральні, спортивний комплекс, їдальні і кафетерії, магазини, майстерні з ремонту взуття та одягу, перукарні та інше.</p> <p>15. Широкі можливості для заняття спортом на базі власного спортивно-оздоровчого комплексу і розвитку творчої особистості у студентських колективах.</p> <p>16. Діє фізико-математичка школа слухачі якої проходять підготовку до ЗНО і отримують додаткові бали при вступі до університету.</p> <p>17. Наявність заочного та дистанційного навчання і додаткових освітніх послуг (курси підготовки і перепідготовки водіїв автотранспортних засобів, курси з вивчення іноземних мов, післядипломна освіта, курси підвищення кваліфікації на інші).</p> <p>18. Впроваджено студентоцентричне навчання.</p> <p>19. Підтримання керівництвом університету студентських традицій.</p>	<p>актуалізувати навчальні матеріали відповідно до реальних вимог щодо компетентностей випускників</p> <p>13. Мала кількість наукових (професійних) шкіл як «брендів» університету.</p> <p>14. Збільшення середнього віку наукових і науково-педагогічних співробітників, які мають науковий ступень і наукове звання.</p> <p>15. Віддалене розміщення території університету від станцій метрополітену.</p> <p>16. Не досконалі методики і технології моніторингу та оцінювання ефективності напрямків діяльності.</p> <p>17. Результати науково-дослідної роботи недостатньо інтегровані в освітній процес.</p> <p>18. Недостатньо ефективна система розподілу обов'язків серед співробітників університету.</p> <p>19. Недостатнє забезпечення освітніх програм викладачами, що мають наукові ступені та звання.</p>

Продовження таблиці 1.8

1	2
Можливості	Загрози
<p>1. Збільшення державного замовлення на інженерні спеціальності.</p> <p>2. Розширення напрямків підготовки фахівців.</p> <p>3. Автономість університету.</p> <p>4. Багатоканальне фінансування.</p> <p>5. Розширення партнерських зв'язків з підприємствами, національними і міжнародними ЗВО.</p> <p>6. Використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі.</p> <p>7. Розвиток міжнародного співробітництва.</p> <p>8. Впровадження інноваційних методів викладання.</p> <p>9. Розширення міжнародних зв'язків у сфері освіти і науки.</p> <p>10. Розвиток та організація нових програм академічної мобільності учасників освітнього процесу.</p> <p>11. Міжнародне позиціонування на ринку освітніх послуг.</p> <p>12. Підвищення рівня володіння іноземними мовами науково-педагогічних і наукових працівників.</p> <p>13. Стимулювання видання наукових праць співробітниками у спеціалізованих наукових виданнях, які входять до міжнародних наукометрических баз.</p> <p>14. Участь у розробці професійних стандартів і формуванні кваліфікацій.</p>	<p>1. Посилення конкуренції серед ЗВО.</p> <p>2. Нестабільна економічна і політична ситуація в країні.</p> <p>3. Зміни у законодавстві.</p> <p>4. Постійне збільшення пропозицій освітніх послуг з боку закордонних ЗВО.</p> <p>5. Зміна ситуації на ринку праці.</p> <p>6. Зменшення набору студентів у зв'язку з демографічною ситуацією і зниженням якості середньої освіти.</p> <p>7. Падіння престижу інженерних (технічних) спеціальностей в цілому.</p> <p>8. Недостатня кількість високотехнологічних виробництв за ділянкою забезпечення проходження студентами виробничих практик.</p> <p>9. Зниження державного фінансування вищої освіти.</p> <p>10. Погіршення іміджу університету.</p> <p>11. Знецінення викладацької праці порівняно з промисловим сектором.</p> <p>12. Закриття освітніх програм у зв'язку з нестачею гарантів.</p> <p>13. Зменшення кількості викладачів, що отримують наукові ступені та звання у зв'язку зі змінами порядку присудження наукових ступенів.</p>

Таблиця 1.9 – Перелік ймовірних ризиків діяльності університету

Найменування процесу	Найменування ризику	Фактори ризику
1	2	3
КЕРУВАЛЬНІ ПРОЦЕСИ		
1 ПЛАНУВАННЯ	Фінансовий ризик	Непередбачена інфляція. Підвищення податків. Неправильні планування й розподіл бюджетних коштів (неефективне витрачання фінансів). Недостатня кваліфікація співробітників, що займаються плануванням в університеті і т.д.
	Юридичний ризик	Зміни в законодавстві України та його недосконалість і т.д.
2 ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ	Невиконання запланованих заходів з організації системи управління якістю	Відсутність фінансових коштів в університеті для навчання співробітників СУЯ. Недостатня кваліфікація внутрішніх аудиторів і співробітників університету. Недостатня інформованість підрозділу відповідними службами. Низька виконавча дисципліна. Відсутність необхідних ресурсів і т.д.
3 МОНІТОРИНГ, АНАЛІЗ І ПОЛІПШЕННЯ	Погіршення показників функціонування системи якості	Неправильний час планування й проведення внутрішнього аудиту. Відсутність фінансування для навчання внутрішніх аудиторів та уповноважених за якість у підрозділах, що перевіряються. Неправильний вибір основних цілей і завдань при плануванні поліпшень. Відсутність у співробітників кваліфікації для моніторингу й аналізу. Низька виконавча дисципліна і т.д.
ПРОЦЕСИ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ		
1 ПРИЙОМ	Невиконання планів з прийому абітурієнтів до університету	Зменшення попиту з боку абітурієнтів. Недостатня реклама навчання в університеті. Неefективна організація доуніверситетської діяльності й профорієнтаційної роботи серед абітурієнтів.

Продовження таблиці 1.9

1	2	3
2 ПРОЕКТУВАННЯ І РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ	Несвоєчасне проектування й розроблення освітніх програм	<p>Недостатній рівень кваліфікації членів проектних груп в університеті.</p> <p>Відсутність необхідного методичного забезпечення для розроблення освітніх програм.</p> <p>Несумлінне ставлення співробітників університету.</p> <p>Неефективне використання кадрового потенціалу в підрозділах університету.</p> <p>Низька виконавча дисципліна співробітників університету і т.д.</p>
3 РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ	Недостатня (низька) якість освітніх послуг	<p>Недостатньо високий початковий рівень абітурієнтів.</p> <p>Недоліки в робочих навчальних планах.</p> <p>Неможливість забезпечити необхідне фінансування освітньої діяльності.</p> <p>Низька виконавська дисципліна співробітників університету.</p> <p>Недостатня матеріально-технічна база при реалізації освітніх програм.</p> <p>Недостатня гнучкість в управлінні програмою, що не дає змоги оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища.</p> <p>Неможливість забезпечити студентів сучасною літературою і доступом до інформаційних ресурсів.</p> <p>Невиконання індивідуального плану-звіту викладача.</p> <p>Недосконале навчально-методичне забезпечення освітніх програм.</p> <p>Невиконання навчального процесу учасниками освітнього процесу.</p> <p>Невідповідності за результатами поточних перевірок та аудитів.</p> <p>Недостатня кількість висококваліфікованих викладачів і т.д.</p>

Продовження таблиці 1.9

1	2	3
	Недостатній рівень сучасної теоретичної і практичної підготовки співробітників	Пропускання викладачами засідань, семінарів, рад. Неналагоджений процес проходження виробничого стажування викладачами. Особисті характеристики співробітників. Хвороба персоналу і т.д.
4 ВИХОВНА Й ПОЗНАВЧАЛЬНА РАБОТА	Зниження активності участі студентів у позанавчальних заходах	Низький рівень мотивації студентів до участі в позанавчальній роботі і т.д.
5 НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ І РОЗРОБКИ	Недостатнє інформаційне забезпечення науково-освітнього процесу	Відсутність доступу до інформаційних джерел. Відсутність входів процесу, їх невідповідність або несвоєчасне отримання. Неузгодженість дій різних виконавців і т.д.
	Незабезпечення ефективності дослідної діяльності	Низька якість підготовки педагогічного персоналу. Низька активність публікації наукового і науково-педагогічного складу. Низька активність студентів у науково-дослідній роботі і т.д.
ПРОЦЕСИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ		
1 УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	Нестача кваліфікованих педагогічних кадрів	Низький рівень володіння іноземними мовами співробітниками університету. Невміння співробітників університету працювати з оргтехнікою, комп'ютером. Недостатня кількість висококваліфікованих викладачів і т.д.
	Недостатній практичний досвід співробітників	Відсутність фінансування для навчання співробітників. Відсутність можливості підвищення кваліфікації з певних спеціальностей і т.д.
2 УПРАВЛІННЯ ІНФРАСТРУКТУРОЮ (ОСВІТНІМ СЕРЕДОВИЩЕМ)	Ризики фінансово-господарської діяльності	Неправильне розроблення фінансової стратегії університету. Відсутність необхідних ресурсів. Низька виконавська дисципліна співробітників Університету і т.д.

Продовження таблиці 1.9

1	2	3
	Порушення роботи навчально-наукового центру інформаційних технологій	Відсутність фінансування. Відсутність доступу до Інтернету. Відсутність енергозабезпечення. Низька виконавська дисципліна співробітників університету і т.д.
3 БІБЛІОТЕЧНЕ Й ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	Невідповідності бібліотечного фонду Університету сучасним вимогам	Несвоєчасне оновлення підручників і навчальних посібників. Ускладненість доступу до підручників і навчальних посібників або їх нестача. Невідповідність навчально-методичного забезпечення освітнього процесу освітнім стандартам і т.д.
4 КОНТРОЛЬ ВЛАСНОСТІ ЗАМОВНИКІВ (ПРОЦЕС ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ТА ОСОБИСТИХ ДАНИХ)	Ризик утрати власності	Невідповідні умови зберігання. Низька виконавська дисципліна співробітників університету і т.д.
5 УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТУВАННЯМ	Невідповідність оформлення документованої інформації	Низька виконавська дисципліна співробітників університету. Відсутність фінансування для навчання співробітників університету. Відсутність кваліфікованих співробітників. Невміння співробітників університету працювати з оргтехнікою і т.д.

Політика у сфері якості університету реалізується шляхом виконання таких дій:

- а) розроблення, упровадження, підтримка й постійне вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти;
- б) стимулювання керівництва й співробітників факультетів, наукових шкіл, кафедр та інших структурних підрозділів і студентів щодо відповідальності за забезпечення якості освітнього процесу;
- в) забезпечення академічної добродетелі й свободи;

г) виявлення випадків академічного шахрайства;

д) запобігання будь-яким проявам нетолерантності або дискримінації студентів або співробітників університету;

е) залучення зовнішніх сторін до забезпечення якості.

Відповідно до Політики встановлено Цілі у сфері якості (таблиця 1.10).

Таблиця 1.10 – Цілі у сфері якості Університету на 2018 рік

Цілі 1	Показники 2	Відповідальні особи 3	Терміни виконання 4	Перевірка 5
1 Успішно пройти зовнішній (наглядовий) аудит системи управління якістю університету відповідно вимог ISO 9001:2015 і ДСТУ ISO 9001:2015	Підтвердження сертифікату відповідності	Ректор	14.06.2018	Під час аналізування СУЯ з боку керівництва
2 Поліпшувати якість процесів і їх взаємодію шляхом провадження корегувальних і попереджувальних дій за результатами внутрішніх і зовнішніх аудитів та аналізувати ризики й можливостей	Не менше 80 % від визначених корегувальних і попереджувальних дій	Ректор, проректори, декани, керівники структурних підрозділів	31.12.2018	Під час внутрішнього аудиту СУЯ та аналізування СУЯ з боку керівництва
3 Успішно пройти акредитацію освітніх програм	Не менше 90 % від поданих заявок	Начальник навчально-аналітичного відділу, начальник навчально-методичного відділу, група ліцензування та акредитації	31.12.2018	Під час внутрішнього аудиту СУЯ

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4	5
4 Підтримувати статус одного з провідних наукових і освітніх закладів України	<ul style="list-style-type: none"> – Утримання позицій у таких провідних рейтингах закладів вищої освіти: – ТОП-200 Україна; – Консолідований рейтинг ЗВО Україна; – ТОП-50 вишів за оцінкою роботодавців; – Webometrics; – Рейтинг університетів за показниками Scopus. 	Ректор, проректори	31.12.2018	
5 Розширити сферу науково-дослідної діяльності із залученням студентів і аспірантів	Відкрити і зареєструвати не менше двох наукових тем у нових для університету галузях науки і виробництва (тобто в тих, які раніше не було охоплено) і залучити до участі в них студентів та аспірантів	Проректор з наукової роботи	31.12.2018	Під час аналізування СУЯ з боку керівництва

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4	5
6 Організувати наукові, науково-технічні, науково-практичні, науково-методичні симпозіуми, семінари, конференції, олімпіади (у том числі міжнародні), конкурси науково-дослідних, курсових, дипломних та інших робіт учасників освітнього процесу	Загальна кількість – не менше 50 заходів	Ректор	За планом	Під час аналізування СУЯ з боку керівництва
7 Підтримувати і розвивати взаємодії з підприємствами у відповідних галузях виробництва для вдосконалення діючих освітніх програм, упровадження результатів наукових досліджень, забезпечення набуття студентами професійних навичок і сприяння працевлаштуванню випускників	Угоди на проходження виробничих, переддипломних практик, стажування, зокрема за рубежем, студентами університету (підвищити кількість на 5 % в порівняно з попереднім роком)	Начальник відділу сприяння працевлаштуванню студентів та випускників	31.12.2018	Під час аналізування СУЯ з боку керівництва
8 Підтримувати і розвивати міжнародні зв'язки у сферах освіти і науки	Укласти не менш ніж 5 договорів на навчання з університетами ЄС, Марокко і КНР, 1 договір за проектом Erasmus+	Проректор з НПР (напрям роботи – міжнародна діяльність), центр трансферу технологій, керівник контактного пункту «Горизонт 2020»	31.12.2018	Під час аналізування СУЯ з боку керівництва

Продовження таблиці 1.10

1	2	3	4	5
9 Залучали студентів до участі у громадському житті, культурно-масових і спортивних заходах університету задля сприяння їх естетичному, спортивному і творчому розвитку та організовувати заходи з цивільно-патріотичного виховання	Згідно з планом-графіком громадських і культурно-масових заходів університету	Проректор з НПР (з навчально-виховної роботи)	За планом	Під час аналізування СУЯ з боку керівництва
10 Оновити і модернізувати наукову, навчально-методичну і матеріально-технічну бази університету, необхідні для реалізації освітніх програм і забезпечення науково-дослідної діяльності	Згідно з планом відновлення, ремонту, опорядження вузівського інтер'єру, фасадів будівель і споруд і ландшафтної організації території	Ректор, в.о. проректора з НПР (з адміністративно-фінансової діяльності)	За планом	Під час аналізування СУЯ з боку керівництва
11 Організувати підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників	Відповідно до затверджених планів підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних і наукових працівників	Начальник відділу післядипломної освіти	За планом	Під час аналізування СУЯ з боку керівництва

З метою регулювання поставлених цілей створено антикризовий комітет,

до складу якого входять експертні групи, зокрема, з питань організації освітнього процесу.

Розроблення й затвердження освітніх програм

З метою забезпечення відповідності освітніх послуг вимогам Стандартів вищої освіти в університеті розроблено освітні програми, у яких встановлено чіткі вимоги до сукупності знань, умінь, навичок, інших компетентностей, а також чіткі критерії оцінювання компетенцій, набутих здобувачами вищої освіти під час навчання за цими програмами.

З метою забезпечення відповідності освітніх програм визначеним у них цілям створено й затверджено проектні групи, які складаються з провідних науково-педагогічних працівників університету.

Для пропозицій, за якими в університеті проводилося приймання на навчання за освітнім рівнем «магістр» у 2017/2018 та 2018/2019 навчальних роках, уведено в дію відповідні освітні програми. Також розроблено й уведено в дію освітні програми бакалаврів.

Крім того, проводиться процедура акредитації освітніх програм за освітнім рівнем магістра с терміном навчання 1,4 року. Так, на кінець 2018 року акредитовано 47 освітньо-професійних програм магістрів, 9 програм отримали позитивне рішення акредитаційних комісій Міністерства освіти і науки України та очікують рішення ДАК.

Створено чітку стратегію з розроблення й упровадження освітніх програм. Для реалізації стратегії було створено групу з підготовки акредитаційних справ.

Готуються до акредитації освітньо-наукові програми магістрів й програми з підготовки бакалаврів за скороченим терміном навчання.

За участі викладачів університету також створено освітній Стандарт за спеціальністю 134 «Авіаційна та ракето-космічна техніка» за освітніми рівнями магістра та бакалавра. Стандарт вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України №1441 від 22.12.2018 р.

Студентоцентроване навчання викладання та оцінювання

Одним із основних елементів системи внутрішнього забезпечення освітньої діяльності та вищої освіти є «Студентоцентроване навчання,

викладання та оцінювання». Реалізація цього стандарту базується на таких принципах:

- а) повага й увага до студентів та їх потреб з уможливленням гнучких навчальних траєкторій;
- б) застосування різних способів надання освітніх послуг, якщо це є доцільним;
- в) гнучке використання різноманітних педагогічних методів;
- г) регулярне оцінювання й коригування способів надання освітніх послуг і педагогічних методів;
- д) підтримка у студентів відчуття автономності й забезпечення для них відповідного супроводу й підтримки з боку викладачів;
- е) розвиток взаємоповаги у стосунках «студент – викладач»;
- ж) наявність належних процедур розгляду студентських скарг.

Для забезпечення «Студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання» в університеті впроваджено:

- Положення про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін;
- Положення про студентське самоврядування;
- Положення про самостійну роботу студентів в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»;
- Положення про академічну мобільність студентів та аспірантів Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Для оцінювання досягнень і прогресу студентів в університеті розроблена та планується упровадити на наступний навчальний рік рейтингове оцінювання досягнень студентів, метою якої є:

- підвищення зацікавленості студентів до навчального процесу;
- стимулювання систематичної та самостійної роботи студентів;
- підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів;
- підвищення ефективності праці науково-педагогічних працівників.

Цю систему описано в «Положенні про рейтингове оцінювання досягнень студентів».

Викладацький персонал

В університеті впроваджено справедливу прозору процедуру набору науково-педагогічного складу. Приймання на роботу й призначення науково-педагогічних працівників проводиться згідно з Положенням «Про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення та звільнення з посад, продовження терміну роботи науково-педагогічних працівників Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», Кодексом законів про працю України.

Для забезпечення підвищення рівня професійної майстерності викладачів в університеті впроваджено систему підвищення кваліфікації. Метою підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і наукових працівників університету є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей. Науково-педагогічні й наукові працівники університету мають можливість підвищувати кваліфікацію на базі центру навчальних послуг університету, на провідних підприємствах і в інших установах України і за її межами.

Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і наукових працівників не менше одного разу на п'ять років відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників і фахівців промисловості в університеті».

Для посилення зацікавленості науково-педагогічних працівників у підвищенні своєї професійної кваліфікації, освоєнні передового педагогічного досвіду, творчому підході до процесу викладання, стимулювання й мотивування найбільш ефективної частини викладацького складу в університеті й удосконалення професійної майстерності працівників творчого зростання в університеті введено в дію рейтингове оцінювання діяльності НПП (Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів), конкурс професійної майстерності «ІКАРИ ХАІ» (Положення про конкурс професійної майстерності «ІКАРИ ХАІ»)

Для підвищення кваліфікації персоналу стосовно управління якістю в університеті протягом року було проведено семінари з внутрішніми аудиторами й відповідальними за СУЯ у структурних підрозділах щодо впровадження нових/актуалізованих документів.

Згідно з наказами № 259 від 25.05.2018 р. і № 412 від 17.09.2018 р. за

дисципліною «Система управління якістю надання освітніх послуг. Розроблення і контроль документів» підвищення кваліфікації пройшли понад 60 працівників університету.

Для виконання кваліфікаційних вимог при навчанні іноземців та підвищення кваліфікації викладацького персоналу, залученого до підготовки здобувачів вищої освіти англійською мовою, в університеті протестовано і здійснюється підготовка 154 викладачів до міжнародної сертифікації згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти на рівень володіння В2.

Навчальні ресурси й підтримка здобувачів вищої освіти

В університеті ведеться постійне оновлення наявної інформаційної бази. Так, проведено актуалізацію форми робочої програми й кваліфікаційних форм.

У першій редакції підготовлено документи, які регулюють принципи академічної добroчесності, а саме:

- Положення про академічну добroчесність;
- Кодекс академічної добroчесності;
- Положення про Уповноваженого з прав студентів (Студентського омбудсмена).

Для забезпечення освітнього процесу навчально-методичними базами 2018 року викладачами розроблено 122 найменування методичних матеріалів, опублікованих в університеті (друкарським та електронним способом), які отримали позитивну рецензію, із них: 91 навчальний посібник, 9 монографій і підручників, інших матеріалів – 22. Порівняно з попереднім 2017 роком кількість методичних матеріалів збільшилася на 16 одиниць.

Інформаційний менеджмент

Розуміючи, що інформація про діяльність університету є корисною для потенційних і поточних здобувачів вищої освіти, випускників, інших зацікавлених сторін і широкого загалу, керівництвом створено центр зав'язків з громадськістю. Для більш чіткого розподілу функцій і кращого виконання покладених на нього функцій до складу центру включено прес-службу, газету «За авіакадри», лабораторію маркетингу й реклами та лабораторію web-комунікацій.

Моніторинг, вимірювання, аналізування й оцінювання

В Університеті відповідно до щорічної програми внутрішніх аудитів і згідно з Положенням «Планування і проведення внутрішнього аудиту» проводять внутрішні аудити для визначення:

а) відповідності СУЯ:

1) установленим в університеті вимогам до неї;

2) вимогам ISO 9001 і ДСТУ ISO 9001;

б) результативності запровадження й підтримки.

Для оцінювання дієвості СУЯ та освітніх процесів внутрішній аудит виконують відповідно до програми аудиту з урахуванням статусу й важливості процесів і ділянок, що підлягають аудиту, а також результатів попередніх аудитів.

За результатами внутрішнього аудиту кількість невідповідностей стосовно управління задокументованою інформацією, що було виявлено у структурних підрозділах університету в 2018 році, зменшилася вдвічі порівняно з попереднім роком (таблиця 1.11).

Таблиця 1.11 – Результати внутрішнього аудиту за 2018 рік

Структурний підрозділ	Кількість виявлених критичних невідповідностей	Кількість усунених критичних невідповідностей	Кількість виявлених не критичних невідповідностей	Кількість усунених не критичних невідповідностей	Кількість виявлених зауважень	Кількість усунених зауважень	Виявлено	Усунено
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Деканат факультету №1	2	2	–	–	3	3	5	5
Кафедра 101	1	1	–	–	4	4	5	5
Кафедра 102	2		–	–	3	3	5	3
Кафедра 103	1	1	–	–	2	2	3	3
Кафедра 104	–	–	1	1	3	3	4	4
Кафедра 105	1	1	–	–	4	4	5	5
Кафедра 106	2	2	–	–	3	3	5	5
Кафедра 107	–	–	–	–	5	5	5	5
Деканат факультету №2	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 201	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 202	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 203	1	1	–	–	–	–	1	1
Кафедра 204	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 205	2	2	–	–	–	–	2	2

Продовження таблиці 1.11

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Деканат факультету №3	1	1	–	–	–	–	1	1
Кафедра 301	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 302	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 303	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 304	3	3	–	–	–	–	3	3
Кафедра 305	–	–	1	1	–	–	1	1
Деканат факультету №4	–	–	1	1	–	–	1	1
Кафедра 401	3	3	–	–	–	–	3	3
Кафедра 402	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 403	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 405	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 406	2	2	–	–	–	–	2	2
Кафедра 407	2	1	–	–	–	–	2	1
Деканат факультету №5	–	–	2	2	2	2	4	4
Кафедра 501	2	2	1	1	2	2	5	5
Кафедра 502	3	3	–	–	3	3	6	6
Кафедра 503	4	4	–	–	2	2	6	6
Кафедра 504	–	–	1	1	1	1	2	2
Кафедра 505	–	–	–	–	2	2	2	2
Деканат факультету №6	–	–	–	–	3	3	3	3
Кафедра 601	–	–	1	1	2	2	3	3
Кафедра 602	–	–	–	–	2	2	2	2
Кафедра 603	–	–	–	–	5	5	5	5
Кафедра 604	–	–	1	1	3	3	4	4
Кафедра 605	–	–	–	–	3	3	3	3
Навчальна лабораторія ф-ту	1	1	–	–	3	3	4	4
Деканат факультету №7	1	–	–	–	–	–	1	0
Кафедра 701	2	–	–	–	–	–	2	0
Кафедра 702	2	–	–	–	–	–	2	0
Кафедра 703	2	–	–	–	–	–	2	0
Кафедра 704	3	–	–	–	–	–	3	0
Кафедра 705	3	–	–	–	–	–	3	0
Кафедра 706	0	–	–	–	–	–	0	0
Кафедра 707	3	–	–	–	–	–	3	0
Деканат факультету №8	–	–	1	1	4	4	5	5
Кафедра 801	2	2	–	–	3	3	5	5
ЦОП/ВДОТ	2	2	–	–	1	1	3	3

Продовження таблиці 1.11

1	2	3	4	5	6	7	8	9
ВЗДО	2	2	–	–	–	–	2	2
ВПО	–	–	–	–	–	–	0	0
ЦРІ (розвиток інновацій)	1	1	–	–	2	2	3	3
НМВ	–	–	–	–	1	1	1	1
НАВ	–	–	1	1	2	2	3	3
ВДП (довуз)	1	1	–	–	–	–	1	1
ВМЗ (міжнародний)	2	2	–	–	–	–	2	2
НОВ	–	–	–	–	1	1	1	1
НДЧ	4	4	–	–	–	–	4	4
ВСПСтВ (працевлаштування)	2	2	–	–	–	–	2	2
ВдтА	–	–	2	2	2	2	4	4
ВЦ	1	1	–	–	–	–	1	1
НТБ	1	1	–	–	–	–	1	1
ВК	1	1	–	–	–	–	1	1
ЦЗзГ (зв'язків з гром.)	–	–	1	–	3	–	4	0
ВТЗН	2	2	–	–	–	–	2	2
Усього в університеті	90	67	14	13	79	76	183	160

У 2018 році під час зовнішнього наглядового аудиту невідповідностей не виявлено взагалі! Встановлено, що система повністю відповідає вимогам стандартів ISO 9001:2015 і ДСТУ ISO 9001:2015 (рисунок 1.30).

Рисунок 1.43 – Сертифікати відповідності СУЯ стандартам ДСТУ ISO 9001:2015 й ISO 9001:2015

Запобігання академічному плагіату

В університеті створено систему запобігання академічному плагіату та його виявлення у наукових працях співробітників, студентів, аспірантів і докторантів. Система запобігання академічному плагіату та його виявлення, описана в Положенні «Про академічну доброчесність», складається з таких елементів:

- а) кодекс академічної доброчесності працівників університету;
- б) кодекс академічної доброчесності здобувачів вищої освіти;
- в) процедури та принципи запобігання академічному плагіату;
- г) порядок притягнення осіб, обвинувачених в до академічному плагіаті, до дисциплінарної відповідальності.

Систему запобігання академічному плагіату та його виявлення реалізовано на сервісі Unplag.com.

1.13 Участь у конкурсах і виставках

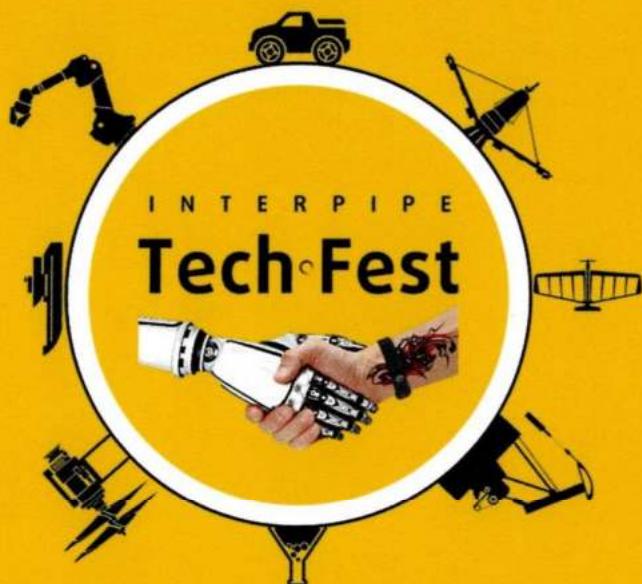
Рисунок 1.44 – «Лідер інновацій в освіті». X Міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті», м. Київ

Рисунок 1.45 – Диплом участника XI Міжнародного авіакосмічного салону «Авіасвіт-ХХІ»,
м. Київ

Рисунок 1.46 – Диплом участника X Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті»,
м. Київ

УЧАСНИК

**Національний
аерокосмічний університет
ім. М.Є. Жуковського
«ХАІ»**

ІНІЦІАТОР ФЕСТИВАЛЮ

 INTERPIPE

ДНІПРО, 2018

Рисунок 1.47 – Диплом участника фестивалю Technical education у м. Дніпро

Рисунок 1.48 – Диплом участника Міжрегіональної виставки-презентації
«Полтавський абітурієнт – 2019»

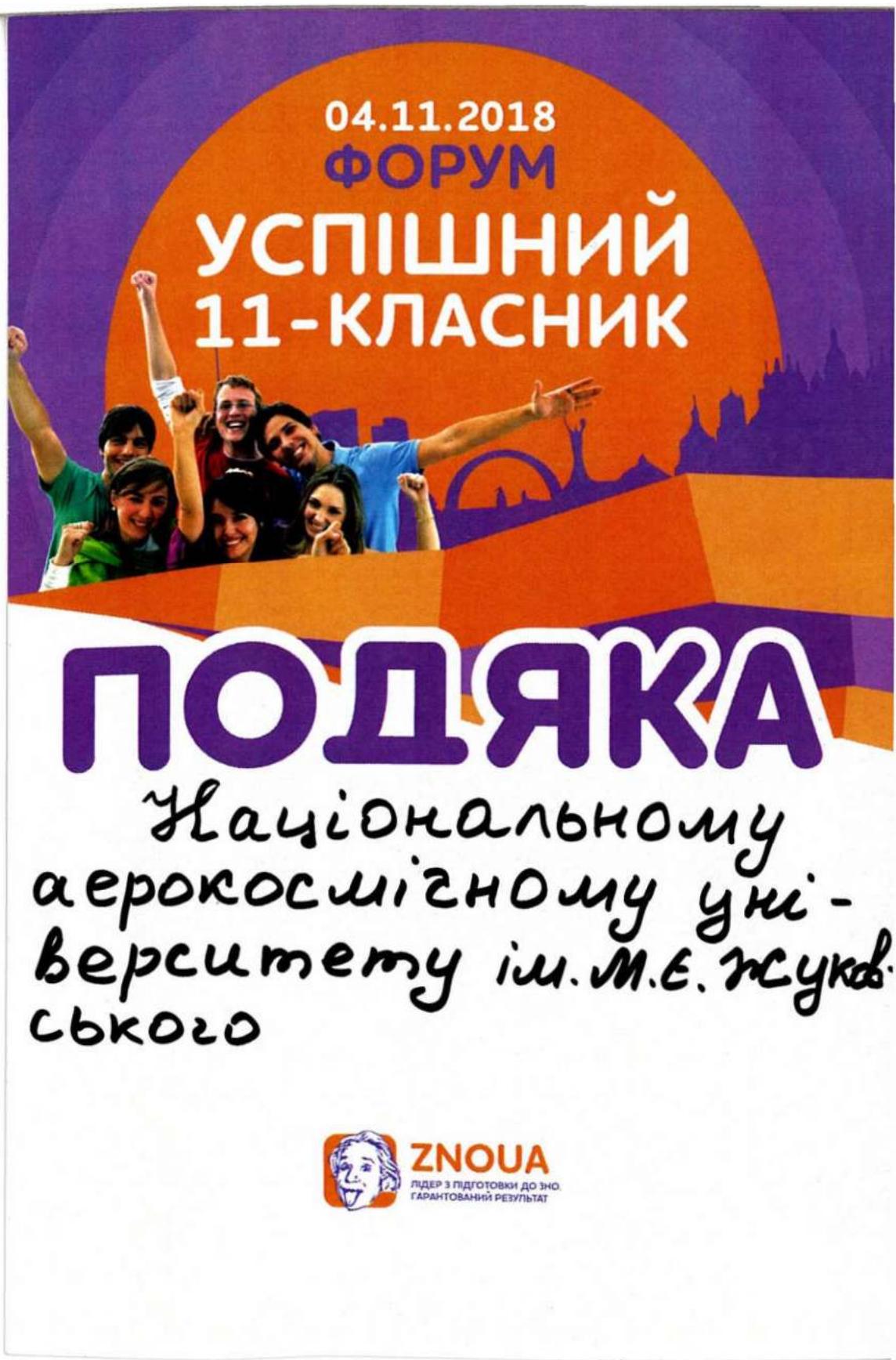

Рисунок 1.49 – Подяка участника форума «Успішний 11-класник»

Рисунок 1.50 – Диплом участника 20-ї спеціалізованої виставки навчальних закладів «Абітурієнт»

XIV міжнародна виставка освітніх закладів
ОСВІТА СЛОБОЖАНЩИНИ
та навчання за кордоном

ДИПЛОМ
учасника виставки

Національний аерокосмічний університет
імені М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Керівник оргкомітету виставки
«Освіта Слобожанщини»
Товстіженко О. В.

Рисунок 1.51 – Диплом участника XIV викладачів Міжнародної виставки освітніх закладів
«Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном» м. Харків

Кременчуцьке відділення
Полтавської торгово-
промислової палати

Диплом

Нагороджується

**Національний аерокосмічний університет
ім. М.Є. Жуковського
"Харківський авіаційний інститут"**

за активну роботу з учнівською молоддю
на XVII міжрегіональній виставці

«Освіта та кар'єра»

17-19 жовтня 2018 року

Директор
Кременчуцького відділення
Полтавської ТПП

В.П. Гинькут

Кременчук
17 - 19
жотня
2018 року

Рисунок 1.52 – Диплом за активну роботу з учнівською молоддю на XVII Міжнародній виставці «Освіта та кар'єра», м. Кременчук

2 НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

2.1 Загальна частина

Науково-дослідна частина (НДЧ) у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» функціонує відповідно до Положення про науково-дослідну частину Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» СУЯ ХАІ-НДЧ-П/001:2017, затвердженого 15.02.2017 р.

В університеті функціонують наукові й навчально-наукові підрозділи, науковці яких працюють над розробленням фундаментальних і прикладних напрямів математики, фізики твердого тіла, рідини, газу і плазми, проблем розроблення і створення сучасних зразків авіаційно-космічної техніки, двигунів, приладів, радіоелектронних систем, інформаційно-комунікаційних технологій.

2018 року створено навчально-наукову лабораторію надширокосмугової радіоелектроніки (рисунок 2.1).

Рисунок 2.1 – Відкриття навчально-наукової лабораторії надширокосмугової радіоелектроніки

Підготовлено документи на присвоєння лабораторії статусу «Центр колективного користування науковим обладнанням».

Увагу наукових підрозділів університету зосереджено на пріоритетних напрямах розвитку науки і техніки, перш за все, пов'язаних з аерокосмічною галуззю:

- теоретична та експериментальна аеродинаміка;
- міцність, довговічність і надійність конструкцій літальних апаратів;
- використання сучасних інформаційних технологій при проектуванні й підготовці виробництва літальних апаратів, транспортних засобів і машин;
- імпульсні технології оброблення матеріалів;
- теорія та діагностика газотурбінних двигунів;
- нанесення покріттів із спеціальними властивостями для поліпшення експлуатаційних характеристик деталей;
- проектування і виробництво виробів з композиційних матеріалів;
- енергоустаткування космічних літальних апаратів;
- розроблення космічних двигунів, технологія їх виробництва і випробування;
- системи супутникової навігації і дистанційного зондування земної поверхні;
- нетрадиційна енергетика;
- дистанційно пілотовані літальні апарати (міні- і мікро-ДПЛА);
- системи керування та радіоелектронне обладнання літальних апаратів;
- апаратура і комплекси медичного призначення;
- геоінформаційні технології та GPS-системи для моніторингу навколишнього середовища та природокористування.

2.2 Виконання науково-дослідних робіт

Показники фінансування науково-дослідних робіт, включаючи наукові гранти в 2018 році й порівняльні показники фінансування в 2016–2018 роках, наведено в таблиці 2.1.

Науково-дослідні роботи, що фінансуються із загального фонду державного бюджету, виконуються на конкурсній основі за затвердженим МОН України тематичним планом.

Таблиця 2.1 Показники фінансування науково-дослідних робіт в 2016–2018 роках

Показники	Рік		
	2016	2017	2018
Загальний обсяг фінансування, тис. грн.	20488,13	25162,00	20330,74
Фінансування із загального фонду державного бюджету, усього, тис. грн.	11560,80	12332,10	9531,63
у тому числі:			
фундаментальні НДР, тис. грн.	6566,51	8417,70	4268,15
прикладні НДР, тис. грн.	4138,59	2473,15	4263,42
проекти молодих вчених, тис. грн.	433,00	1082,25	681,06
збереження об'єктів національного наукового надбання, тис. грн.	372,60	290,00	319,00
НКП Транспорт, тис. грн.	50,10	69,00	—
Фінансування із спеціального фонду державного бюджету, тис. грн.	8927,33	12943,77	12009,37
у тому числі:			
господарські договори, тис. грн.	4663,75	10361,90	8666,21
міжнародні господарські договори (Китай), тис. грн.	—	—	971,84
господарські договори НДІ ПФМ, тис. грн.	2445,55	607,16	1792,37
гранти УНТЦ, тис. грн.	947,69	1800,84	578,95
гранти ДФФД, тис. грн.	199,00	60,00	—
НТР за державним замовленням (фонд науково-технічного розвитку), тис. грн.	450,00	—	—
Гранти Британської ради для ознайомчих візитів, тис. грн.	221,34	—	—

Кількість фундаментальних і прикладних тем і обсяг їх фінансування (без урахування коштів на збереження об'єктів національного надбання) по роках наведено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 Кількість фундаментальних і прикладних тем і обсяг їх фінансування

Показники	Рік		
	2016	2017	2018
Кількість робіт, які виконувались за рахунок загального фонду державного бюджету	24	21	14
Обсяг фінансування із загального фонду, усього, тис. грн.	11138,10	11973,10	9212,63

У 2018 році завершено виконання семи тем (однієї фундаментальної і однієї прикладної НДР, двох розробок та трьох наукових робіт молодих учених). За результатами основного конкурсного відбору наукових проектів на фінансування за рахунок загального фонду державного бюджету Міністерством освіти і науки України затверджено сім проектів основного конкурсу. Було подано 5 проектів наукових робіт і науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених, що пропонуються до виконання за рахунок видатків державного бюджету з 2019 року.

Виконання науково-дослідних робіт за рахунок вітчизняних і зарубіжних замовників є одним з найважливіших напрямів роботи, якому значну увагу приділяють керівництво університету і самі науковці.

Ураховуючи специфіку спрямування науково-дослідних робіт, що виконуються в університеті, головними замовниками науково-технічної продукції вже багато років поспіль є підприємства авіаційно-космічної галузі: ДКБ «Південне» ім. М. К. Янгеля, АТ «Мотор Січ», ЗМКБ «Івченко-Прогрес», ДП «Антонов», обсяг фінансування від яких становить у середньому майже 50 % від загального обсягу господарювання робіт. Показники фінансування робіт за рахунок спеціального фонду наведено в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 Показники фінансування робіт за рахунок спеціального фонду

Показники	Рік		
	2016	2017	2018
Обсяг надходжень до спеціального фонду, тис. грн.	8927,33	12943,77	12009,37

В останні роки набула подальшого розвитку міжнародна наукова і навчально-наукова співпраця із зарубіжними країнами.

В університеті ведеться активна робота із залучення зовнішніх джерел фінансування. Для цього активно налагоджуються контакти з іноземними партнерами для виконання науково-дослідних робіт за прямими контрактами і грантами.

Укладено контракт з China Machinery Investment Group Ltd. (КНР, м. Гонконг) про виконання НДР «Розробка методики формування алгоритмів діагностування проточної частини двигунів пасажирських літаків» з обсягом фінансування 36 000 дол. США.

Наукові колективи ХАІ регулярно інформуються про нові конкурси програми «Горизонт 2020» та спільної технологічної ініціативи CleanSky2 шляхом електронних розсилок та індивідуальних консультацій.

Крім того, для підвищення якості послуг, що надаються вченим і дослідникам, представники відділу міжнародних проектів і програм регулярно беруть участь в інформаційних і навчальних заходах з приводу можливостей програм фінансування досліджень ЄС, залучення грантового фінансування, написання проектних пропозицій тощо, які проводяться в країнах ЄС.

У 2018 році за участю ХАІ продовжується виконання проектів Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020» («AERO-UA Стратегічна та цільова підтримка співробітництва між Європою та Україною в галузі авіаційних досліджень» та «RADIAN Сприяння науково-дослідному співробітництву для стимулювання інновацій в авіаційній галузі на європейському рівні»). Загальний обсяг фінансування цих проектів – 249 125,00 євро.

Крім того, 2018 року розпочато два нових європейських проекти: «DiCoMi – Інноваційний підхід до виробництва композитів з орієнтованими волокнами» (програма «Горизонт 2020») та «AMBEC – Новітня методологія моделювання для камери підшипника в гарячому середовищі» (спільна технологічна ініціатива CleanSky2). Загальний обсяг фінансування нових проектів – 445 625,00 євро.

Також 2018 року за участю наукових колективів ХАІ було подано 5 нових пропозицій у рамках «Горизонт 2020» і CleanSky2.

Дві пропозиції позитивно оцінено Єврокомісією та відібрано до

фінансування: «ECHO Європейська мережа центрів кібербезпеки та хаб компетенцій для інноваційної діяльності» та проект спільної технологічної ініціативи CleanSky2 «DENOX Інноваційні технології електрохімічного придушення та електромагнітного розкладення для зменшення викидів NOx в авіаційних двигунах» (очікуваний старт проектів – січень-березень 2019 р.). Загальний обсяг фінансування цих проектів – 1 152 000,00 євро.

Листом МОНУ від 3.10.2018 р. начальника відділу І. А. Рибальченка було номіноване як представника України в групі країн-учасниць (State representatives group – SRG) спільної технологічної ініціативи CleanSky2.

Важливим напрямом НДР, що виконуються в університеті, є роботи зі збереження об'єктів національного надбання України. В університеті є два наукових об'єкти, які мають статус національного надбання України: аеродинамічний комплекс на базі надзвукової аеродинамічної труби Т-6 (статус затверджено Постановою КМУ № 1709 від 19.12.2001 р.) і комплекс науково-дослідних установок та обладнання для фізичного моделювання режимів польоту літаків Міжгалузевого науково-дослідного інституту проблем фізичного моделювання режимів польоту літаків Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (статус затверджено Розпорядженням КМУ № 472-р від 19.08.2002 р.). Обсяг фінансування цих об'єктів наведено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 Обсяг фінансування об'єктів Національного надбання України

Показники	Рік		
	2016	2017	2018
Обсяг фінансування робіт зі збереження об'єктів Національного надбання України, тис. грн.	372,60	290,00	319,00

Фінансування робіт із забезпечення збереження та підтримки у робочому стані аеродинамічного комплексу як об'єкта національного наукового надбання України дає змогу виконувати необхідний перелік регламентних і відновлювальних робіт для задоволення потреб профільних підприємств авіаційно-ракетної промисловості, конструкторських бюро і народного господарства України.

За кошти, виділені на 2018 рік, було виконано наступні ремонтно-відновлювальні роботи аеродинамічної труби дозвукових швидкостей Т-4:

1. Поточний ремонт повітряного гвинта:

- сканування геометричних характеристик робочих лопаток 1-го і 2-го ступенів гвинта і лопаток спрямовувального апарату.

1.1. Розрахунок лопаток з умови міцності:

- перевірка перетину лопатки з умови резонансної стійкості;
- перевірка на міцність лопатки гвинта у полі дії всіх сил;
- визначення резонансної діаграми гвинта.

2. Розроблення робочої документації на гвинт:

- розроблення 3D-моделі гвинта;
- розроблення документації робочих лопаток 1-го і 2-го ступенів гвинта і лопаток спрямовувального апарату.

3. Технологічна підготовка й оснащення гвинта:

- розроблення документації на матриці для виклеювання робочих лопаток гвинта і лопаток спрямовувального апарату.

Загальний обсяг виконаних у 2018 році робіт зі збереження аеродинамічного комплексу становить 219 тис. грн.

У НДІ ПФМ у 2018 році згідно з планом заходів було виконано такі роботи зі збереження об'єкта, що становить національне надбання:

1. Проведено перевірку й випробування ізоляції електрообладнання, електрокабелів та проводів, вимірювання опору розтікання на основних заземлювачах магістралей і устаткування в елінгах № 1, 2 і 3-му поверхі корпусу № 48.

2. Проведено часткове обновлення й ремонт комп’ютерної техніки комплексу моделювання динаміки польоту БЛА.

3. Проведено обновлення стартової пускової установки.

4. Проведено ремонт водонагрівальної апаратури в елінгу № 1.

5. Проведено закупівлю електричного інструменту: дрілі, шліф машини та циркулярної пилки.

Загальний обсяг виконаних у 2018 році робіт зі збереження комплексу науково-дослідних установок та обладнання для фізичного моделювання режимів польоту літаків НДІ ПФМ становить 100 тис. грн.

Ще одним з напрямів НДР в університеті є науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів. Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 450 від 07.08.2002 усі викладачі

беруть участь у науково-дослідних роботах у межах свого робочого часу. На всіх кафедрах Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» тематика науково-дослідних робіт визначається як невід'ємна частина їх навчальної діяльності, спрямована на залучення студентів до самостійної роботи, набуття ними навичок науково-дослідної роботи.

Показники результативності НДР за всіма напрямами роботи наведено в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 Показники результативності НДР за всіма напрямами роботи

Показники	Рік		
	2016	2017	2018
Кількість науковців, що отримують стипендії та премії ВРУ, КМУ, облдержадміністрації	8	10	15
Кількість заявок на видачу охоронних документів	129	173	160
Кількість отриманих охоронних документів	107	172	203
Опубліковано монографій	32	40	30
Кількість публікацій	1730	1718	1750
Кількість проведених наукових семінарів і конференцій	18	21	26

Науково-дослідна діяльність в університеті виконуються штатними працівниками НДЧ, викладачами університету, що виконують НДР у межах навчального навантаження, а також працюють за сумісництвом у НДЧ ХАІ, фахівцями підприємств, наукових установ і організацій, що працюють у НДЧ ХАІ за сумісництвом, аспірантами і студентами ХАІ. Зведені дані про штатних виконавців НДР наведено в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 Дані про штатних виконавців НДР

Показники	Рік		
	2016	2017	2018
Чисельність працівників НДЧ (штатних), всього	171	119	118

Аналізуючи склад виконавців НДР, можна зробити висновок, що кількість штатних працівників НДЧ, які працюють на постійній основі, останні роки поступово зменшується.

2.3 Підготовка і атестація наукових кадрів вищої кваліфікації

Підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації в університеті здійснюється в аспірантурі на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за 14 науковими спеціальностями, та в докторантурі на науковому рівні вищої освіти за 10 науковими спеціальностями. Зарахування в аспірантуру і докторантuru відбувається на конкурсній основі за рахунок коштів державного замовлення та коштів юридичних або фізичних осіб.

Крім того, підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та ступеня доктора наук проводиться поза аспірантурою та поза докторантурою шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

Кількість аспірантів і докторантів показано на рисунку 2.2.

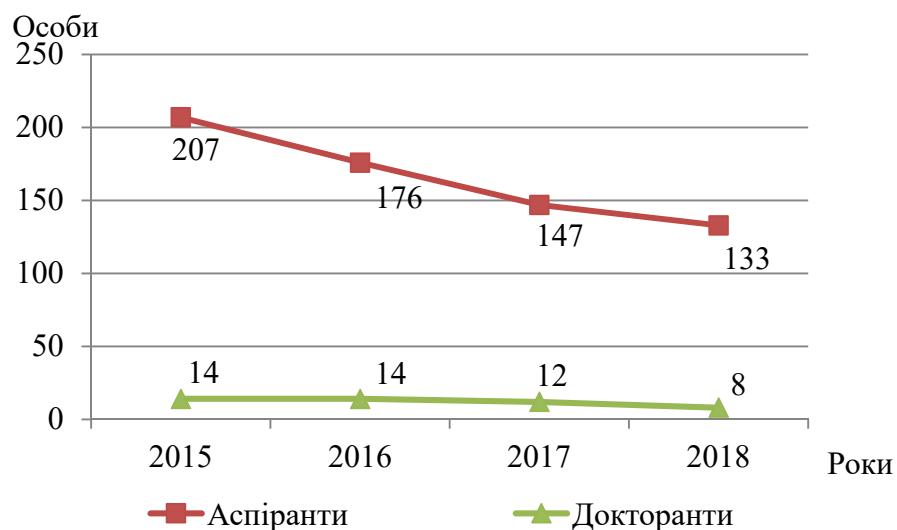

Рисунок 2.2 – Середньорічна кількість аспірантів і докторантів за 2015–2018 роки

Дані щодо кількості захищених дисертацій працівниками університету зображені на рисунку 2.3.

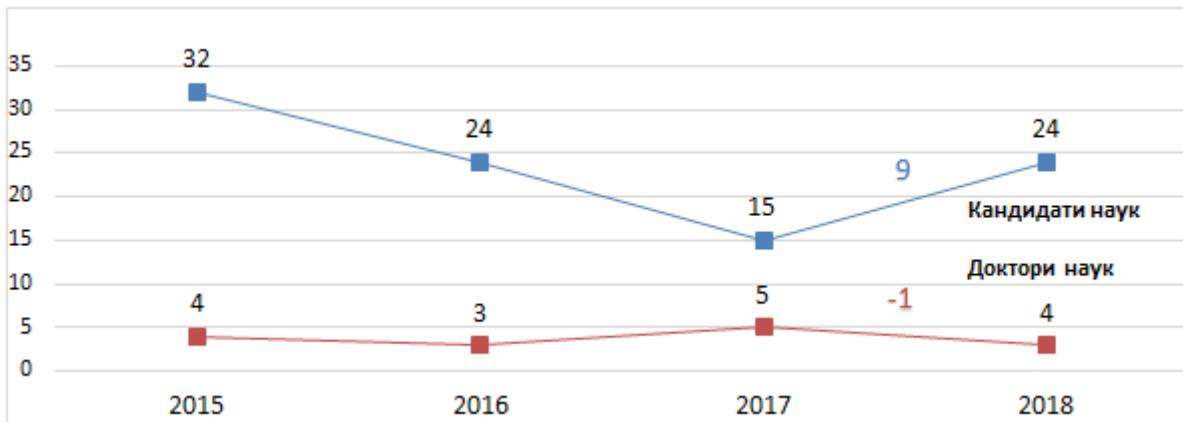

Рисунок 2.3 – Кількість захищених дисертацій за 2015–2018 роки

Для стимулювання особистого захисту кваліфікаційної роботи і підвищення ефективності керівництва підготовкою аспірантів і докторантів в університеті з 2010 року діє «Положення про порядок преміювання працівників Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», які захистили кваліфікаційну роботу», на підставі якого здійснюється преміювання.

В університеті функціонують чотири спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій, до компетенції яких входить 11 наукових спеціальностей, які охоплюють діяльністю основні наукові напрями.

Наказом МОН України № 1222 від 07.10.2016 р. у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» строком на три роки створено спеціалізовану вчену раду Д 64.062.04 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук за спеціальностями:

- 05.02.04 «Механіка деформівного твердого тіла»;
- 05.03.07 «Процеси фізико-технічної обробки»;
- 05.07.02 «Проектування, виробництво та випробування літальних апаратів».

Наказом МОН України № 1413 від 24.10.2017 р. у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» строком на три роки створено:

1. спеціалізовану вчену раду Д 64.062.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук за спеціальностями:

- 05.13.03 «Системи та процеси керування»;
- 05.13.06 «Інформаційні технології»;
- 05.13.22 «Управління проектами і програмами».

2. спеціалізовану вчену раду Д 64.062.02 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук за спеціальностями:

- 05.05.03 «Двигуни та енергетичні установки»;
- 05.07.01 «Аеродинаміка та газодинаміка літальних апаратів»;
- 05.07.06 «Наземні комплекси, стартове обладнання».

Наказом МОН України № 1714 від 12.12.2017 р. у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» строком на три роки створено спеціалізовану вчену раду Д 64.062.07 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук за спеціальностями:

- 05.07.12 «Дистанційні аерокосмічні дослідження»;
- 05.12.17 «Радіотехнічні та телевізійні системи».

2.4 Науково-дослідна робота студентів і молодих учених

Залучення студентства та молодих фахівців до науково-дослідної діяльності сприяє підвищенню рівня освітнього процесу в університеті, в якому наука займає важливе місце.

Першочерговими проблемами, що гальмують розвиток молодіжної науки, є низький рівень фінансування дослідницької діяльності в цілому, відсутність престижності заняття наукою в молодіжному середовищі, нерозвиненість системи державної підтримки науки, соціальна незахищеність молодих вчених, відтік найбільш талановитих молодих вчених до іноземних дослідницьких центрів.

Відповідно до головних завдань з організації наукової діяльності в системі МОН України основними напрямами в організації науково-дослідної роботи студентів та молодих вчених в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» визначено:

- науково-дослідну роботу в межах навчального процесу через введення

дисципліни «Науково-дослідна робота студентів», починаючи з третього курсу;

- науково-дослідну роботу на кафедрах та в науково-дослідних лабораторіях за бюджетною та господарською тематиками;
- роботу в студентських наукових гуртках та наукових семінарах при кафедрах і наукових школах університету;
- участь у студентських наукових конференціях на кафедрах та факультетах;
- участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах і конкурсах;
- участь у конкурсах наукових робіт молодих вчених і студентів, які проводить облдержадміністрація, Міністерство освіти і науки України, та інших.

Серед найбільш значущих результатів наукової діяльності студентів і молодих вчених за звітний період слід зазначити:

- за період з 01.08.2016 р. по 31.07.2018 р. було виконано три проекти молодими ученими, що перемогли у заснованому в 2016 р. Міністерством освіти і науки України конкурсі проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених. У 2018 р. на конкурс подано п'ять проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених;
- призначено премію Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок за 2016 рік д-ру техн. наук, зав. кафедри конструкцій і проектування ракетної техніки Кондратьєву Андрію Валерійовичу за роботу «Методологія розробки ефективних конструктивно-технологічних рішень композитних агрегатів ракетно-космічної техніки» (Постанова ВР України 19.12.2017 р. № 2251-VIII);

Рисунок 2.4 – Диплом лауреату премії ВР України Кондратьєву А. В.

- призначено іменні стипендії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим 2017 року: д-ру техн. наук, зав. кафедри конструкцій і проектування ракетної техніки Кондратьєву А. В. д-ру техн. наук, декану факультету радіотехнічних систем ЛА Павлікову В. В. (Постанова ВР України 19.12.2017 р. № 2252-VIII);
- стипендії Кабінету Міністрів України для молодих вчених у 2018 році отримували сім молодих науковців;
- четверо молодих науковців одержували обласні іменні стипендії: в номінації «Математика» стипендію ім. М. В. Остроградського отримував канд. фіз.-мат. наук, доцент кафедри вищої математики та системного аналізу Макарічев В. О. (01.05.2017 30.04.2018), в номінації «Технічні науки» премії ім. Г. Ф. Проскури д-р техн. наук, доцент кафедри конструкцій і проектування ракетної техніки Середа В. О. (01.05.2017 30.04.2018), канд. техн. наук, доцент кафедри теоретичної механіки, машинознавства та роботомеханічних систем Морозова О. І. (01.05.2018 30.04.2019) і в номінації «Інформатика і комп’ютерні науки» премію ім. В. В. Свиридова канд. техн. наук, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення Кузнецова Ю. А. (01.05.2017–30.04.2018);
- на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук 2017/2018 навч. року диплом 1-го ступеня одержали шість студентів (п'ять наукових робіт), 2-го ступеня – п'ять

студентів (четири наукові роботи), 3-го ступеня – три студенти (дві наукові роботи);

– на XIII Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з актуальних проблем пакувальної індустрії 2017/2018 навч. року у номінації «Технології пакування та пакувальне обладнання» призером став один студент і отримав диплом III ступеня;

– за найвищі показники у навченні та науково-дослідній роботі сім студентів отримали стипендії Президентського фонду «Україна» Леоніда Кучми.

2.5 Організація і проведення всеукраїнських і міжнародних конференцій

Велику увагу науковці університету приділяють питанням обміну науковим досвідом, оголошенню результатів наукових досліджень, апробації результатів кваліфікаційних робіт. З цією метою щорічно університет організовує і проводить всеукраїнські й міжнародні наукові конференції і семінари. Проведення конференцій планують заздалегідь, їх реєструють в Українському інституті науково-технічної та економічної інформації.

До конференцій і семінарів, що проводить університет, належать і традиційні, які проводяться щорічно. Найбільш значущими з них є:

- Міжнародний конгрес двигунобудівників;
- конференція «Актуальні проблеми проектування, виготовлення і експлуатації озброєння та військової техніки»;
- Міжнародна науково-технічна конференція «Dependable Systems, Services and Technologies», DESSERT2018 (Восьмий міжнародний семінар «Функціональна і інформаційна безпека критичних інфраструктур», Critical Infrastructure Safety and Security, 8th WS CrISS-DESSERT’2018;
- Міжнародна науково-технічна конференція «Проблеми створення та забезпечення життєвого циклу авіаційної техніки», International scientific and technical conference «Problems of creation and providing of life cycle of aerotechics»;
- Міжнародний семінар «Кіберфізичні системи та гарантоздатність IoT» Cyber Physical Systems and IoT Dependability, 3nd WS CyberIoT-DESSERT’2018;

- Міжнародний семінар «Зелені та безпечні обчислення», Green and Safe Computing, 7th WS GreenSCom-DESSERT’2018;
- The Third IEEE International Conference on Information and Telecommunication Technologies and Radio Electronics (UkrMiCo’2018).

Рисунок 2.5 The Third IEEE International Conference on Information and Telecommunication Technologies and Radio Electronics (UkrMiCo’2018), м. Одеса

Загалом у 2018 році організовано і проведено 23 науково-технічних заходи, у тому числі 12 конференцій молодих вчених, аспірантів і студентів.

2.6 Видання науково-технічних журналів і збірок наукових праць

Університет є засновником шістьох наукових періодичних видань, які зберігаються і архіві на сайті <http://nti.khai.edu/ojs/>:

1. Авиационно-космическая техника и технология. Науково-технічний журнал. Виходить шість разів на рік (додатково видається три-четири спеціалізованих тематичних номери «Проблемы двигателестроения» для публікації матеріалів конференцій). Видання засновано у 1993 році.

Галузь та проблематика: проблеми розвитку теорії, практики конструювання і технологій авіаційно-космічної техніки; систем управління; радіоелектронних систем; комп'ютерних систем та інформаційних технологій в управлінні підприємствами, програмами та проектами.

Повнотекстова інформація видання міститься на сайті бібліотеки ім. Вернадського. Реферативна інформація зберігається у загальнодержавній реферативній базі даних «Україніка наукова» і публікується у відповідних тематичних серіях УРЖ «Джерело», реферативній базі даних Всеросійського

інституту наукової і технічної інформації (ВІНІТИ) Російської академії наук і публікується у відповідних тематичних серіях реферативного журналу.

З 2013 року журнал входить у зарубіжні бібліометричні і наукометричні бази: наукову електронну бібліотеку eLIBRARY.RU (Російська Федерація), Index Copernicus (Польща) індекс ICV за 2016 рік становить 61,40; Cite Factor; Academic Keys; Infobase Index; Word Cat; Google Scholar (бібліометричні показники quot. = 3537 / h = 13 / i10 = 47).

Починаючи з 4-го випуску 2018 р. усі статті мають DOI (Digital Object Identifier – унікальний ідентифікатор, який є необхідним для реєстрації об'єктів інтелектуальної власності) з префіксом 10.32620/aktt та реєструється в базах даних об'єднання видавців наукових публікацій Cross Ref.

У 2018 році змінився склад редколегії журналу. Головним редактором став Сергій Валерійович Єпіфанов, д-р техн. наук, проф., засл. діяч науки і техніки України, зав. кафедри конструкцій авіаційних двигунів; заступником головного редактора Сергій Миколайович Фірсов, д-р техн. наук, проф., в.о. декана 4-го факультету.

2. Радіоелектронні і комп'ютерні системи. Науково-технічний журнал. Виходить чотири рази на рік. Видання засновано у 2003 році.

Галузь та проблематика: конструювання, технологія і організація виробництва радіотехнічних систем і комплексів, розроблення комп'ютерних систем, використання інформаційних технологій та інформаційних технологій в управлінні підприємствами, програмами та проектами.

Повнотекстова інформація видання міститься на сайті бібліотеки ім. Вернадського. Реферативна інформація зберігається у загальнодержавній реферативній базі даних «Україніка наукова» і публікується у відповідних тематичних серіях УРЖ «Джерело», реферативній базі даних Всеросійського інституту наукової і технічної інформації (ВІНІТИ) Російської академії наук і публікується у відповідних тематичних серіях реферативного журналу.

З 2013 року журнал входить у зарубіжні бібліометричні і наукометричні бази: наукову електронну бібліотеку eLIBRARY.RU (Російська Федерація), INSPECIDEAS (InstitutionofEngineeringandTechnology, Великобританія), Index Copernicus (Польща) індекс ICV за 2016 рік становить 66,87; Cite Factor; Academic Keys; Infobase Index; Google Scholar (бібліометричні показники – quot. = 2422 / h = 13 / i10 = 39).

Починаючи з 2-го випуску 2018 р., усі статті мають DOI (Digital Object

Identifier унікальний ідентифікатор, який є необхідним для реєстрації об'єктів інтелектуальної власності) з префіксом 10.32620/reks та реєструється в базах даних об'єднання видавців наукових публікацій Cross Ref.

3. Вопросы проектирования и производства конструкций летательных аппаратов. Збірник наукових праць. Виходить чотири рази на рік. Видання засновано у 1984 році.

Галузь та проблематика: проектування та конструювання літальних апаратів (ЛА), їх агрегатів, вузлів та елементів, а також технічних об'єктів, пов'язаних з авіакосмічною технікою; аеродинаміка та динаміка польоту; технології виробництва авіакосмічної техніки; організація виробництва авіакосмічної техніки, забезпечення безпеки та надійності її функціонування; розрахунок агрегатів та конструктивних елементів на міцність, жорсткість, стійкість, утомленість та специфічні впливи середовища експлуатації; авіакосмічного матеріалознавства (традиційних і композитних матеріалів, захисних покриттів і т.д.); нормування та розрахунок зовнішніх впливів на ЛА; розробки інтегрованих систем проектування ЛА.

Включено до переліку наукових фахових видань України. Його повнотекстова інформація міститься на сайті бібліотеки ім. В. І. Вернадського. Реферативна інформація зберігається у загальнодержавній реферативній базі даних «Україніка наукова» і публікується у відповідних тематичних серіях УРЖ «Джерело». Індексується пошуковою системою Google Scholar (бібліометричні показники – quot. = 370 / h = 6/ i10 = 2). Видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (Польща) (індекс ICV за 2016 рік становить 42,68).

4. Открытые информационные и компьютерные интегрированные технологии. Збірник наукових праць. Виходить чотири рази на рік. Видання засновано у 1998 році.

Галузь та проблематика: методи інтегрованого проектування, конструювання, тривимірного параметричного моделювання, підготовки виробництва, інженерного аналізу за допомогою систем CAD/CAM/CAE/PLM; питання аеродинаміки, міцності, конструкції і технології виробництва авіаційної техніки. Розглядаються методи забезпечення безпеки конструкцій при тривалій експлуатації, системи інформаційного забезпечення життєвого циклу літаків, системи забезпечення безпеки життєдіяльності літальних апаратів, питання економічного аналізу ризиків, методи підтримки, ухвалення

управлінських рішень.

Включено до переліку наукових фахових видань України. Його повнотекстова інформація міститься на сайті бібліотеки ім. В. І. Вернадського та на сайті Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ». Видання включено до міжнародної бібліометричної бази Google Scholar, наукометричної бази Index Copernicus (Польща), індекс ICV за 2016 рік становить 68,35.

5. Гуманітарний часопис. Збірник наукових праць. Виходить чотири рази на рік. Видання засновано у 2004 році.

Галузь та проблематика: широке коло філософських проблем історії та сучасності у галузі гносеології та феноменології, соціальної філософії, антропології та філософії культури.

Включено до переліку наукових фахових видань України. Повнотекстова інформація видання міститься на сайті бібліотеки ім. В. І. Вернадського. Реферативна інформація зберігається у загальнодержавній реферативній базі даних «Українка наукова» і публікується у відповідних тематичних серіях УРЖ «Джерело». Індексується пошуковою системою Google Scholar (бібліометричні показники quot. = 579 / h = 7/ i10 = 2), Ulrichsweb Global Serials Directory, OCLC World Cat, Scientific Indexing Services, International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF), РІНЦ, Research of Bible, Index Copernicus (Польща) (індекс ICV за 2016 рік становить 62,10).

Починаючи з 2-го випуску 2018 р. усі статті мають DOI (Digital Object Identifier унікальний ідентифікатор, який є необхідним для реєстрації об'єктів інтелектуальної власності) з префіксом 10.32620/gch та реєструється в базах даних об'єднання видавців наукових публікацій Cross Ref.

6. Часопис економічних реформ. Науково-виробничий журнал. Виходить чотири рази на рік. Видання засновано у 2010 році.

З 2018 року засновниками журналу є:

- Східноукраїнський національний університет ім. Володимира Даля;
- Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Галузь та проблематика: висвітлення питань соціально-економічного розвитку України, методологічних і прикладних проблем сучасної економіки; досліджень у галузі економіки, менеджменту, організації виробництва та

підприємництва; досвіду реформувань у всіх сферах економічної діяльності.

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України. Його повнотекстова інформація міститься на сайті бібліотеки ім. В. І. Вернадського. Реферативна інформація зберігається у загальнодержавній реферативній базі даних «Українка наукова» і публікується у відповідних тематичних серіях УРЖ «Джерело». Індексується пошуковою системою Google Scholar, Ulrichsweb Global Serials Directory, OCLC World Cat, Scientific Indexing Services, International Innovative Journal Impact Factor (ІІІФ), РІНЦ, Research of Bible, Index Copernicus (Польща) (індекс ICV за 2016 рік становить 77,67).

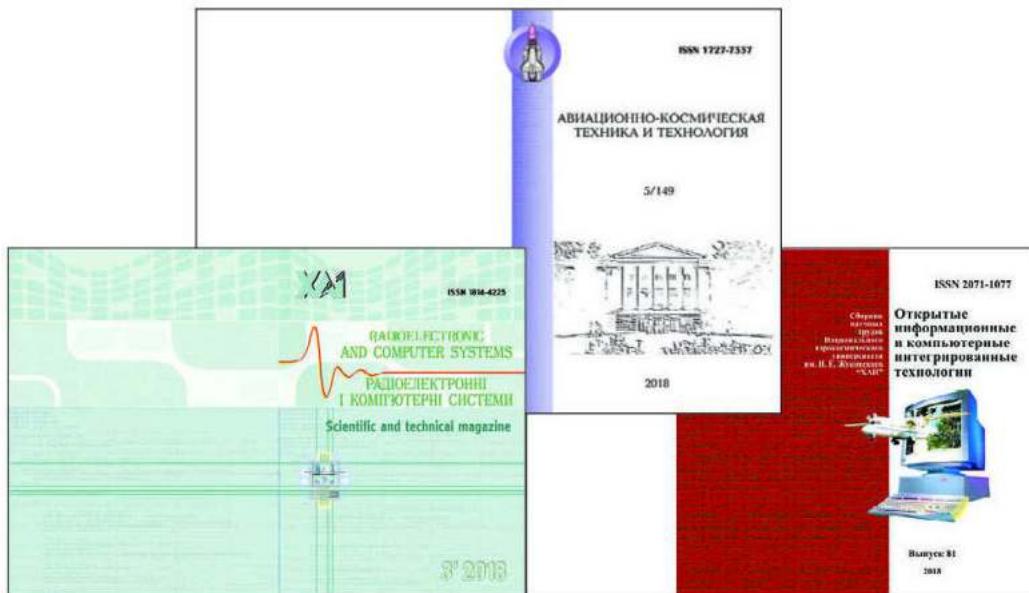

Рисунок 2.6 – Примірники наукових періодичних видань

Крім періодичних наукових видань науковці університету щорічно готують до видання монографій.

2.7 Вдосконалення матеріальної бази наукових підрозділів

Незважаючи на кризову ситуацію в університетській науці, відсутність достатнього фінансування на підтримку (крім об'єктів, що становлять національне надбання України), розвиток і вдосконалення матеріальної бази наукових досліджень, керівництво університету приділяє велику увагу питанням збереження унікальних об'єктів наукової бази університету.

У 2018 році за рахунок накладних видатків спеціального фонду державного бюджету було здійснено закупівлі оргтехніки, приладів та пристройів для наукових досліджень на загальну суму 990,98 тис. грн.

З МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Діяльність в області міжнародних зв'язків за звітний період відбувалась за такими основними напрямками:

- розвиток різноманітних форм співробітництва у галузі освіти із зарубіжними асоціаціями, університетами, установами, фондами та іншими організаціями;
- розвиток міжнародної освіти в ХАІ у різноманітних її формах.

3.1 Розвиток міжнародного співробітництва

Розвиток міжнародного співробітництва здійснювався за такими напрямками:

- укладання угод с вишами ЄС щодо участі у грантових програмах Erasmus+ та інших;
- супроводження створення програм подвійних дипломів з іноземними установами;
- моніторинг фондів та грантових програм, розроблення проектів та подання заявок на участь університету в грантах міжнародних організацій з метою вдосконалення існуючих навчальних можливостей, поширення міжнародних зв'язків та підвищення рейтингу навчального закладу;
- укладання, супроводження та контроль виконання договорів про міжнародне співробітництво;
- прийом делегацій іноземних держав та міжнародних організацій;
- проведення міжнародних конференцій і виставок та участь в них;
- проведення заходів, що сприяють участі викладачів та співробітників у виконанні міжнародних програм, одержанні грантів, призначенні фондів та стипендій;
- консультації та допомога студентам ХАІ у підготовці до участі у виконанні програм міжнародної мобільності;
- участь у роботі міжнародних асоціацій та організацій (IAU, EASN, Pegasus, асоціації технічних університетів та ін.);
- ведення переписки з іноземними посольствами, асоціаціями, фондами;
- підготовка та випуск рекламної продукції про ХАІ (фільмів, буклетів,

відео та ін.);

– модифікація та супроводження домену на сайті XAI про міжнародне співробітництво, адміністрування груп міжнародного відділу у соцмережах.

3.2 Основні досягнення року

1. У 2018 році за програмою MITACS вперше відбувся конкурс студентів XAI, який дозволяє отримати грант на наукове стажування в одному з університетів Канади. Завдяки програмі MITACS цього року перший студент пройшов наукове стажування в університеті Саскачеван, м. Саскатун, Канада.

2. За програмою Erasmus+ у 2018 році чотири студенти пройшли навчання в Ecole Centrale de Nantes (Франція), п'ять студентів – в Університеті Тренто (Італія); два студенти – в університеті ITU (Туреччина); викладач XAI пройшов наукове стажування в університеті м. Лунд, Швеція.

Всього за програмою Erasmus+ 12 студентів та викладачів XAI одержали стипендії на навчання і стажування в європейських університетах.

Рисунок 3.1 – Студенти XAI в Ecole Centrale de Nantes, Франція

3. Продовжено роботу з проведення короткострокових наукових стажувань для спеціалістів з КНР та студентів і аспірантів з Мексики за такими курсами: «Системи автоматичного управління ГТД», «Наноструктурні покриття», «Конструкція літаків», «Системи управління», «Композити», «Силові установки». В знак визнання за довгострокове успішне співробітництво у підготовці спеціалістів авіаційної галузі компанією «СТС» (Китай) було подаровано обладнання для оснащення комп’ютерного класу.

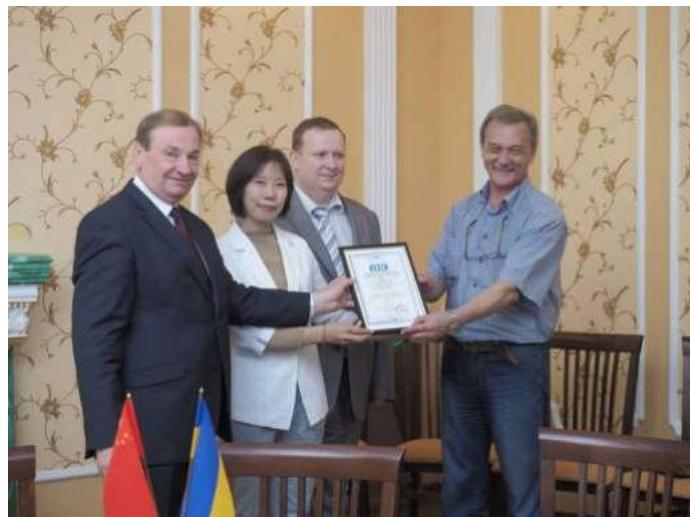

Рисунок 3.2 – Зустріч з делегацією компанії «СТТС», Китай

4. Укладено угоду з Університетом Хасана 1-го (Марокко) по запуску програми подвійних дипломів за спеціальностями «Авіоніка», «Автомобільний транспорт», «Авіаційна та аерокосмічна техніка», «Двигуни та енергетичні установки ЛА», «Кібербезпека», «Комп’ютерна інженерія», «Комп’ютерні науки».

Рисунок 3.3 – Керівництво ХАІ в університеті Хасана 1-го, Марокко

5. За стипендіальною програмою Уряду КНР шість кращих студентів нашого університету отримали грант на навчання в трьох провідних аерокосмічних університетах КНР.

6. У березні 2018 року у ХАІ було проведено Другий форум іноземних

студентів, на якому студенти з різних країн подавали результати своїх наукових робіт.

7. Спільно з компанією «Меркурій Модерн Бизнес» було проведено рекламну кампанію в країнах арабського світу, зокрема у Марокко, Тунісі, Єгипті, внаслідок якої збільшився набір на навчання в XAI.

За звітній період укладено та організовано виконання таких договорів про співробітництво:

1. Реалізація угоди між XAI та Еколі Централь де Нант (Франція).

2. Реалізація угоди між XAI та Університетом Тренто (Італія).

3. Реалізація угоди між XAI та Пекінською ВМС міжнародною консалтинговою компанією (Китай).

4. Реалізація угоди між XAI та CCTC (Китай).

5. Реалізація угоди про подвійні дипломи між XAI та Технічним університетом (Стамбул, Туреччина).

6. Реалізація угоди про спільну підготовку бакалаврів за напрямом ракетно-космічної техніки з Нанкінським університетом астронавтики та аeronautики (КНР). Зараз у XAI навчається дві групи студентів з НУАА: 11 осіб на 4-му курсі та 15 осіб на 3-му курсі.

7. Реалізація в Україні угоди з Національною радою науки і техніки Мексики про підготовку спеціалістів вищої кваліфікації та дослідників. У 2018 році навчалися один студент і один аспірант.

8. Виконання угоди про спільне навчання магістрів та аспірантів із IPN (Мексика) в XAI. Реалізуються домовленості щодо короткострокового стажування студентів IPN в XAI, читання лекцій викладачами XAI в IPN.

9. Виконання угоди з Туринським політехнічним університетом (Італія, Турин) про обмін студентами, аспірантами, дослідниками та викладачами.

10. Виконання угоди із Університетом ім. Отто-фон-Геріке (Магдебург, Німеччина) про спільні наукові дослідження та про спільну підготовку бакалаврів.

11. Виконання угоди про створення навчального центру на базі університету штату Уйо та організацію спільногого навчального процесу (Нігерія).

12. Виконання угоди з Університетом Миколая Коперника (Польща) про обмін студентами, аспірантами, дослідниками та викладачами та спільні наукові дослідження.

13. Виконання угоди з Технологічним Університетом Брно (Чеська Республіка) про обмін студентами, аспірантами, дослідниками та викладачами та про спільні наукові дослідження.
  14. Виконання угоди з ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» про співробітництво та організацію взаємовідносин.
  15. Виконання договору з Управлінням кадрів Головного політичного управління В'єтнамської Народної Армії про підготовку бакалаврів, магістрів, аспірантів та стажерів з узгоджених спеціальностей.
  16. Виконання угоди щодо навчання аспірантів з Військовим Бюро Посольства Алжиру.
  17. Виконання угоди з університетом ESPE (Еквадор) про спільну підготовку еквадорських студентів.
  18. Реалізація угоди з університетом Аріел (Ізраїль).
  19. Укладання та реалізація угоди з Марокансько-африканською фундацією з навчання (Марокко).
  20. Укладання та реалізація угоди з Університетом Хасана 1-го (Марокко).
  21. Укладання та реалізація угоди з Gate Institute for Informatics and Management (Марокко).
  22. Укладання та реалізація угоди з American University of Professional Studies (Марокко).
  23. Укладання та реалізація угоди з Aero Engine Control Systems (Китай).
  24. Укладання та реалізація угоди з Chongqing Gonggangzihui Additive Manufacturing Technology Research Institute Co., Ltd (Китай)
  25. Укладання та реалізація угоди з Політехнічним університетом Метрополітана де Іdalго (Мексика).
  26. Укладання та реалізація угоди з National Aerospace Research and Development Agency (Нігерія).
  27. Оновлення угоди з Beihang University (Китай).
  28. Оновлення угоди з NUAA (Китай).
- Кількість програм, грантів і міжнародних договорів про співробітництво у галузі науки та освіти за 2014–2018 роки надано у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Кількість програм, грантів, договорів за роками

Рік	2014	2015	2016	2017	2018
Разом	68	74	82	89	91

XAI є повноправним членом таких Європейських міжнародних організацій:

- членство та участь у роботі Міжнародної асоціації університетів IAU (ЮНЕСКО);
- участь у Європейській асоціації авіаційних науковців (EASN) з 2009 року;
- членство у партнерстві європейських авіаційних вузів PEGASUS.

3.3 Прийом делегацій іноземних держав і міжнародних делегацій

За звітний період університет прийняв 33 офіційних делегації іноземних держав і міжнародних організацій, з яких найбільш вагомими є:

- 1) делегація представників Дніпровського кластеру інноваційних космічних технологій та Польської кластерної платформи «Polska 3.0» (Польща, лютий 2018);
- 2) делегація представників Стамбульського технічного університету (ITU) (Туреччина, лютий 2018);
- 3) делегація компанії «HAVELSAN EHSIM» (Туреччина, березень 2018);
- 4) делегація Талліннського технічного університету (Естонія, березень 2018);
- 5) делегація Посольства КНР в Україні (березень 2018);
- 6) делегація ТОВ «Samsung Electronics Ukraine Company» (квітень 2018);
- 7) делегація компанії «HAVELSAN EHSIM» (Туреччина, квітень 2018);
- 8) делегація компанії «HAVELSAN EHSIM» (Туреччина, травень 2018);
- 9) делегація університету “Leeds Beckett University” (Великобританія, травень 2018);
- 10) делегація Лондонського університету Королеви Марії (Великобританія, травень 2018);
- 11) делегація Аньхойського університету (Китай, травень 2018);
- 12) делегація University of Michoacán in Mexico (Мексика, травень 2018);

- 13) делегація університету Сіань-Цзяотун (Китай, червень 2018);
- 14) делегація Міністерства освіти Марокко (Морокко, червень 2018);
- 15) делегація China Talent and Technology Co.Ltd. (CTTC) (КНР, червень 2018);
- 16) делегація University of Michoacán in Mexico (Мексика, червень 2018);
- 17) делегація Engenious Aerospace Ltd (Індія, червень 2018);
- 18) делегація China Talent and Technology Co.Ltd. (CTTC) (КНР, червень 2018);
- 19) делегація ТОВ «Чунцинська науково-технологічна компанія Юань Ши Сян» (Китай, червень 2018);
- 20) делегація компанії AVIC QINGAN GROUP CO., LTD» (КНР, червень 2018);
- 21) делегація Istanbul Technical University (Стамбул, Туреччина, липень 2018);
- 22) делегація Jiangsu Beier Machinery Co., LTD (Китай, липень 2018);
- 23) делегація Національного політехнічного інституту (Мексика, липень 2018);
- 24) делегація Нанкінського Університету Аеронавтики та Астронавтики (КНР, вересень 2018);
- 25) делегація Республіки Корея (Корея, вересень 2018);
- 26) делегація компанії TRIECH (Латвія, жовтень 2018);
- 27) делегація компанії AECC Aero-engine Control System Institute AECC AECSI г. Усі (КНР, жовтень 2018);
- 28) делегація компанії ROKETSANINC (Туреччина, жовтень 2018);
- 29) делегація компанії Doosan Corporation (Республіка Корея, листопад 2018);
- 30) делегація представників Engenious Aerospace Ltd (Індія, листопад 2018).
- 31) делегація компанії Громадське Об'єднання Альянс Франсез (м. Харків, листопад 2018);
- 32) делегація представників Посольства Туркменістану в Україні (листопад 2018).
- 33) делегація представників Wroclaw Aircraft Maintenance Services (Польща, листопад 2018).

3.4 Міжнародні конференції

За результатами виконання грантів і міжнародних проектів Університет брав участь у 26-ти міжнародних конференціях:

1. Збори консорціуму проекту «Віртуальний інститут з аерокосмічних технологій (Vi-ART)» (Прага, Чеська Республіка, січень 2018).
2. VI Міжнародний мережний форум, Конгрес для юристів (Нью-Йорк, США, лютий 2018).
3. Стартові збори проекту «DiCoMI» Рамкової програми ЄС «Горизонт 2020» (Брюссель, Бельгія, лютий березень 2018).
5. XXI Міжнародна конференція по твердих сполуках перехідних елементів (Віденсь, Австрія, березень 2018).
6. Міжнародна конференція «International Cooperation of Universities in the Area of Lifelong Learning» (Торенто, Італія, Познань, Польща, квітень 2018).
7. Збори проекту «RADIANT» Рамкової програми ЄС «Горизонт 2020» (Брюссель, Бельгія, квітень 2018).
8. Міжнародна конференція «Нові розробки в гідроштампуванні» (Штуттгарт, Німеччина, травень 2018).
9. XV Міжнародна конференція «15th ESICUP Meeting» (Зутермер, Нідерланди, травень 2018).
10. Збори проекту «AERO-UA» (Брюссель, Бельгія, червень 2018).
11. Конференція MECO 2018 (Підгориця, Чорногорія, червень 2018).
12. Міжнародна конференція «Інтеграція виробництва, освіти, інновацій та їх реалізація» (Пекін, Нанкін, КНР, червень 2018).
13. Міжнародна конференція TURBO EXPO 2018 (Ліллестрем, Норвегія, червень 2018).
14. Міжнародний конгрес з атомної енергетики ICONE 26 (Лондон, Велика Британія, липень 2018).
15. Конференція «EURO 2018, 29th European Conference on Operational Research» (Валенсія, Іспанія, липень 2018).
16. XII наукова конференція «Сучасні досягнення в науці і освіті» (Нетанія, Ізраїль, вересень 2018).
17. Конференція Info Tech 2019 (Варна, Болгарія, вересень 2018).
18. Виставка конференція TechTalk LA 2018 (Лос-Анжелес, США,

вересень 2018).

19. Міжнародна конференція PEGASUS (Болонья, Італія, жовтень 2018).
20. Міжнародна конференція «The Belt and Road Initiative» (Харбін, Шенъян, Пекін, Циндао, КНР, жовтень 2018).
21. Міжнародна конференція World Blockchain Summit (Лідс, Хаддерсфілд, Ньюкасл, Велика Британія, жовтень 2018).
22. Міжнародна конференція «International Meeting on Emerging Diseases and Surveillance» (Віденсь, Австрія, жовтень-листопад 2018).
23. Українсько-китайська конференція з двигунобудування (Санья, Шенъя, КНР, листопад 2018).
24. Науково-практична конференція «The International Engineering Simposiumat Banki» (Будапешт, Угорщина, листопад 2018).
25. Міжнародна конференція «AED Days» (Лісабон, Португалія, листопад 2018).
26. Міжнародна науково-технічна конференція «Математичне моделювання, оптимізація та інформаційні технології» (Кишинів, Молдова, листопад 2018).
27. Конференція Developer Week Austin 2018 (Техас, США, листопад 2018).

3.5 Гранти і міжнародні проекти

За результатами виконання грантів і міжнародних проектів університет взяв участь у 11 міжнародних семінарах і симпозіумах:

1. Міжнародний семінар з питань кваліфікації інформаційно-керуючих систем, функціональної безпеки, якості випробувальних сервісів і програмного забезпечення (Торонто, Канада, лютий 2018).
2. Семінар та обговорення розробки нових проектів за програмою ERASMUS+ (Лондон, Велика Британія, березень 2018).
3. Семінар та обговорення перспектив підготовки проекту за програмою «Горизонт 2020» (березень 2018).
4. Семінар та обговорення розробки нових проектів за програмою ERASMUS+ (Амстердам, Нідерланди, Стокгольм, Швеція, квітень 2018).
5. Семінари в рамках міжнародного проекту ERASMUS+ HRLAW (Хаддерсфілд, Велика Британія, квітень 2018).

6. Семінар за проектом з Інтернету речей програми Erasmus+ ALIOT (Ньюкасл, Велика Британія, червень 2018).
7. Семінар у рамках Austrian Space Cooperation Days 2018 (Вінер-Нойштадт, Австрія, червень 2018).
8. Семінари в рамках міжнародного проекту ERASMUS+ HRLAW (Стокгольм, Швеція, червень 2018).
9. Семінар за програмами зеленого і сталого комп'ютингу (Лідс, Велика Британія, жовтень 2018).
10. Симпозіум «Design and Manufacturing of advanced composite structure» (Сіань, КНР, листопад 2018).
11. Семінар за проектом «AERO-UA» Рамкової програми ЄС «Горизонт 2020» (Манчестер, Велика Британія, листопад 2018).

3.6 Мобільність студентів і викладачів

Мобільність студентів і викладачів здійснювалась за такими напрямками:

1. навчання студентів та аспірантів XAI у Пекінському університеті астронавтики та аeronautики (Пекін), Нанкінському університеті астронавтики та аeronautики (Нанкін) і Харбінському Політехнічному університеті (Харбін, КНР, шість студентів);
2. навчання студентів XAI за програмою академічної мобільності ERASMUS+ у Університету Тренто (Італія, п'ять студентів);
3. навчання студентів XAI за програмою академічної мобільності ERASMUS+ у Ecole Centrale de Nantes (Франція) (четири студенти);
4. навчання студентів XAI за програмою академічної мобільності ERASMUS+ у ITU (Туреччина, два студенти);
5. наукове стажування викладача XAI в університеті м. Люнд, (Швеція);
6. навчання студентів XAI за програмою подвійних дипломів у Магдебурзькому університеті ім. Отто-фон-Геріке (Німеччина) (четири студенти);
7. участь у Міжнародному авіаційно-космічному авіасалоні Farnborough Airshow 2018 (Великобританія, липень);
8. участь у літніх школах у Нанкінському університеті астронавтики та аeronautики – липень серпень 2018 року (четири викладачі).
9. участь студента у науковому стажуванні в університеті Саскачеван,

(Саскатун, Канада) за програмою MITACS.

Усього за звітний період 160 студентів, аспірантів і викладачів ХАІ здійснили закордонні відрядження, більшість з яких відбулися до Німеччини, Канади, Великобританії, Швеції, Франції, Італії, Іспанії та Китаю. Відрядження здійснювались з таких приводів, як наукове стажування, наукова робота, участь в конференціях, з'їздах, симпозіумах, підвищення кваліфікації, навчання в аспірантурі та часткові курси навчання студентів.

У звітний період були проведені щорічні консультації для викладачів, аспірантів і студентів з таких програм мобільності:

- DAAD (Німеччина) – 1 семінар;
- ім. Фулбрайта (США) – 1 семінар;
- EduFrance (Франція) – 1 семінар;
- програма Пекінського університету авіації і аeronautики – 2 семінари;
- програма Нанкінського університету авіації і аeronautики – 2 семінари;
- програма Харбінського політехнічного університету – 2 семінари;
- Erasmus+ – 8 семінарів.

Дані про кількість міжнародних контактів з 2014 р. по 2018 р. наведено у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 Кількість міжнародних контактів

Рік	2014	2015	2016	2017	2018
Кількість іноземних делегацій по роках	14	22	24	39	54
Кількість відряджень за кордон, люд.	122	211	118	182	160

3.7 Розвиток міжнародної освіти в ХАІ

У звітній період деканат з навчання іноземних громадян проводив роботу за такими напрямками:

1. Укладання та контроль виконання контрактів з іноземними та українськими фірмами на поставку студентів.

2. Організація в'їзду в Україну персонально по кожному студенту:

- видача персональних запрошень на навчання;
- організація візової підтримки;
- зустріч на місці прибуття до України.

3. Прийом студентів, організація тестування, медичного контролю, складання особистої справи.

4. Реєстрація студентів у органах ДМС.

5. Організація навчального процесу на підготовчому відділенні для іноземних громадян.

6. Організація навчального процесу на англійському відділенні (347 студентів).

7. Взаємодія з СБУ, Держкомкордоном і ДМС.

8. Звіти до вищих організацій (приблизно 20 звітів на рік).

9. Рекламна робота в Інтернеті, підготовка друкованої продукції для Міністерства освіти і науки України та інших організацій, участь у виставках освіти за кордоном.

10. Легалізація, апостиляція та нострифікація документів про освіту.

11. Листування з абітурієнтами за кордоном.

12. Виховна та інтернаціональна робота.

13. Робота з архівом особистих справ студентів.

Загальна кількість іноземних студентів, слухачів підготовчого відділення та аспірантів у ХАІ за всіма формами навчання у 2018 році становить 909 осіб на основному навчанні (з них 384 – англійською мовою) і 93 особи на підготовчому відділенні. Загальна кількість іноземних студентів станом на 31.12.2018 р. становить 908 персон, що на 51 студента більше, ніж минулого року; слухачів підготовчого відділення – 43.

3.8 Вартість навчання іноземних студентів на рік

Зміни у вартості навчання іноземних студентів від 2012 р. до 2018 р. наведено у таблиці 3.3.

Таблиця 6.3 – Динаміка вартості навчання

Рік		2012–2015	2016	2017		2018	
Вартість, дол. США	Базова освіта	2200	2200	2200	1600*	2200	1600*
	Навчання англійською мовою	3000	3000	3000	1600*	3000	1600*

* навчання українською мовою, уведено у 2017 році.

3.9 Навчально-методична робота з міжнародної освіти

Навчання іноземних громадян у університеті здійснюється відповідно до стандартів освіти та навчальних планів, затверджених у чинному порядку.

Усі напрямки підготовки забезпечені достатньою кількістю підручників, навчальних посібників, методичних вказівок за спеціальностями, за якими навчаються іноземні студенти.

Іноземні студенти беруть участь у наукових дослідженнях, що проводяться науковцями ХАІ, та гідно представляють університет на наукових конференціях міжнародного рівня не лише в Україні, а й за кордоном. Визнанням досягнень іноземних студентів на міжнародному рівні стало, наприклад, членство випускника ХАІ, громадянина Індії Вірла Паула Судхакара, у лавах Міжнародного комітету Національного космічного товариства, утвореного під егідою NASA (США).

За останні 10 років підготовлено та видано більш 50 підручників і навчальних посібників англійською мовою для студентів, що навчаються за напрямом підготовки «Авіа- та ракетобудування». Велику участь у цьому брали викладачі усіх факультетів. Насамперед визначити участь таких професорів і доцентів: Деменко В. Ф., Єспіфанов С. В., Павленко В. М., Таран А. О., Науменко О. В., Федотов М. М., Зимовин А. Я., Доценко В. Н., Риженко О. І., Тараненко І. М., Корольков К. Ю., Борисевич В. В., Павленко О. А., Симонов В. Ф., Чернявський А. Ю., Постніков В. М., Чмовж В. В., Харченко В. С. та ін.

Згідно з договором з Нанкінським університетом авіації та аеронавтики (КНР) продовжується спільна підготовка бакалаврів за спеціальністю «Ракетно-

космічні комплекси» за схемою: два роки – у Китаї, два роки – у ХАІ. Такий експеримент здійснено вперше серед університетів України. У 2018 році випущено вже восьму групу бакалаврів, більшість яких захистили бакалаврські проекти з оцінкою «відмінно».

Планомірно ведеться підготовка викладачів з англійської мови на факультеті підвищення кваліфікації університету.

Два викладачі пройшли стажування у Китаї з навчання поза мовного середовища з методики викладання російської мови та чотири викладачі з ХАІ взяли участь у міжнародних літніх школах, що організують на базі НУАА (Китай). Викладачі мовної підготовки брали участь у більш, ніж 10 міжнародних конференціях.

Співробітники міжнародного відділу взяли участь у скайп-конференції, присвяченій викладанню російської мови на базі проекту подвійних дипломів між ХАІ і НУАА, що проводилась у рамках міжнародного семінару AWADE-2018, який відбувся 14-17 жовтня у Нанкіні (Китай). Студенти з НУАА, які зараз перебувають у ХАІ за програмою подвійних дипломів, мали змогу розповісти російською мовою своїм наставникам з НУАА про навчання у ХАІ, життя у м. Харкові та свої враження від перебування в Україні. Також у рамках цього семінару український студент гр. 140 Поляков В. С. переміг у конкурсі з проєктування авіаційної техніки.

Рисунок 3.4 – Сертифікат Полякова В. С.

У 2018 році успішно продовжується набір студентів на так звану «другу хвилю», де згідно з навчальними планами перший семестр припадає на січень.

Проводяться заходи щодо розвитку художньої самодіяльності, спортивні змагання. Проводиться щорічний міжнародний конкурс «Студентська весна», у якому в 2018 році група студентів з Нанкіну посіла призове місце і отримала диплом. Організовуються спортивні змагання з футболу, крикету, шахів та інших видів спорту.

Спільно з компанією «Меркурій Модерн Бізнес» була проведена рекламна компанія в країнах арабського світу, зокрема в Марокко, Тунісі, Єгипті, у результаті якої в 2018 році суттєво збільшився контингент студентів.

Міжнародний відділ спільно працює з земляцтвами іноземних студентів, сприяє проведенню заходів, присвячених національним святам.

4 ЗАОЧНЕ (ДИСТАНЦІЙНЕ) НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

З метою приведення структури університету до вимог Закону України «Про вищу освіту» восени 2015 року на базі факультетів підвищення кваліфікації та заочного навчання створений Центр освітніх послуг. Навчання за заочною формі здійснюється на 7-ми факультетах.

Перелік спеціальностей, за якими здійснюється навчання за заочною формою, наведено у таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 – Перелік спеціальностей, за якими здійснюється навчання за заочною формою

Факультет	Спеціальність	Курс						Усього
		1	2	3	4	5	6	
Факультет № 1	76 Підприємницька, торгівельна та біржева діяльність	–	–	–	–	1	–	1
	101 Екологія	–	–	4	–	3	7	14
	134 Авіа- та ракетно-космічна техніка (Київ, скорочений термін)	36	37	–	–	24	47	144
	134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка (Харків)	–	1	10	–	–	6	17
	134 Літаки і вертольоти	1	–	–	–	7	3	11
	272 Авіаційний транспорт (Технологія обслуговування авіаційних суден)	–	1	–	–	7	12	20
	274 Автомобільний транспорт	–	–	1	–	–	–	1
	6.051101 Авіа- та ракетобудування	–	–	–	15	–	–	15
	6.01101 Авіоніка	–	–	–	4	–	–	4
	Усього	37	39	15	19	42	75	227
Факультет № 2	134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка (ТВДЛА)	–	–	–	–	5	–	5
	Усього	–	–	–	–	5	–	5
Факультет № 3	152 Метрологія (Інформаційно-вимірювальні системи)	–	1	7	–	–	–	8
	152 Метрологія (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	–	–	–	13	4	17
	152 Метрологія (Інтелектуальні інформаційно-вимірювальні системи)	–	–	2	–	–	–	2
	173 Авіоніка	1	–	–	–	–	–	1
	272 Авіаційний транспорт (Інтелектуальні транспортні системи)	1	–	–	–	2	7	10
	6.051001 Метрологія та інформаційно-вимірювальні системи	–	–	–	3	–	–	3
	8.18010010 Якість, стандартизація та сертифікація	–	–	–	–	–	1	1
	Усього	2	1	9	3	15	12	42

Продовження таблиці 4.1

Факультет	Спеціальність	Курс						Усього
		1	2	3	4	5	6	
Факультет № 4	134 Авіа- та ракетно-космічна техніка (Ракетні та космічні комплекси)	1	—	—	—	—	—	1
	124 Системний аналіз	—	1	—	—	—	—	1
	Усього	1	1	—	—	—	—	2
Факультет № 5	123 Комп'ютерна інженерія (Комп'ютерні системи і мережі)	1	5	10	—	4	7	27
	123 Комп'ютерна інженерія (Системне програмування)	—	—	—	—	6	—	6
	123 Комп'ютерна інженерія (Програмовані мобільні системи та Інтернет)	—	—	—	—	1	—	1
	172 Телекомуникації та радіотехніка (Технології та засоби телекомуникації)	—	—	5	—	4	7	16
	172 Телекомуникації та радіотехніка (Радіоелектронні комп'ютерні засоби)	—	—	—	—	2	—	2
	172 Телекомуникації та радіотехніка (Інформаційні мережі зв'язку)	—	—	—	—	1	—	1
	6.050102 Комп'ютерна інженерія	—	—	—	19	—	—	19
	6.050903 Телекомуникації	—	—	—	4	—	—	4
	Усього	1	5	15	23	18	14	76
	051 Економіка	3	6	23	—	7	32	71
Факультет № 6	056 Міжнародні економічні відносини	—	1	4	—	—	—	5
	071 Облік і оподаткування	—	1	1	—	—	—	2
	072 Фінанси, банківська справа та страхування	1	1	7	—	21	25	55
	073 Менеджмент	—	1	1	—	—	—	2
	073 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	2	4	13	—	—	—	19
	073 Менеджмент управління проектами	—	1	2	—	23	27	53
	073 Менеджмент організації та адміністрування (маг)	—	—	—	—	11	—	11
	075 Маркетинг	—	1	2	—	12	—	15
	121 Інженерія програмного забезпечення	1	17	27	—	19	25	89
	281 Публічне управління та адміністрування	4	1	1	—	8	—	14
	6.030503 Міжнародна економіка	—	—	—	1	—	—	1
	6.030504 Економіка підприємства	—	—	—	27	—	—	27
	6.030507 Маркетинг	—	—	—	4	—	—	4
	6.030508 Фінанси і кредит	—	—	—	9	—	—	9
	6.030509 Облік і аудит	—	—	—	1	—	—	1

Продовження таблиці 4.1

Факультет	Спеціальність	Курс						Усього
		1	2	3	4	5	6	
Факультет №7	6.030601 Менеджмент	—	—	—	14	—	—	14
	6.050103 Програмна інженерія	—	—	—	28	—	—	28
	7.030504 Економіка підприємства	—	—	—	—	—	1	1
	Усього	11	34	81	84	101	109	420
	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	1	1	16	—	—	—	18
	035 Філологія	—	—	9	—	—	—	9
	053 Психологія	7	27	35	—	19	54	142
	081 Право	3	8	—	—	—	—	11
	6.020105 Документознавство та інформаційна діяльність	—	—	1	15	—	—	16
Разом		63	116	181	170	200	264	994

У 2018 році набір на 1-й курс студентів – громадян України знизився з 78 до 63 осіб.

На сьогодні чисельність контингенту університету заочної форми навчання становить 994 студенти (у 2017 році – 1221 студент). В останні роки значно зменшився контингент студентів на заочній формі.

Нині існують три основні проблеми.

1. Підвищення якості підготовки фахівців за заочною формою навчання.
2. Набір студентів на заочну форму навчання на 1-й курс.

В останні роки дуже малий набір студентів на 1-й курс:

- 2010 рік – 172 студенти;
- 2011 рік – 100 студентів;
- 2012 рік – 260 студентів;
- 2013 рік – 264 студенти;
- 2014 рік – 153 студенти;
- 2015 рік – 127 студентів;
- 2016 рік – 136 студентів,
- 2017 рік – 78 студентів,
- 2018 рік – 63 студенти.

3. Своєчасна оплата студентами за отримані освітні послуги.

Для вирішення проблем, які зазначено вище, Центром освітніх послуг

здійснюється:

1. Поліпшується методичне забезпечення навчального процесу для студентів заочної форми навчання за рахунок створення електронних освітніх ресурсів: лекційних курсів, практичних робот, тестів тощо.

2. Для збільшення кількості студентів заочної форми навчання в університеті проводиться:

а) цільова робота з підприємствами з навчання їх фахівців, які вже мають освіту на рівні ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації;

б) посилена робота із залучення випускників професійних ліцеїв, коледжів, технікумів і відрахованих студентів денних відділень для продовження навчання на заочному факультеті.

З метою підвищення набору студентів на заочний факультет ХАІ на сайті Центру постійно оновлюється інформація про напрямки підготовки бакалаврів, спеціалістів і магістрів, строки прийому документів тощо.

Відвідуваність сайту Центру освітніх послуг порівняно з минулим роком у середньому зросла на 7 %, при цьому найбільша відвідуваність спостерігається наприкінці серпня (розпал вступної кампанії на заочну форму навчання) та у червні й грудні (під час сесій).

З метою підвищення мотивації своєчасної оплати студентів заочної форми навчання Центром проводяться такі заходи:

– розсылка Укрпоштою та електронною поштою листів із зазначенням суми заборгованості з оплати й механізмів ліквідації заборгованості;

– щомісячна оплата за навчання;

– на сайті Центру освітніх послуг розміщено інформацію для всіх курсів на рік вперед про існуючі способи оплати (за кожен семестр, щомісячна, за весь період навчання), suma вартості навчання, реквізити оплати, строки оплати.

Для студентів заочної форми навчання на сайті Центру наведено строки наставної та заліково-екзаменаційної сесій для кожного курсу, розклад занять, місце розташування та телефони кафедр університету.

Також на сайті Центру наведено перелік дистанційних курсів, що створені, і системи дистанційного навчання Mentor та презентації до них.

5 ІНФОРМАТИЗАЦІЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

В університеті проводиться планомірна робота з інформатизації діяльності у таких напрямках:

1. Створення локальної мережі та організація доступу до неї, а також до мережі Інтернет.
2. Забезпечення навчально-наукової та адміністративно-фінансової роботи комп'ютерами.
3. Забезпечення ліцензійними програмними продуктами.
4. Супроводження офіційного сайту університету.
5. Пошук нових форм у роботі ХАІ з використанням інформаційних систем.

В ХАІ побудовано локальну комп'ютерну мережу. В університеті створено потужний серверний вузол, який задоволяє всі потреби навчально-наукової та адміністративно-фінансової діяльності.

Усі комп'ютери мають доступ до центрального сервера та вихід до мережі Інтернет.

У гуртожитках ХАІ кожна кімната має проводові підключення до локальної мережі та мережі Інтернет.

Студенти можуть вийти до мережі Інтернет з комп'ютерів у комп'ютерних класах та з комп'ютерів загального читального залу бібліотеки.

Розширено безпроводову мережу Wi-Fi в університеті. За звітний період установлено 25 безпроводових точок доступу до Інтернету в усіх корпусах і в читальних залах гуртожитків.

У 2018 році університетом придбано близько 124 комп'ютерів, 18 ноутбуків та 1 сервер.

18 лабораторій університету переобладнано в мультимедійні. У кожній встановлено проекційне обладнання.

Придбану техніку розподілено для потреб навчального процесу університету та встановлено на кафедрах ХАІ.

Допомогу в оснащенні лабораторій комп'ютерною технікою надають і провідні комп'ютерні фірми України й світу: EPAM, Plarium та інші. Це дозволяє навчати студентів на сучасному обладнанні та програмному забезпеченні, зачікати до викладання дисциплін провідних спеціалістів галузі.

ХАІ з 2015 року є учасником програми IT-академія компанії Microsoft,

тому навчальний процес, викладачі й студенти забезпечені ліцензійними системними програмами та програмами для розроблення. Це дозволило також забезпечити студентів і викладачів ліцензійним програмним забезпеченням, отримати можливість здійснювати підготовку для складання студентами і викладачами сертифікаційних екзаменів з технологій Microsoft.

У межах партнерської програми з компанією Microsoft викладачі університету протягом року стали слухачами безкоштовних семінарів з технологій Microsoft, тим самим підвищуючи свою кваліфікацію.

Крім того, у ХАІ для механічних факультетів придбано ліцензійні графічні продукти: Компас, SolidWorks та інші.

Працює електронна поштова служба, якою користуються співробітники університету.

З розвитком інформаційних технологій на перший план у житті випускників шкіл виходить Інтернет. У зв'язку з цим однією зі складових виховної роботи в університеті може і має стати сайт.

Сайт навчального закладу – потужний інструмент для профорієнтації, навчання, пошуку партнерів, комунікації. У цьому році було створено новий сучасний сайт ХАІ (<http://khai.edu>) з оптимізації під мобільний пристрой (30 % користувачів заходять саме з мобільних пристрой) який продовжує розвиватися та наповнюватися новою інформацією та документацією.

Інтернет-присутність університету, відповідно, його Інтернет-рейтинг не є прямим свідченням якості підготовки або наукового потенціалу, але вони свідчать про ступінь входження у світове інформаційне поле, авторитетність та резонансність діяльності університету, його потенціалу в аспекті залучення талановитих студентів і викладачів, популярність серед роботодавців, які є важливими аспектами ефективної діяльності у світовому масштабі.

Публікації на сайті – найпростіший і найдешевший шлях оперативного обміну інформацією між ученими, викладачами, студентами. Просування сайту можливе завдяки роботі користувачів з блогами, форумом, бібліотекою, постійному оновленню інформації на сторінках.

Щомісяця сайт переглядають та користуються ним 11 000 користувачів Інтернету.

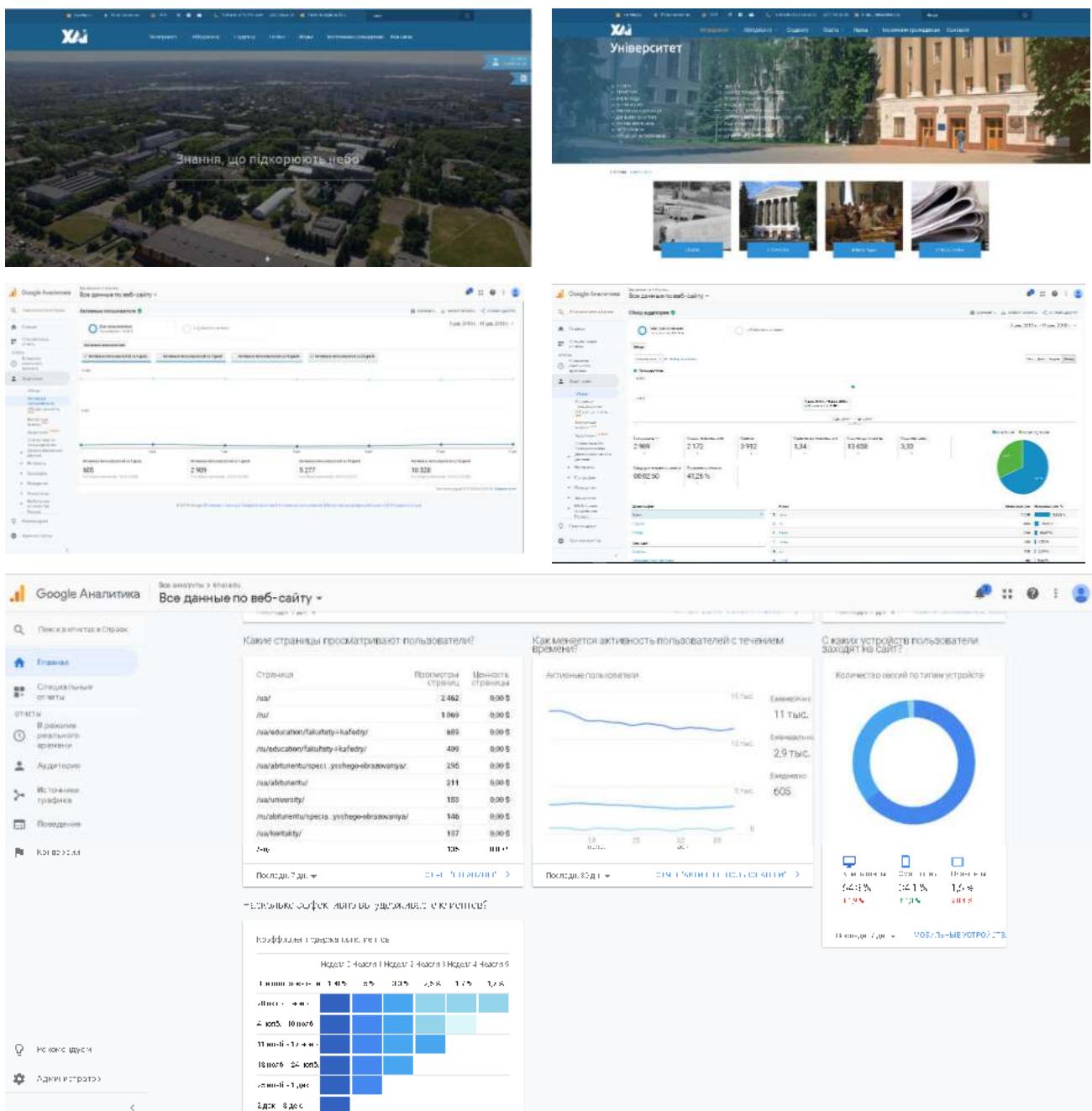

Рисунок 5.1 – Сайт університету

Також усі цікаві новини, фотографії та відео університету можна знайти не тільки на сайті а й у соціальних мережах. Так для взаємодії з користувачами Інтернету були створенні сторінки соціальних мереж у Instagram, Telegram та Facebook, оскільки більшість школярів і студентів проводять свій час саме там. Так найпоширенішою соціальною мережею серед молоді сьогодні є Instagram (кількість підписників – 4750 осіб, статистика переглядів публікацій сторінки – більше 200 тис. кожного тижня).

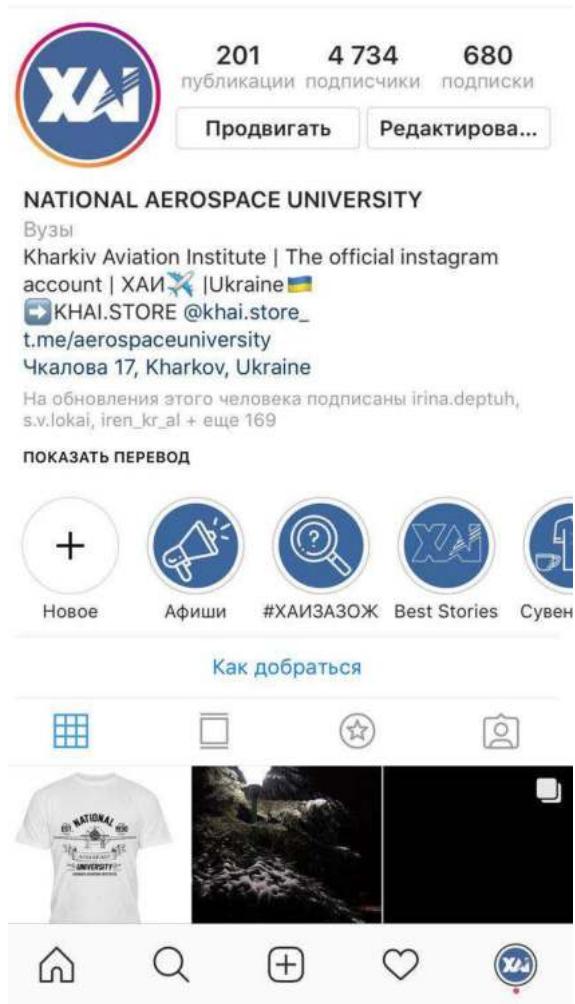

Рисунок 5.2 – Статистичні дані роботи сайту

Рейтинг сайту університету до оновлення (рисунок 5.3) в світі оцінюється в рейтингу Webometrics. На грудень 2018 року старий сайт XAI (<http://khai.edu>) займає такі місця: в Україні – 39 (у вересні 2018 року) – 18 (у 2016 році – 25 або +7), у світі – 3942 (у 2016 році – 4326 або +384).

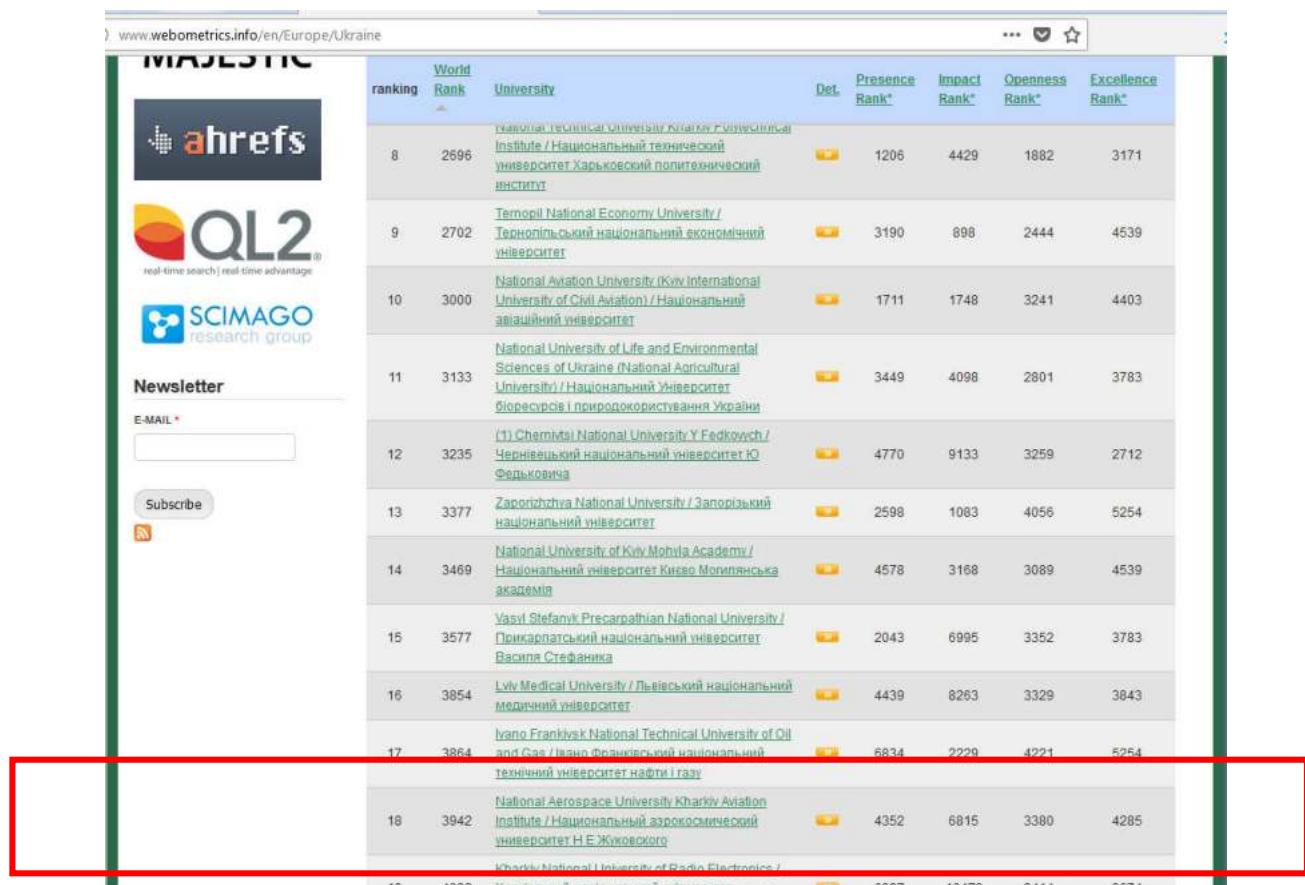

Рисунок 5.3 – Рейтинг сайту університету в рейтингу Webometrics

Таблиця 5.1 - Рейтинг вузів України за даними наукометричної бази даних SciVerse Scopus у 2018 році

№	Заклад вищої освіти	Кількість публікацій 2018	Кількість цитувань 2018	Індекс Гірша 2018	Індекс Гірша 2017	Різниця (2018-2017)
1	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	15889	83047	84	79	5
2	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	9086	49191	65	60	5
3 (+1)	Львівський національний університет імені Івана Франка	6203	32400	55	50	5
4 (-1)	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	3026	12830	54	51	3
5	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова	3296	17490	53	50	3
6	НТУУ "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"	6870	19441	49	43	6
7	Донецький національний медичний університет	1075	7023	43	40	3
8	Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара	3404	12035	40	37	3
9 (+1)	Національний університет "Львівська політехніка"	5352	13134	38	33	5
10 (-1)	Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"	3235	11139	38	36	2
11 (+1)	Львівський національний медичний	823	4747	36	32	4

№	Заклад вищої освіти	Кількість публікацій 2018	Кількість цитувань 2018	Індекс Гірша 2018	Індекс Гірша 2017	Різниця (2018-2017)
	<u>університет імені Данила Галицького</u>					
12 (+4)	<u>Ужгородський національний університет</u>	2070	9208	35	29	6
13 (-2)	<u>Прикарпатський національний університет імені Василя Степанника</u>	553	5232	34	32	2
14 (-1)	<u>Сумський державний університет</u>	1934	9793	33	31	2
15 (+9)	<u>Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького</u>	407	3880	32	23	9
16 (-2)	<u>Український державний хіміко-технологічний університет</u>	862	5129	31	30	1
17	<u>Донецький національний університет ім. Василя Стуса</u>	1807	4983	31	27	4
18 (+4)	<u>Національний університет "Києво-Могилянська академія"</u>	407	3900	30	23	7
19 (-4)	<u>Національний медичний університет імені О.О.Богомольця</u>	546	3256	30	30	0
20 (-2)	<u>Харківський національний університет радіоелектроніки</u>	2009	4056	27	26	1
21 (-1)	<u>Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"</u>	1049	3928	27	23	4
22 (-3)	<u>Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки</u>	684	4334	26	23	3

Рисунок 5.4 – Рейтинг ХАІ у SciVerse Scopus

ТОП-200

Рік	Місце	Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу Інп	Оцінка якості навчання ІН	Оцінка міжнародного визнання ІМВ	Оцінка інтегрального показника діяльності ЗВО, ІЗ
2014	17	7,9599	7,4999	23,2401	38,6999
2015	15	9,8386	8,3968	20,6045	38,8400
2016	14	13,4021	8,6778	18,3784	40,4584
2017	13	14,5242	9,1632	16,8133	40,5008
2018	11	16,02	11,2	15,06	42,27

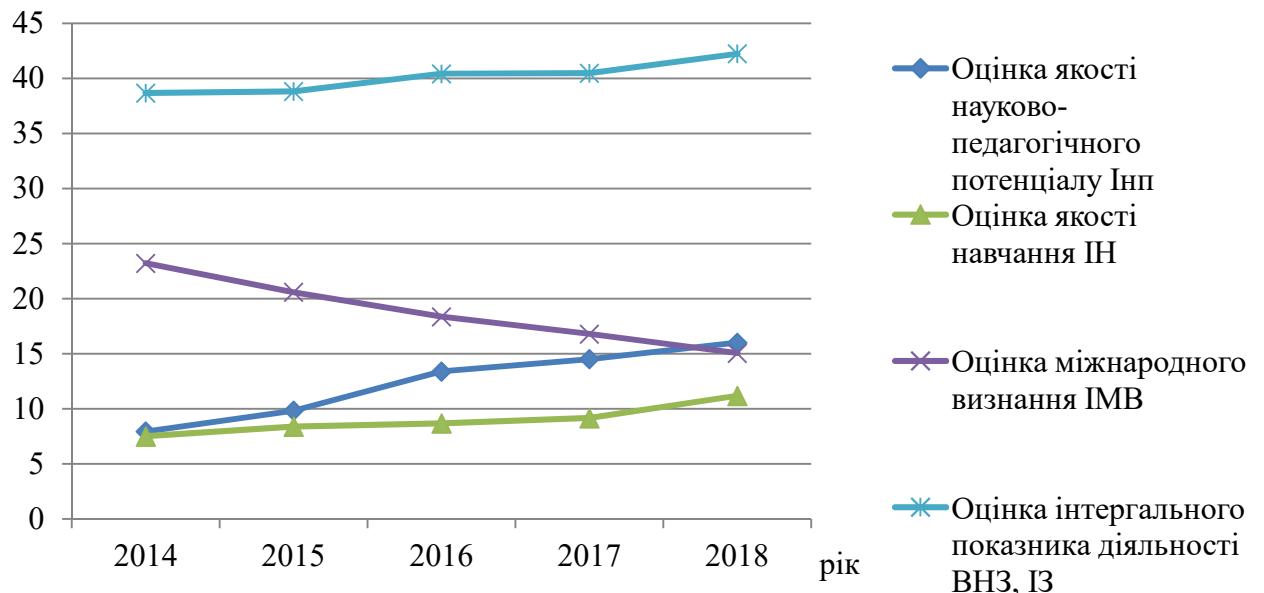

Рисунок 5.5 – Рейтинг ХАІ згідно з ТОП-200 з 2014 по 2018 рр.

6 ВИХОВНА РОБОТА В УНІВЕРСИТЕТІ

Виховна робота – це великий, безперервний процес, який триває протягом усього року: чи оформлюємо ми студента в гуртожиток, чи розмовляємо на деканатській годині або на репетиції художньої самодіяльності, чи говоримо про навчання або зовнішній вигляд студента, його культуру поведінки, все це – виховання.

Планомірна виховна робота в ХАІ за рік, що минув, проводилася відповідно до затверджених Концепцією навчально-виховної роботи і Комплексним планом навчально-виховної роботи в ХАІ і в тісній взаємодії зі студентським самоврядуванням.

Виховна робота – це не тільки профілактична робота з попередження правопорушень, а й реакція адміністрації університету на правопорушення, що вже трапилося.

Виховна робота містить в себе такі види робіт:

- 1) організаційну;
- 2) навчально-виховну;
- 3) культурно-масову;
- 4) спортивну;
- 5) оздоровчу;
- 6) соціальну;
- 7) роботу в гуртожитках.

Координацію виховної роботи в університеті проводить навчально-виховний відділ.

6.1 Організаційна робота

Як і попередні роки, у 2018 році багато уваги приділялося першокурсникам в їх адаптації до студентських умов: надавалася допомога в заселенні в гуртожиток, отриманні ними банківських карт, проведено анкетування студентів-першокурсників з метою виявлення проблем та їх усунення та ін.

Проводиться робота з організації свят університету і факультетів, конкурсів професійної майстерності.

Традиційною є робота з кураторами студентських груп. Досвід роботи

кураторів факультетів аналізується, узагальнюється і поширюється серед кураторського корпусу університету.

У році, що минає, продовжено практику введення в розклад навчального процесу деканатської години. Така організована форма спілкування зі студентами дозволяє куратору оперативно вирішувати нагальні проблеми та знайомити з новими тенденціями, проводити необхідні лекції з медицини та здорового способу життя, пожвавити діяльність психологічної служби ХАІ, що дає свої позитивні результати.

6.2 Навчально-виховна робота

Заохочуються студенти, які успішно навчаються, та найбільш активні, які беруть участь у громадському житті факультету та університету. Це й нагородження грамотами і дипломами, подяки та листи батькам, преміювання. Це також має дієве виховне навантаження.

5 жовтня 2018 року Міністр закордонних справ України Павло Клімкін уперше відвідав Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського «ХАІ».

Рисунок 6.1 – Зустріч з Міністром закордонних справ України П. Клімкіним

На зустрічі були присутні Голова правління ПрАТ «ФЕД» Віктор Попов, заступник директора Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації Володимир Ігнатьєв та інші.

Міністр ознайомився із унікальними провідними науковими лабораторіями ХАІ, дізнався про національне надбання університету: аеродинамічний комплекс, і провів неформальну зустріч зі студентами – майбутніми інженерами, аналітиками, конструкторами, технологами, психологами та лінгвістами.

Студенти восьми факультетів ХАІ ставили пану Павлу різні запитання, які їх турбують, і отримали розгорнуті відповіді про перспективи розвитку аерокосмічної галузі України, свободу особистості, фундаментальні виклики сьогодення та варіанти їх подолання, важливість суспільних комунікацій та соціального партнерства, а також просування українських розробок за кордон та підтримку українського бізнесу МЗС України та Європейським космічним агентством.

Звертаючись до кожного студента, Павло Анатолійович наголосив: «У кожного із Вас багато шансів. Технічна освіта навчає думати, мислити раціонально. Ви – наше майбутнє! Бажаю Вам здійснення мрій!»

Особливу увагу приділяється відзначенню кращих студентів університету. В ХАІ до Міжнародного дня студента (17 листопада) проводився свято «Кращий студент ХАІ 2018», де найкращі студенти в номінаціях отримали нагороди й призи. У цьому році найкращими в номінаціях стали:

- «Кращий студент-науковець» – Пілецький Павло Євгенійович, гр. 355а,
- «Кращий аспірант» – Стрєлкіна Анастасія Андріївна, каф. 503,
- «Кращий студент-олімпієць» – Спаський Василь Микитович, гр. 138,
- «Кращий студент за успішністю 2-го курсу» – Крачун Катерина Юріївна, гр. 726ю,
- «Кращий студент за успішністю 3-го курсу» – Скачко Юлія Ігорівна, гр. 631уп,
- «Кращий студент за успішністю 4-го курсу» – Літвінов Ростислав Борисович, гр. 448,
- «Кращий іноземний студент за успішністю» – Ганді Яш Виджайкумар, гр. 143F,
- «Кращий староста» – Казачок Наталя Михайлівна, гр. 657уп,
- «Краща випускна робота бакалавра» – Білецька Крістіна Андріївна, гр. 753lm,

- «Творчий талант» – Андреєва Анастасія Григорівна, гр. 550м,
- «Кращий профгрупорг» – Нестеренко Микита Романович, гр. 426п,
- «Кращий працівник студентської ради гуртожитку» – Барієв Алім Арсенович, гр. 231ст,
- «Кращий спортсмен» – Мазорчук Катерина Костянтинівна, гр. 345,
- «Кращий працівник ДНД» – Заїка Леонід Дмитрович, гр. 239пст.

Рисунок 6.2 – Свято «Крашчий студент XAI 2018»

Студенти, які добре навчаються і беруть участь у науковій роботі на кафедрах, стають своєрідними «локомотивами» в групах, за якими йдуть інші студенти. Доцільно заохочувати таку «бригадирську» діяльність кращих студентів з метою підняття успішності в академічних групах.

Влітку 2018 року 20 найкращих студентів механічних факультетів XAI стали переможцями в конкурсі «Авіатор», який започаткований благодійним фондом Б. Колеснікова для студентів авіаційних університетів України. Переможці влітку здійснили поїздку за рахунок фонду до Фарнборо (Англія) на авіаістивку Фарнборо авіашоу 2018. Для переможців конкурсу представниками гігантів світового та вітчизняного авіапрому були проведені екскурсії та майстер-класи, також їх ознайомили з новинками та останніми розробками авіакосмічної сфери та дали можливість почути себе частиною світу авіації.

Рисунок 6.3 – Студенти-переможці на авіаційному салоні «Фарнборо» (Англія)

Восени 2018 року знову стартувала програма «Авіатор», мета якої – ознайомити 100 найкращих студентів авіаційних університетів України з сучасним станом авіаційно-космічної галузі планети на авіасалоні в Ле Бурже (Франція). У цьому році в конкурсному відборі взяло участь близько 250 студентів ХАІ, які протягом 2018-2019 навчального року пройдуть 6 етапів конкурсного відбору.

Паралельно з «Авіатором» фонд Б. Колеснікова проводив конкурс серед кращих програмістів. За результатами конкурсу минулого навчального року 10 студентів ХАІ відвідали міжнародну виставку CEATEC Japon-2018 в Токіо (Японія).

Рисунок 6.4 – Студенти ХАІ на конкурсі «Програміст 2018»

Також 800 студентів ХАІ отримали безкоштовні квитки на 5-ий харківський Авіафест у Коротичі – який відбувся у вересні 2018 року.

Рисунок 6.5 – Авіафест на аеродромі Коротич

6.3 Культурно-масова робота

У структурі університету працює студентський клуб, до складу якого входять такі колективи: духовий оркестр, танцювальні колективи, вокальний ансамбль співробітників, ізостудія, студія звукозапису «КЛІМ-рекордс» та інші. До роботи студентського клубу активно залучаються колективи та окремі талановиті виконавці з факультетів, зокрема студентський театр 5-го факультету та колектив спортивного танцю «Черліндінг». Крім того, культурно-масовій роботі активно сприяє профспілковий центр «Авіа».

В університеті досить активно проходить робота з естетичного розвитку студентів. Студенти із задоволенням відгуkуються на запропоновані культурні заходи, активно в них беруть участь. За останні роки спостерігається динаміка збільшення кількості студентів, що займаються художньою самодіяльністю. Це дозволяє студентам з користю проводити вільний від навчання час.

Восени 2018 року вперше на сцені актової зали було організовано масштабний музичний захід за участю Академічного оркестру і хору Харківської обласної філармонії – постановка опери Дж. Верді «Аїда». Мова

виконання – італійська. Режисер-постановник – Марк КРОНЕ (Нідерланди). Диригент-постановник – Ірун ВЕЙЄРИНГ (Нідерланди).

Також восени 2018 для студентів, співробітників і гостей ХАІ в актовій залі університету організовано концерти «Ліги сміху».

В межах цивільно-патріотичного виховання щорічно в травні проводиться святкування Дня Перемоги, оформлення тематичні виставки в бібліотеці «Пам'ять про минуле», до ювілейних дат світових письменників тощо.

Активну участь в організації усіх свят беруть самі студенти. Така участь не може не сприяти виховній діяльності та профілактиці правопорушень.

Спільна робота іноземних студентів щодо організації культурно-масових і спортивних заходів позитивно відбувається на зниженні міжнаціональних конфліктів та зближенню різних культур.

Університет приймає активну участь у міських і обласних заходах та святах:

- «Тетянин день»;
- «День усіх закоханих»;
- «Міжнародний жіночий день»;
- «День Перемоги»;
- «День молоді»;
- «День студентів»;
- «Вища школа Харківщини – кращі імена»;
- «Студентська весна».

Результати роботи за рік, що минув:

1. За участі студентського клубу було проведено традиційні свята ХАІ:
  - День ХАІ, у рамках якого відбулося встановлення рекорду України з масового запуску паперових літаків;

Рисунок 6.6 – День ХАІ

- Посвячення в студенти ХАІ;

Рисунок 6.7 – Посвячення в студенти ХАІ

- Видача дипломів з відзнакою;
- Вручення іменних стипендій Фонду «Україна»;

Рисунок 6.8 – Вручення іменних стипендій Фонду «Україна»

- Студентські свята на факультетах та багато інших.
2. Студенти посіли призові місця у Міському конкурсі художньої самодіяльності «Студентська весна – 2018».

Переможці міського конкурсу «Студентська весна»:

- колектив спортивного танцю «Черлідінг», керівник Єлизавета Бойчук, 320 гр.;
- силова акробатика, Самарський Андрій, Юрченко Денис, 622 гр.;
- естрадний вокал, Юлія Загорулько, 642 гр.;
- авторські твори (рояль), Дубровіна Віктория, 710 гр.;
- розмовний жанр, Овчаренко Максим, Василенко Христина, 743 гр.
- 5 лауреатів.

3. Студентський клуб провів студентський творчий конкурс «Сцена на прокат».

Переможці:

- 1 місце: Олена Циганкова, 361 гр. – пісня «Sober».
- 2 місце: Творча група Barstylers – «Jackson show».
- 3 місце: Максим Кикоть, 326 гр. и Тимофей Макаренко, 337 гр. – кавер з пісень.

Рисунок 6.9 – «Сцена напрокат»

Приз журі:

- Дмитро Тютюн, гр. 5356 – стенап-монолог;
- група Sharp Side – пісня «Inner Flame»;
- Lucky4 факультет №3 – хореографія «Flash royal»;
- Надія Цариціна, гр. 611 ме – пісня «Toy»;
- «Purple Line» – хореографія «Move»;
- творча група «10-й факультет» – перформанс «Игра началась».

4. У виставковій залі музею ХАІ проведено 6 художніх виставок.

5. За 2018 рік експозиції музею в межах проведених екскурсій оглянули понад 2000 студентів ХАІ, а також понад 800 учнів шкіл; приблизно 300 учасників конференцій, представників делегацій, студентів технікумів.

6. Від 27 вересня по 13 жовтня 2018 року в галереї «Мистецтво Слобожанщини» Харківського обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва відбулася виставка художніх робіт співробітників і випускників Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» «Авіапензель». В експозиції було представлено живописні та графічні роботи 13 авторів. Учасники виставки: Світлана Андрющенко, Елеонора Антончик, Віктор Бєліченко, Людмила Божко, Юрій Бугера, Тетяна Красовська, Дар'я Ніколенко, Сергій Поліщук, Віра Перспектива, Сніжана Пуйденко, Валерія Рева, Світлана Скрипнік, Вікторія Харченко.

7. «Літературна вітальня» ХАІ провела понад 25 засідань, кількість постійних учасників – 33 (переважна більшість з них – студенти ХАІ).

6.4 Спортивна робота

В університеті і в студентських гуртожитках створені всі умови для фізичного розвитку студентів. Існує потужна спортивна база (31 споруда), в тому числі легкоатлетичний маніж, спортивний зал, відкритий плавальний басейн, лижна база, стадіон, тренажерні зали, спортивні зали в гуртожитках та ін.

В ХАІ працює 35 спортивних секцій з різних видів спорту.

У 2018 році проведено:

1. Різдвяний турнір з тенісу «Велика ракетка».
2. Спортивне свято до «Дня захисника Вітчизни».

3. Відкрита першість ХАІ з лижних гонок на приз Я. Л. Райнберга.
4. Відкрита першість ХАІ зі скелелазіння.
5. Спортивне свято присвячене «Всесвітньому дню авіації і космонавтики, Дню працівників ракетно-космічної галузі».
6. Змагання з баскетболу на кубок ректора ХАІ.
7. Спортивне свято, присвячене «Дню ХАІ».
8. Спортивне свято, присвячене «Дню знань».
9. Свято, присвячене «Дню фізкультурника»:
  - вуличний баскетбол;
  - волейбол;
  - футбол.
10. Туристичний похід вихідного дня.
11. Спартакіада серед факультетів «Першокурсник».
12. Осінній крос.
13. Спартакіада університету «Першокурсник» за видами спорту:
  - настільний теніс;
  - баскетбол;
  - волейбол;
  - міні-футбол;
  - шашки;
  - шахи;
  - плавання;
  - легка атлетика.
14. Спартакіада серед гуртожитків.
15. Спартакіада серед факультетів.
16. Турнір із самбо, присвячений пам'яті майстра спорту СРСР В. Ф. Головацького;
17. Відкрита першість ХАІ з боксу, присвячена пам'яті Ю. Минченкова;
18. Новорічний баскетбольний турнір.

Як результат роботи університету у 2017-2018 навчальному році в напрямку розвитку спорту за минулий рік – студенти і аспіранти університету стали переможцями і призерами багатьох міжнародних змагань, чемпіонатів світу та Європи, України, спартакіад як в індивідуальних, так і в командних видах спорту (таблиця 6.1).

Таблиця 6.1

Участь у чемпіонатах	2017 рік	2018 рік	
Чемпіонати світу			
1-ше місце	Шевченко А., факультет №3, самбо		
2-ге місце	Калініченко М., факультет №2, бокс; Ребріков Ю., факультет №2, бокс	Мазорчук К., гр. 335, стрільба з лука у складі збірної команди України	
3-те місце	Нецвіт В., факультет №5, самбо; Калініченко М., факультет №2, бокс		
Чемпіонати Європи			
1-ше місце	Шевченко А., факультет №3, самбо		
2-ге місце	Нецвіт В.О., факультет №5, самбо		
3-те місце		Нецвіт В.О., гр. 519, дзюдо – 2-е бронзові медалі	
Чемпіонати України			
1-ше місце	Ребріков Ю., факультет №2, бокс	Захаров П., гр. 252, кікбокс; Мушкет А., гр. 526, кікбокс – 2-і золоті медалі; Оніщенко Ю., гр. 515 в, кікбокс – 2-і золоті медалі; Смоляков Б., гр. 716, пауерлітинг; Безруков В., гр. 110, кикбокс; Судоплатов С., гр. 415, кикбокс; Бугайов С., гр. 526, кікбокс; Коцара М., 2 фак., кікбокс; Ребріков Ю., гр. 253, кікбокс; Калініченко М., гр. 262, кікбокс; Мазорчук К., гр. 335, стрільба з лука	

Продовження таблиці 6.1

Участь у чемпіонатах	2017 рік	2018 рік
2-те місце	Калініченко М., факультет №2, бокс; Мушкет А., факультет №5, бокс; Бугаєв С., факультет №5, бокс; Мазорчук К., факультет №3, стрільба з лука	Бугайов С., гр. 526, кікбокс – 2-е срібні медалі; Нецвіт В., гр. 519, дзюдо; Захаров П., гр. 252, кікбокс; Мазорчук К., гр. 335, стрільба з лука
3-те місце	Мазорчук К., факультет №3, стрільба з лука	Денисенко І., гр. 555 а, гиря; Чумак М., гр. 153 тмп, пауерлітинг; Захаров П., гр. 252, кікбокс; Бугайов ., гр. 526, кікбокс
Міжнародні турніри		
2-те місце	Мазорчук К., факультет №3, стрільба з лука	
3-те місце		Нецвіт В.О., гр. 519, самбо
Універсіада України		
1-ше місце	Шевченко А., факультет № 3, самбо; Шевченко А., факультет № 3, дзюдо	
Кубки України		
1-ше місце	Мушкет А., факультет №5, бокс; Бугаєв С., факультет №5, бокс; Белевцов М., факультет №3, самбо; Шевченко А., факультет №3, дзюдо; Шевченко А., факультет №3, самбо	Мазорчук К., гр. 335, стрільба з лука
2-те місце	Мазорчук К., факультет №3, стрільба з лука	Нецвіт В., гр. 519, дзюдо – 2- ві срібні медалі

Чемпіонату, Шевченко А.

Чемпіонату, Нецвіт В.

Чемпіонат України, Судоплатов С.

Чемпіонат Європи, Шевченко А.

Чемпіонат України, Чумак М.

Турнір В. Ф. Глощацького

Рисунок 6.11 – Спортивна гордість університету

6.5 Лекційно-просвітницька діяльність

Велика роль у виховній роботі студентів відводиться тематичним виставкам, лекціям, організації творчих зустрічей, в їх організаційних активно беруть участь викладачі кафедр університету, а також задіяні музей ХАІ, бібліотека ХАІ, , залучаються сторонні організації.

Восени 2018 року за ініціативи випускників та співробітників ХАІ було відкрито меморіальну дошку ректору ХАІ М. А. Масленникову (1962–1976 роки).

Рисунок 6.12 – Відкриття меморіальної дошки М. А. Масленникову

Отримано дозвіл наувічення пам'яті першого ректора ХАІ Григорія Юхимовича Петрова (Горбенка) і видатного вченого і педагога, Лауреата державної премії України, Заслуженого винахідника України, доктора технічних наук, професора Борисевича Володимира Карповича.

Бібліотека університету проводить:

1. Тематичні виставки з літератури, присвячені пам'ятним подіям в Україні та світі.
2. Усні журнали за темами «Бібліотеки – скарбниці усіх багатств людського духу» і «Місто, в якому ти навчаєшся».
3. Літературно-музичні вечори «Творчі люди ХАІ».
4. Лекції-огляди «Етикет спілкування», «Література та наука», «Сучасний літературний процес», «Молодіжні субкультури».
5. Цикл бесід-зустрічей «Харків літературний».
6. Віртуальні виставки.

Уже традиційними стали заходи, присвячені профорієнтації студентів старших курсів. Ярмарки вакансій, що проводяться силами окремих факультетів та обласного Центру зайнятості, допомагають визначитися з майбутнім працевлаштуванням як старшокурсникам, так і студентам молодших курсів – вони бачать, до чого прагнути, які знання необхідні роботодавцям.

Велика увага в університеті приділяється патріотичному вихованню молоді. Робота з патріотичного виховання здійснюється протягом навчального року і в позаурочний час на таких заходах, як «День перемоги», «День пам'яті жертв голодомору», «День визволення Харкова» тощо. Інформація висвітлюється в університетській газеті «За авіакадри» і на сайті університету. На базі науково-технічної бібліотеки ХАІ і у виставковій залі музею ХАІ проводяться тематичні виставки. ХАІ ретельно зберігає і прагне передати кожному студенту традиції університету, донести до кожного еталон єдності й братства.

Національні традиції доводяться до молоді через проведення Шевченківських днів, участь студентів ХАІ в міжнародному мовному конкурсі ім. Петра Яцика.

6.6 Робота в гуртожитках

Більшість студентів університету проживають у гуртожитках студмістечка. Великий обсяг виховної роботи ляє на студентські ради, представників адміністрацій студмістечка та деканатів.

Зі студентами в гуртожитках постійно проводиться виховна робота, яка спрямована на запобігання правопорушень. Викладачі та співробітники навчально-виховного відділу регулярно відвідують гуртожитки, зустрічаються із студентами, перевіряють умови їх проживання, проводять з ними бесіди.

Основними правопорушеннями в гуртожитках є:

- розливання спиртних напоїв (в основному пива та слабоалкогольних напоїв);
- куріння в недозволених місцях, куріння кальянів;
- грубі порушення (бійки, інциденти з викликом міліції, вживання наркотиків);
- інші порушення (порушення правил проживання, поганий стан кімнат

тощо).

Кількість порушень в гуртожитках за 2017/2018 навчальний рік (у дужках – за 2016/2017 навчальний рік):

- розливання спиртних напоїв – 60 (61);
- куріння – 10 (13);
- грубі порушення (бійки тощо) – 15 (22);
- дрібні порушення (сторонні, санітарний стан) – 25 (39).

Усього: 110 (135) порушень.

Вжито таких заходів:

- відраховано – 0 (0);
- виселено з гуртожитків – 19 (16).

Порівняно з попереднім навчальним роком порушень у гуртожитках ХАІ зменшується. Заслуга у цьому належить студентським радам гуртожитків.

Традиційно найбільший відсоток порушень – серед студентів перших двох курсів. Причини – студенти прибули з різних соціальних умов, надовго виїхали з родини.

Профілактикою порушень є жорсткий контроль з боку кураторів та адміністрації деканатів факультетів, виховна робота студентських рад і робота психологічної служби з соціальної адаптації студентів.

6.7 Соціальна робота

З березня 2018 року в ХАІ поновила роботу психологічна служба. Зараз вона повністю відокремлена від кафедри психології і підпорядкована відділу навчально-виховної роботи. Уесь обсяг робіт здійснює спеціаліст-психолог Одокієнко Ольга, а коли необхідно, залучаються лектори з соціально-реабілітаційних центрів.

Метою діяльності «Психологічної служби ХАІ» є безкоштовна і конфіденційна психологічна підтримка, захист психічного здоров'я та соціального добробуту викладачів, співробітників, аспірантів, студентів та абитурієнтів Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Для зручності всіх учасників освітнього процесу в ХАІ відкрито кабінет, де можна отримати індивідуальну консультацію. Упродовж першого півріччя з

дня заснування служби в кабінеті психологічної розгрузки було надано 87 таких консультацій для студентів і співробітників нашого університету.

З березня поточного року й дотепер психологом проведено низку семінарів і тренінгів щодо якісної підготовки та специфіки здачі екзаменів, роботи в Інтернеті та комп’ютерної залежності, взаємовідносин і дружби серед молоді тощо.

Для студентів, які прагнуть пізнавати свій внутрішній світ, організовано цікаві та корисні лекції і психологічні тести.

Уже традиційною стала робота з підшефним інтернатом № 13, школами м. Харкова. Студенти та викладачі беруть участь в урочистих заходах, що проводяться школами. Учні шкіл запрошуються до університету на студентські свята. Усе це сприяє профорієнтаційній роботі серед школярів, а також містить виховну складову.

За минулий рік:

1. Було запроваджено цільову підготовку старшокласників Вовчанського району.
2. У 2018 навчальному році проведено олімпіади з української мови, фізики та математики на базі Національного аерокосмічного університету із залученням школярів м. Вовчанська та Вовчанського району.
3. Для всіх бажаючих із залученням студентів-волонтерів були організовані оглядові екскурсії по території та лабораторіях університету, до музею ХАІ у рамках Днів відкритих дверей і днів проведення зовнішнього незалежного оцінювання для учнів випускних класів школ Харківщини та інші.

6.8 Студентське самоврядування

Окремо треба відмітити роботу в університеті органів студентського самоврядування.

Органи студентського самоврядування спільно зі студентським профспілковим комітетом є дієвим механізмом запобігання правопорушенням. Профком студентів в особі профспілкового центру «АВІА» допомагає організовувати спортивну, культурно-масову та інші види виховної роботи в університеті.

Студенти активно беруть участь у проведенні свят – як університетських і державних, так і суперечко «студентських», наприклад, свята студентів 3-го курсу

«1001 ніч», та ін.

Кращий показник спільної роботи адміністрації ХАІ та студентського самоврядування в 2018 році – переповнені зали на студентських заходах, активна участь студентів в організації власного дозвілля.

6.9 Перспективні напрямки виховної роботи

В університет є все необхідне для того, щоб навчально-виховний процес проходив відповідно до вимог сучасних педагогічних технологій.

Завданнями на подальший період є такі напрямки роботи зі студентами:

- Профілактика вживання алкоголю і наркотиків. Спиратися слід в цьому питанні на допомогу батьків.
- Пропаганда здорового способу життя.
- Уважно ставитися до проблем студентів. Допомога в соціальній адаптації та правовому захисті студентів тощо.
- Роз'яснення студентам змісту обраної професії.
- Поліпшення комфортності проживання в гуртожитках.
- Залучення студентів до активної участі в житті університету. Розвиток волонтерського руху.
- Розвиток Студентського клубу ХАІ у таких напрямках: організація лекцій з галузей діяльності, права, економіки та ін.; майстер-класи, тренінги.

7 ЗАХОДИ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЇ БУДІВЕЛЬ, СПОРУД, ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ І ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ

7.1 Експлуатація будівель, споруд

Наказом Міністерства освіти і науки України № 1372 від 15.11.2016 р. і згідно з відомостями про нерухоме державне майно Ф№2б(д) станом на 01.10.2018 р. за університетом на правах господарського відання закріплено 174 об'єкти нерухомого майна різного функціонального призначення. Сумарна площа цих об'єктів становить 375309,617 м². Їх розміщено на території університету загальною площею 62,3176 га. За минулий період удосконалено матеріально-технічну базу університету. Пріоритетними напрямами діяльності експлуатаційно-технічних підрозділів були забезпечення готовності будівель, споруд і прибудинкових територій до експлуатації, створення якісних умов у навчальних корпусах, будівлях, спорудах і на території університету для здійснення якісної підготовки фахівців, підготовки й атестації наукових і науково-педагогічних кадрів, проведення навчально-виховного і науково-виробничого процесів, культурно-освітньої, методичної, видавничої, господарської діяльності університету, а також ефективного функціонування системи управління якістю.

В університеті працює постійно діюча комісія зі спостереження за надійною й безпечною експлуатацією будівель і споруд, яка провела за минулий рік планові осінньо-зимовий і весняно-літній огляди і склала акти. Усі зауваження, викладені в актах, було виконано.

Головні обсяги щорічного плану з відновлення, ремонту, опорядження вузівського інтер'єру, фасадів будівель і споруд і ландшафтної організації території викладено нижче в цифрах.

Загальнобудівельні роботи, виконані у звітному році

Відремонтовано:

- лекційних аудиторій – 11;
- навчальних аудиторій і лабораторій, викладацьких – 31;
- навчально-допоміжних і комунікаційних приміщень – 54;
- пунктів громадського харчування – 1.

Головний корпус, 233 ауд.

Навчальний корпус К2, 216 ауд.

Літакобудівний корпус, 316 ауд.

Навчально-лабораторний корпус, 304 ауд.

Рисунок 7.1 – Відремонтовані аудиторії університету

Замінено:

- віконних блоків – 256 (з них 35 – на металопластикові);
- дверних блоків – 37 (з них 35 – на металопластикові).

Відремонтовано:

- аудиторних парт – 171;
- фасадів будівель корпусів – 6.

Виконано такі роботи:

- відштукатурено стін і стель – 16365 м²;
- пофарбовано стін і стель та обклеєно стін шпалерами – 4985 м²;
- пофарбовано панелей, вікон, дверей, труб, радіаторів, підлог і плінтусів – 619 м²;
- замінено лінолеуму – 543 м²;
- відремонтовано паркетної підлоги – 372 м²;
- покрито поверхонь підлог лаком – 972 м²;
- відремонтовано покрівлі – 1913 м²;

- обклеєно стелі пінопластової плиткою – 608 м².

Установлено:

- аудиторних дощок – 23 шт.

Благоустрій території:

- висаджено квітів – 61533 одиниць;
- ремонт огорожі – 320 погонних метрів;
- спиляно аварійних дерев – 24;
- вивезено сміття – 315 м³.

7.2 Теплопостачання, водопостачання й водовідведення

Водопостачання:

- здійснена санацію трубопроводу холодного водопостачання (заміна на поліетиленовий трубопровід Ду100 мм довжиною 200 м/п) від радіокорпусу до котельні;
- проведено повірку комерційного вузла обліку холодного водопостачання на насосній станції другого підйому;
- замінено внутрішній відрізок водопроводу у ауд. 004 у радіокорпусу;
- замінено відрізок магістрального водопроводу до насосної станції другого підйому;
- замінено внутрішній відрізок водопроводу в прохідному каналі корпусу К-2 довжиною 100 м/п;
- замінено пожежні гідранти в районі радіокорпусу і стадіону;
- виконано роботи із заміни запірної арматури у таких колодязях: профілакторій, моторний корпус, навчально-лабораторний корпус, радіокорпус, котельня, водонапірна станція, елінг-1, басейн, дитячі ясла-садок, головний корпус.

Котельня та теплові мережі:

- здійснено повірку комерційного вузлу обліку газу – коректор об’єму газу КПЛГ-1.01;
- проведено повірку комерційних вузлів обліку теплової енергії (14 шт.) і гарячого водопостачання житлових будинків і гуртожитків студмістечка (10 шт.);
- здійснено технічне обслуговування і ремонт гідроелеваторів, клапанів

КРНС;

- проведено технічне обслуговування і ремонт запірної і регулюючої арматури на рамках керування системою опалювання корпусів університету;
- здійснено технічне обслуговування і ремонт запірної арматури в теплових камерах університету;
- відремонтовано систему опалення аудиторій: навчально-лабораторний корпус – 235 ауд., 226 ауд., 324 ауд.; імпульсний корпус – 406 ауд., 409 ауд.; радіокорпус – 427 ауд.; головний корпус – 426 ауд.; літакобудівний корпус – 131 ауд.; ЦОМ – лабораторія кафедри 102;
- у спеціалізованій організації проведено навчання персоналу, який обслуговує котельню й теплові мережі;
- здійснено профілактичне обслуговування і ремонт насосного парку, запірної арматури котлів і котельного обладнання, мокрого сховища солі, а також, виконані роботи з еколого-теплотехнічних випробувань котлів № 3, 4, 5.

Водовідведення:

- у рамках діючого плану заходів на каналізаційних мережах регламентні роботи проводяться регулярно (постійно).

7.3 Система електропостачання

Електропостачання електричних мереж АК «Харківобленерго» по I та II категоріях надійності здійснюється напругою електричних мереж 6 кВ і частково по III категорії надійності – напругою 0,4 кВ. Загальна довжина електричних мереж зовнішнього і внутрішнього електропостачання становить 39,207 км. Внутрішнє електропостачання здійснюють: головний розподільний пункт 6 кВ; два розподільні пункти науково-навчальних високовольтних установок 6 кВ; десять трансформаторних підстанцій 6/0,4 кВ; дві комплексні трансформаторні підстанції 6/0,4 кВ.

Електрогосподарство університету становить: електричні мережі 6 кВ і 0,4 кВ довжиною 39,207 км; головний розподільний пункт 6 кВ; десять трансформаторних підстанцій 6/0,4 кВ; дві комплексні трансформаторні підстанції 6/0,4 кВ; навчальне, наукове електроустаткування; силові та освітлювальні електричні мережі, установлювальне електрообладнання корпусів, споруд і гуртожитків; електрообладнання котельної і водонасосної станції; зовнішнє освітлення з довжиною електричних мереж 3,3 км.

Загальна встановлена потужність електроустановок дорівнює 26050 кВт з урахуванням унікального аеродинамічного комплексу загальною потужністю 4000 кВт з електричним двигуном головного компресора 3500 кВт напругою 6кВ.

Роботи по корпусах і спорудах

Капітальний ремонт електричного обладнання й мереж (заміна електричної проводки, установлення електричних розеток, вимикачів, світильників) у дев'яти навчальних аудиторіях.

Профілактичний ремонт освітлювального обладнання, заміна непридатних до експлуатації світильників, розеток, вимикачів, автоматичних вимикачів:

- світильників – 106 шт.;
- розеток – 184 шт.;
- вимикачів – 67 шт.;
- автоматичних вимикачів – 85 шт.

Заміна світильників зовнішнього освітлення і установлення додаткового освітлення на площині літаків біля К-2:

- світильник світлодіодний зовнішнього освітлення 60 Вт – 35 шт.
- світильник світлодіодний зовнішнього освітлення 32 Вт – 5 шт.
- прожектор світлодіодний 150 Вт – 3 шт.

Заміна люмінесцентних та енергозберігаючих ламп на світлодіодні:

- лампа світлодіодна Е14, Е27 – 1046 шт.;
- лампа світлодіодна Т8 – 1923 шт.;
- лампа світлодіодна Е40 50 Вт – 120 шт.

Роботи, виконані по електричних мережах, розподільчих пунктах і підстанціях

Профілактичні та ремонтні роботи з підготовки до роботи електроустановок і мереж університету в осінньо-зимовий період:

- ревізія і заміна трансформатора ТМ-630, який вийшов з ладу, на ТП-9 для живлення гуртожитків № 10, 11, 12;
- профілактичний ремонт електрообладнання головного розподільчого пункту 6 кВ; десяти трансформаторних підстанцій 6/0,4 кВ; двох комплектних трансформаторних підстанцій 6/0,4 кВ;
- профілактика розподільчих пунктів 0,4 кВ, щитових, щитів і щитків у

корпусах і спорудах (підтяжка контактів, чищення від пилу та бруду).

7.4 Телекомунікаційна система

Телекомунікаційні послуги в університеті забезпечують декілька комплексних систем, таких, як телекомунікаційна система «SI-2000» (телефонія), система контролю доступу «Кодос» (охоронна сигналізація), система оповіщення про пожежу, дзвінкова й годинникова системи.

Основні обсяги робіт, виконаних відділом телекомунікацій у 2018 році:

1. Роботи на магістральній мережі університету:

– профілактичні роботи з комутації з'єднань у розподільних шафах, телефонних колодязях, оглядових пристроях.

2. Кросово-станційні роботи:

– поточний і профілактичний ремонт станційного обладнання, кроса;
– кросування телефонних номерів, об'єктів охоронної сигналізації;
– відновлення після ремонту 17 і встановлення 1 нових телефонних номерів;
– усунення 136 поточних лінійних пошкоджень;
– монтаж проводу ТРП – 260 пог. м, проводу МК – 325 пог. м, проводу ПКСВ – 200 пог. м, телефонних розеток – 32 од.

3. Роботи з охоронно-пожежної сигналізації:

– установлення шести нових і відновлення восьми об'єктів сигналізації; установлення 21 датчика, 24 блоків живлення;
– усунуто 95 лінійних і станційних пошкоджень охоронної сигналізації.

4. Роботи з виконання ліцензійних умов:

– У крчастотнаглядом проведено вимірювання показників телекомунікаційної мережі ХАІ, порушень не виявлено;
– проведено вимірювання параметрів і розрахунок показників якості телекомунікаційних послуг фіксованого телефонного зв'язку, який характеризує повноцінність надання послуг голосової телефонії (якість мови, що передається через АТС), підтверджено відповідність державним стандартам у області телекомунікацій.

– одержано нову ліцензію на провадження господарської діяльності у сфері телекомунікацій з надання послуг фіксованого телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж і

надання в користування каналів електрозв'язку;

- продовжено строк дії дозволу на використання номерного ресурсу та коду пункту сигналізації СКС-7.

5. Господарська діяльність:

- за звітний рік фізичним і юридичним особам надано послуг зв'язку на суму 58 678 грн.

7.5 Автомобільне обслуговування

До складу автогосподарства університету входить 51 одиниця автотранспорту різного функціонального призначення. Діють слюсарна, зварювальна, фарбувальна дільниці, верстатний парк. Така матеріально-технічна база може забезпечити оперативне обслуговування автотранспортом за всіма напрямками діяльності університету. Насамперед – це щоденне обслуговування їдальні, відділу матеріально-технічного забезпечення, бухгалтерії, кафедр тощо (виконано більше 300 заявок). Для посезонного санітарно-екологічного утримання території застосовується спеціальний автотранспорт: снігоприбиральний автомобіль і трактор, грейферний навантажувач, самоскиди для вивезення сміття та листя. Для проведення робіт на інженерно-технічних мережах використовуються екскаватор (викопано близько 80 м траншей для ремонту трубопроводів), автокран, асенізаторний автомобіль, ліктьова вишка.

За звітний період відремонтовано два екскаватори (Борекс 2101 і ЮМЗ-6) і один вантажний автомобіль (КАМАЗ 5511), розпочато ремонт двох вантажних автомобілів (ГАЗ 3302 і ГАЗ 53). Проведено ремонт трьох вантажних автомобілів (ЗІЛ 431214 і двох ГАЗ 53).

За звітній період відремонтовано двигун екскаватору Борекс 2101, двигун і ходова частина автомобілю ГАЗ 53, ходова частина автомобілю КАМАЗ 5511, двигун автомобілю ГАЗ 3302, двигун автомобілю ГАЗ 22171, двигун автобусу Ікарус.

7.6 Житловий сектор

Студентське містечко ХАІ має дев'ять гуртожитків на 5111 місць загальною площею 61621 м² і шість житлових будинків на 487 квартир

загальною площею 27048 м², призначених для проживання студентів і співробітників університету. Основним завданням дирекції студмістечка, адміністрації гуртожитків, експлуатаційних відділів є утримання в належному технічному й санітарно-гігієнічному стані гуртожитків, а також робота з поліпшення побуту мешканців.

Відповідно до плану робіт студмістечка на 2018 рік для поселення студентів першого курсу підготовлено 309 кімнат (відремонтовано 237 кімнат) і 18 блоків, усього було поселено 705 студентів I курсу та 112 іноземних студентів.

Разом з житловими кімнатами в усіх гуртожитках відремонтовано місця загального користування (побутові й туалетні кімнати, умивальники, коридори, сходові клітки).

У 2018 році поповнено матеріально-технічну базу гуртожитків на суму 250 тис. грн., а саме придбано матраци – 700 од.

Виконано великий обсяг ремонтних робіт гуртожитків і житлових будинків:

- частково замінено стояки холодної і гарячої води в гуртожитках № 8, 10, 11 та 12 (замінено 380 пог. м труби);
- частково замінено лежаки холодної і гарячої води в гуртожитках № 2, 6, 7, 8 (замінено 101 пог. м труби);
- частково замінено систему каналізації в гуртожитках № 4, 10, 11 та 12 (замінено 75 пог. м);
- замінено магістраль гарячого водопостачання в бойлерному приміщенні гуртожитку № 10 (замінено 40 пог. м);
- замінено магістраль опалення в гуртожитках № 4 та 11 (замінено 98 пог. м.);
- виконано роботи з установки засувки на магістралі водопостачання в гуртожитку № 10 (замінено 2 шт.);
- частково замінено стояки пожарного гідранта в гуртожитках № 4 та 7 (замінено 5 пог. м);
- виконано роботи з капітального ремонту стелі в душовій кімнаті гуртожитку № 4;
- виконано роботи з поточного ремонту покрівель гуртожитків і житлових будинків. У гуртожитку № 11 відремонтовано 900 кв. м покрівлі.

- частково замінено стояки холодної і гарячої води в житлових будинках БМС-2, БМС-3, БМС-4 та по вул. Зоряна, 4 (замінено 232 пог. м труби);
- частково замінено лежаки холодної і гарячої води в житловому будинку БМС-3 (замінено 14 пог. м. труби);
- частково замінено лежаки каналізації в житлових будинках БМС-1 і БМС-3 (замінено 23 пог. м. труби);
- виконано роботи з поточного ремонту теплотраси в житловому будинку БМС-2 (замінено 4 пог. м труби);
- частково замінено магістралі гарячого водопостачання в житловому будинку БМС-4 (замінено 20 пог. м);
- частково замінено зливову систему в житловому будинку по вул. Зоряна, 4 (замінено 20 пог. м);
- виконано роботи з установлення засобів обліку води в підвальному приміщенні прибудови житлового будинку БМС-4;
- виконано роботи з установки циркуляційного насоса на систему рециркуляції та засувки на магістралі водопостачання в підвальному приміщенні житлового будинку по вул. Зоряна, 4.

Зраз студентське містечко налічує шість одиниць автотранспорту. Сміття з території університету та студмістечка вивозиться власним спецавтотранспортом.

Наявність власних ремонтних бригад, чергових слюсарів, сантехніків, зварювальників дає змогу оперативно вирішувати питання, які пов’язані з виконанням поставлених завдань щодо забезпечення побуту студентів і співробітників, які проживають у гуртожитках і житлових будинках студмістечка.

7.7 Відпочинок

База відпочинку «Пролісок» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» знаходиться в сел. Бугайвка Вовчанського району на березі Печенізького водосховища.

На базі надаються послуги з відпочинку й оздоровлення студентів і співробітників у літній період, база розрахована на 150 місць.

У наявності є 19 літніх будиночків, 14 номерів зі зручностями в капітальних корпусах, спортивні майданчики, дитячий відкритий майданчик, дитяча ігрова кімната, конференц-зал, кухня для самостійного приготування їжі та їdalня.

Протягом 2018 року на базі відпочинку «Пролісок» послугами з відпочинку та оздоровлення скористалися 2441 людини, з них:

- 306 студентів;
- 80 співробітників з сім'ями (з них 13 дітей);
- 2055 сторонніх відпочиваючих (з них 244 дитини).

При підготовці до літнього оздоровчого сезону 2018 року були виконані такі роботи:

1. У господарчому блоці пофарбовано сходові марші та коридор другого поверху, покрито лаком дерев'яні сходи.
2. Замінено розетки в господарській частині літніх будиночків.
3. Окрашені пороги та дахи літніх будиночків на дитячому майданчику, виконано дрібний ремонт.
4. Виконано дрібний ремонт меблів.
5. На майданчику відпочинку відремонтовано прожектор, фонтан (з заміною насоса) і мангал.
6. Проведено ремонт конвекційної духовки та промислової електричної плити в їdalні будівлі кафе.
7. Виконано ремонт прогулянкових човнів (заміна замків).
8. Прибирання території після зими (10 гектарів).

Після закінчення оздоровчого сезону проведено консервацію бази відпочинку на зимовий період:

- відключені літні водогони;
- прибрані лежаки, помости, човни з пляжу;
- у літніх будиночках проведено заміна потрісканого скла та відмінено електроенергію;
- відімкнене зайве зовнішнє освітлення території;
- на випадок аварійного відімкнення електроенергії підготовлено генератор для забезпечення живлення котельної, адміністративної будівлі та насосної бази.

Також виконано роботи з прибирання території пляжу до сезону 2019 року.

7.8 Упорядкування обліку об'єктів державної власності нерухомого майна

У Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності 2016 року зареєстровано за державою Україна в особі Міністерства освіти і науки України та закріплено за правом господарського відання за університетом 18 одиниць нерухомого майна.

Згідно з рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради № 1697 від 25.09.2001 р. університетом було отримано державні акти на право постійного користування земельними ділянками за адресами: пров. Електроінструментальний, 6, 6-а, 6-б для експлуатації й обслуговування гуртожитків; вул. Зоряна, 4 (пров. Електроінструментальний, 11) для експлуатації й обслуговування житлового будинку; вул. Чкарова, 17 для експлуатації та обслуговування службових, навчальних, житлових, господарських будівель і споруд, благоустрою й утримання в належному санітарному стані; вул. Чкарова, 32-а для експлуатації й обслуговування житлового будинку, благоустрою й утриманню в належному санітарному стані; вул. Продольна (Литвинівська, 15) для експлуатації й обслуговування службових, навчальних, складських, допоміжних будівель і споруд і території навчального аеродрому. У 2018 році був побудований тренажерний майданчик (воркаут) за адресою: вул. Чкарова, 17 (територія стадіону) і введений в експлуатацію згідно Декларації про готовність об'єкта від 04.01.18 р.

30 липня 2007 року згідно з рішенням Харківської міської ради № 179/06 від 22.11.2006 р. було отримано державний акт на право постійного користування земельною ділянкою по вул. Академіка Проскури, 6-а. Кадастровий номер земельної ділянки 6310136600:11:002:0008.

01 червня 2005 року згідно з рішенням Харківської міської ради № 21/05 від 22.02.2005 р. було отримано державний акт на право постійного користування земельною ділянкою за адресою: Шишківські схили, біля гуртожитків по пров. Електроінструментальний, 6, 6-а, 6-б для експлуатації навчально-спортивної бази. Кадастровий номер земельної ділянки – 6310136600:12:025:0019.

30 серпня 2010 року згідно з рішенням Харківської міської ради № 275/09 від 25.11.2009 р. було отримано державний акт на право постійного

користування земельною ділянкою за адресою: Шишківські схили, біля гуртожитків по пров. Електроінструментальний, 6, 6-а, 6-б для будівництва й подальшої експлуатації навчально-спортивного комплексу відкритого типу. Кадастровий номер земельної ділянки – 6310136600:12:025:0098.

Згідно з розпорядженням Харківської обласної державної адміністрації № 365 від 25.08.2016 було надано згоду на відновлення меж земельної ділянки й дозвіл на розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) згідно з Державним актом на право постійного користування землею сер. I-XP № 003164 від 26.12.2001 для експлуатації й обслуговування гуртожитків по пров. Електроінструментальний, 6, 6-а, 6-б. Кадастровий номер земельної ділянки 6310136600:11:006:0031 (витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку № НВ-6303412422016 від 18.11.2016).

Проведено державну реєстрацію й отримано актуальну інформацію про державну реєстрацію права постійного користування земельною ділянкою по пров. Електроінструментальний, 6, 6-а, 6-б для експлуатації й обслуговування гуртожитків.

8 ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Важливим підсумком роботи ректорату в 2018 році є такі показники:

1. Університет протягом року працював безперервно, додаткових канікул у студентів і відпусток без грошового утримання у викладачів і співробітників не було.
2. Затримок у виплатах зарплати і стипендії не було.
3. Фінансові розділи колективної угоди між адміністрацією і трудовим колективом університету виконані.
4. Важливим напрямом діяльності ректорату та фінансово-господарських підрозділів університету в 2019 році є забезпечення фінансових надходжень до спецфонду для забезпечення видатків на заробітну плату, оплату енергоносіїв і комунальних послуг, що забезпечить виконання основних завдань університету з підготовки кадрів і проведення наукових досліджень на високому рівні.

Ректор ХАІ

М. В. Нечипорук